

Pune District Education Association's
Annasaheb Magar Mahavidyalaya

Hadapsar, Pune- 411028

Affiliated to Savitribai Phule Pune University, Pune

Self Study Report: 2024 (4th Cycle)

Criterion 7 - Institutional Values and Best Practices

Key Indicator - 7.1 Institutional Values and Social Responsibilities

Metric: 7.1.2(QnM)

The Institution has facilities and initiatives for

1. Alternate sources of energy and energy conservation measures
2. Management of various types of degradable and non-degradable waste
3. Water conservation
4. Green campus initiatives
5. Disabled-friendly, barrier free environment.

Submitted to

NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL BENGALURU

Pune District Education Association's
Annasaheb Magar Mahavidyalaya
Hadapsar, Pune- 411028

Affiliated to Savitribai Phule Pune University, Pune

Self Study Report: 2024 (4th Cycle)

Metric 7.1.2: University circulars.

Index

Sr.No.	Particulars
	2022-2023
1	Clean India Campaign
2	Tree Plantation and Development
3	Mazi Vasundhara Saptah
4	Harit Vaari
5	Swachatta Pakhwada
6	Swachh amrit mahotsav
7	World Environment Day 2022
8	World Environment Day 2023
9	Lets Know River (Chala Januya Nadila)
10	Plastic Bottles Collection
11	Cleanliness is a service (Swachatta high Seva)
	2021-2022
12	Environment Day Workshop 2021
13	Mazi Vasundhara
	2020-2021
14	Harit Shapat
15	Rain Water Harvesting
16	Swachh amrit mahotsav
17	World Aids Day

Pune District Education Association's
Annasaheb Magar Mahavidyalaya
Hadapsar, Pune- 411028

Affiliated to Savitribai Phule Pune University, Pune

Self Study Report: 2024 (4th Cycle)

Metric 7.1.2: University circulars.

Index

Sr.No.	Particulars
	2019-2020
18	Swachh Pune-Single use Plastic discard
19	Harit Vaari
20	Jal Shakti Abhiyan
21	Campaign for phasing out of single use Plastic
22	River Cleanliness Program
23	Water Source Area Clean Mission (Jalstrot parisar swachata abhiyan)
24	Swacchah Bharat ABhiyan
	2018-2019
25	NSS Day - Swachatta Hi Seva
26	Swacchata-Pakhawada

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

डॉ. प्रभाकर देसाई

एम.ए., पीएच.डी.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६२२६८८/८९

: ०२०-२५६२२६९०/९१

: ०२०-२५६२२६९२

: ०२०-२५६९७३४९

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

संदर्भ : रासेयो/२०२२-२३/८०२

दि. ०८/१०/२०२२

प्रति,
मा. प्राचार्य/संचालक/विभागप्रमुख,
रासेयो संलग्नित सर्व महाविद्यालये परिसंस्था,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ,
पुणे, अहमदनगर, नाशिक.

विषय : "Clean India Campaign" from 1st to 31st October, 2022

महोदय,

मा. क्षेत्रीय संचालक, रासेयो क्षेत्रीय संचालनालय, भारत सरकार, पुणे व मा. राज्य संपर्क अधिकारी रासेयो, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, महाराष्ट्र शासन यांच्या पत्रानुसार आणि मा. अवर सचिव, युवा आणि क्रीडा विभाग, भारत सरकार यांच्या निर्देशानुसार "स्वच्छ भारत अभियान" दिनांक ०१ ते ३१ ऑक्टोबर २०२२ दरम्यान, राबविण्यात यावेत. या मोहिमेचा मुख्य उद्देश साफसफाई करणे हा आहे.

सदर उपक्रमात प्लास्टिक कचऱ्याचा एकेरी वापर, रूग्णालय, रेल्वे स्टेशन, बस स्थानक, दत्तक गावे, समुद्रकिनारे इत्यादी ठिकाणांची साफसफाई करणे असून रासेयो स्वयंसेवकांच्या माध्यमातून हा उपक्रम व्यापक व प्रभावीपणे राबविण्यात यावा. सदर उपक्रम संपन्न झाल्यानंतर उपक्रमाचे फोटो व अहवाल त्वरीत nss_student_list@pun.unipune.ac.in या मेलवर "Clean India Campaign २०२२" या विषयासह पाठवण्यात यावा. कळावे, ही विनंती.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

अधिक महितीकरिता : मा. क्षेत्रीय संचालक, रासेयो क्षेत्रीय संचालनालय, भारत सरकार, पुणे यांचे पत्र

भारत सरकार
युवा कार्य एवं खेल मंत्रालय
रा.स.यो. क्षेत्रिय निदेशालय, पुणे
(महाराष्ट्र एवं गोवा)

Government of India
Ministry of Youth Affairs & Sports
Regional Directorate of NSS, Pune
(Maharashtra & Goa)

F.No. NSS/CIP/RD-Pune/2022-23/

29.09.2022

URGENT / By email

To

The State NSS Officer/Director-S&YA
Maharashtra / Goa States.

All the NSS Programme Co-ordinators of
Maharashtra & Goa States.

Subject : CLEAN INDIA CAMPAIGN FROM 1ST TO 31ST OCTOBER, 2022 – reg.

Sir/Madam,

I am to refer to the subject cited and to inform you that the Ministry of Youth Affairs and Sports, Govt. of India has decided to organize **CLEAN INDIA CAMPAIGN from 1st to 31st October, 2022**. Previous year NSS Volunteers participated and made this campaign a great success. The main objective of this Campaign is to organize activities to clean waste, mainly single use of Plastic waste, Cleaning Public Places, Cleaning Historical Monuments and Heritage sites, Campus Cleaning, Cleaning of Hospitals, Community Centres, Panchayat Buildings, Railway Station, Bus Station, Adopted Villages, Beaches, etc.

I request you to kindly issue necessary directions to all the NSS Programme Officers and Institutions under your jurisdiction to take up Clean India Campaign. Clean India Campaign can be inaugurated from Institution itself on 1st October, 2022 or may organize plogging Run on 2nd October.

Please find attached a copy of the letter issued by the Secretary, Ministry of Youth Affairs and Sports addressed to all Chief Secretary of the States/UTs for extending necessary support to the Clean India Campaign.

NSS Program Officers may be directed to be in contact with the local administration, Municipal Corporation and District Youth Officers of Nehru Yuva Kendra for collaborative activities.

You are further requested to direct your NSS POs and Volunteers to Post photographs of Clean India Campaign in WhatsApp groups and Tweet from their Twitter Account on regular basis during entire month of October, 2022 and to send the brief **report on Number of Volunteers involved, Plastic waste Collected in Kgs, photos, short videos to our office email ID nssrcpune@gmail.com on daily basis** for consolidation and onward transmission to the Directorate of NSS, New Delhi.

Your co-operation for making this Campaign as most successful one and to achieve more than the target fixed to Maharashtra & Goa States is highly solicited. For any clarification, you may contact the undersigned (9686856718) or Sh. Ajay Shinde, Youth Officer (9834963260) at any time.

Yours faithfully,

(D. CARTHIGUEANE)
Regional Director-NSS

Copy to :

1. The Director, NSS, Directorate of NSS, New Delhi – for kind information.
2. The Under Secretary, NSS, Ministry of Youth Affairs & Sports, New Delhi – for kind information.
3. The State Director, NYKS, Mumbai – with a request to instruct your DYOs to contact District NSS Officers for conduct of collaborative activities, as like last year, please.

F. No. A-12041/11/2022– NSS
Government of India
Ministry of Youth Affairs & Sports
Department of Youth Affairs
(NSS Section)

Shastri Bhawan, New Delhi.
Dated the 29th September, 2022

To

All the Regional Directors of NSS

Subject: 'Clean India Campaign' to be organized by the Department of Youth Affairs, Ministry of Youth Affairs & Sports from 01st October, 2022 to 31st October, 2022.

Sir/Madam

This is in reference to the "**Clean India Campaign**" to be organized by the Department of Youth Affairs, Ministry of Youth Affairs & Sports, Government of India, **from 01st October, 2022 to 31st October, 2022.**

2. In this regard, all the Regional Directors of NSS are requested to immediately coordinate with the State Chief Secretary, State Secretary, Department of Youth Affairs/Welfare, Deputy Commissioner/District Magistrate and CEO of Zila Parishad of concerned States/UTs for successfully conduct of the programme.

3. Regional Directors of NSS of the concerned State will be organizing this program in all the NSS units under their jurisdiction. All the NSS units will be participating in this event and each day from **01st October, 2022 to 31st October, 2022** the State wise information is to be submitted to the Directorate of NSS, New Delhi by all the Regional Directors by 4:00 PM every day including Holidays.

4. Targeted information State wise for Clean India Campaign is to be collected in the enclosed format. (Annexure-I)

5. In this regard, a copy of D.O. letter No J-17011/142/2020-NYKS dated 26.09.2022 from Secretary (Youth Affairs) and D.O. letter No J-17011/142/2020-NYKS dated 26.09.2022 from Joint Secretary (Youth Affairs) are also enclosed for ready reference.

Encl: as above.

Yours faithfully,

(Ravi Kumar Sinha)

Under Secretary to the Govt. of India

Copy to:

The Director, Directorate of NSS, New Delhi.

Points of Information for "Clean India Campaign" from 01st October, 2022 to 31st October, 2022-

Target-30,000 Institutions

- Name of State-
- No. of Volunteers involved-
- Plastic waste collected in (Kgs)
- No. of Villages/slums cleaned/covered
- No. of Water bodies cleaned/covered
- No. of Public places cleaned/covered
- No. of Educational Institutions cleaned/covered

संजय कुमार, भा.प्र.से.
Sanjay Kumar, IAS

सत्यमेव जयते

D.O. No. J-17011/142/2020-NYKS

Dated the 26th September 2022

DY-147875
Dt-28-09-2022

सचिव

भारत सरकार

युवा कार्यक्रम और खेल मंत्रालय

युवा कार्यक्रम विभाग

Secretary

Government of India

Ministry of Youth Affairs & Sports

Department of Youth Affairs

This is to inform that Department of Youth Affairs, Ministry of Youth Affairs & Sports, Government of India, is organizing "Clean India Campaign" from 01st October, 2022 to 31st October, 2022.

2. The previous year "Clean India Campaign 2021", was conducted successfully and achieved more than the set target for waste removal, mainly Single Use Plastic waste, along with maintenance and beautification drives for historical monuments and heritage sites, community centers, Youth Club/Mahila Mandal Buildings, School Buildings, Panchayat Buildings etc. All these had been made possible with the efforts and collaboration of the State Governments/UTs administrative machinery.

3. In continuation of the same, the Department of Youth Affairs is organizing the "Clean India Campaign 2022". It would be highly appreciated, if necessary support is extended to the concerned State Director/District Youth Officers of NYKS & NSS for successful implementation of the Campaign.

4. Necessary directions have been issued to DG, NYKS and Director, NSS to depute State Level Officers to get in touch with Competent Authorities in the state for further directions.

Looking forward to your valuable cooperation.

Yours sincerely
Sd/-
(Sanjay Kumar)

To,
All Chief Secretary of the States/UTs.

Copy to:

1. Secretary, Department of Youth Affairs/Welfare of concerned States/UTs.
2. Director General, NYKS, Jeevan Deep Building, Parliament Street, Delhi- 110001
3. Director, NSS, Delhi - 110001
4. All State Directors of NYKS through DG, NYKS to immediately coordinate with the State Chief Secretary, Deputy Commissioner/District Magistrate and CEO of Zila Parishad for successful conduct of the campaign.
5. All Regional Directors of NSS through Director, NSS to immediately coordinate with the State Chief Secretary, Deputy Commissioner/District Magistrate and CEO of Zila Parishad for successful conduct of the campaign.

(Sanjay Kumar)

नितेश कुमार मिश्रा
संयुक्त सचिव
Nitesh Kumar Mishra
Joint Secretary

भारत सरकार
युवा कार्यक्रम एवं खेल मंत्रालय
युवा कार्यक्रम विभाग,
शास्त्री भवन, नई दिल्ली -110001

Government of India
Ministry of Youth Affairs & Sports
Department of Youth Affairs
Shastri Bhawan, New Delhi -110001
Telefax: 011-23384441, 23381002

Dated: 26th September, 2022

D.O. No. J-17011/142/2020-NYKS

Dear Secretary,

This is in reference to the "Clean India Campaign" to be organized by the Department of Youth Affairs, Ministry of Youth Affairs & Sports, Government of India, from 01st October, 2022 to 31st October, 2022.

2. You may be aware that, previous year, Clean India Campaign was conducted successfully and achieved more than the set target to clean waste, mainly Single Use Plastic waste along with maintenance and beautification drives for historical monuments and heritage sites, community centers, Youth Club/Mahila Mandal Buildings, School Buildings, Panchayat Buildings etc. All these had been made possible with the efforts and collaboration of State Governments/UTs administrative machinery.

3. In this regard, I would like to seek your cooperation for extending necessary support to the concerned State Director/District Youth Officers of NYKS & NSS for successful implementation of the Clean India Campaign. Necessary directions have been issued to NYKS and NSS to depute State Level Officers to get in touch with you immediately for further directions.

Yours sincerely

(Nitesh Kumar Mishra)

To,
All Secretary, Department of Youth Affairs/Welfare of concerned States/UTs.

Copy to:

1. Chief Secretary of the Concerned States/UTs.
2. Director General, NYKS, Jeevan Deep Building, Parliament Street, Delhi- 110001
- ✓ 3. Director, NSS, Delhi - 110001
4. All State Directors of NYKS through DG, NYKS to immediately coordinate with the Secretary, Department of Youth Affairs/Welfare, Deputy Commissioner/District Magistrate and CEO of Zila Parishad of concerned States/UTs.
5. All Regional Directors of NSS through Director, NSS to immediately coordinate with the Secretary, Department of Youth Affairs/Welfare, Deputy Commissioner/District Magistrate and CEO of Zila Parishad of concerned States/UTs.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

डॉ. प्रभाकर देसाई

एम.ए., पीएच.डी.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६२२६८८/८९
: ०२०-२५६२२६९०/९९
: ०२०-२५६२२६९२
: ०२०-२५६९७३४९

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

रासेयो/२०२२-२३/७०५

दि. ३०/०६/२०२२

प्रति,

मा. प्राचार्य/संचालक

रासेयो संलग्नित महाविद्यालये,

पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्हा

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

विषय : वृक्ष लागवड व संवर्धन उपक्रमामध्ये सहभागी होणेबाबत

महोदय/महोदया

वनांचे महत्व आपण सर्वांनी ओळखले आहे. जगाच्या पाठीवर काही देश असे आहेत, की त्यांची ओळख त्या देशांमध्ये असलेल्या समृद्ध वनांमुळे जगाला झाली आहे. सर्वसाधारणपणे भौगोलिक क्षेत्राच्या ३३ टक्के क्षेत्र वनाखाली असणे पर्यावरण संरक्षणाच्या दृष्टीने अत्यंत महत्त्वाचे आहे. महाराष्ट्र राज्यात २० टक्क्यांच्या जवळपास क्षेत्र वनाखाली आहे. जागतीक हवामान बदलाच्या पार्श्वभूमीवर विविध नैसर्गिक आपत्तींना आपल्याला सतत सामोरे जावे लागत आहे. महाराष्ट्रात होणाऱ्या वातावरणातील अनिश्चित बदलामुळे व कमी पर्जन्यामुळे दुष्काळ सदृश्य परिस्थिती निर्माण झाली आहे. वृक्ष पृथ्वीवरील वातावरण शुद्ध करण्याबरोबरच पर्यावरणाचा समतोल राखण्यास मदत करतात.

याचेच महत्त्व लक्षात घेऊन विकासार्थ विद्यार्थी यांच्यामार्फत वृक्ष लागवड व संवर्धन उपक्रमाचे आयोजन माहे जुलै महिन्यामध्ये करण्यात आलेले आहे. यामध्ये भारतभरामध्ये एक कोटी वृक्ष लागवड व संवर्धन मोहिम राबवण्यात येणार आहे.

या उपक्रमामध्ये सहभागी होण्याकरिता दिनांक ३० जून ते ५ जुलै पर्यंत सोबत दिलेल्या लिंकद्वारे अथवा क्यूआर कोडद्वारे वृक्षमित्र म्हणून नावनोंदणी करणे आवश्यक आहे व यामध्ये आपली संपूर्ण माहिती भरणे आवश्यक आहे. नावनोंदणी केलेल्या वृक्षमित्रांनी किमान दहा वृक्षांची लागवड व संवर्धन करावयाचे आहे.

तरी आपल्या महाविद्यालयातील जास्तीत जास्त स्वयंसेवक, कार्यक्रम अधिकारी यांना माहे जुलै महिन्यामध्ये वृक्ष लागवड व संवर्धन उपक्रमामध्ये सहभागी होण्याबाबत प्रोत्साहित करावे. कळावे, ही विनंती.

संचालक
राष्ट्रीय सेवा योजना

सोबत : नावनोंदणी लिंक : http://sfdindia.org/mission_plantation_register व माहितीपत्रक

विकासार्थ विद्यार्थी

पश्चिम महाराष्ट्र प्रदेश

Students For Development

१ कोटी वृक्षारोपण व वृक्षसंवर्धन मोहिम
वृक्षमित्र होण्यासाठी काय कराल :

SCAN CODE

LINK : http://sfdindia.org/mission_plantation_register

**चला तर मग वृक्षमित्र होऊन वृक्षारोपण
करूया व पर्यावरणाचे संरक्षण करूया.!!**

संपर्क : 8484835057 | 8888208899

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

डॉ. प्रभाकर देसाई

एम.ए., पीएच.डी.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६२२६८८/८९

: ०२०-२५६२२६९०/९९

: ०२०-२५६२२६९२

: ०२०-२५६९७३४९

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

रासेयो/२०२२-२३/६५०

दि. ०२/०६/२०२२

प्रति,

मा. प्राचार्य/संचालक

रासेयो संलग्नित व स्वायत्त महाविद्यालये व परिसंस्था,

पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्हा

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

विषय : 'माझी वसुंधरा अभियान' अंतर्गत दिनांक ०७ ते १३ जून २०२२ कालावधीत 'पर्यावरण जनजागृती व स्वच्छता सप्ताह' आयोजित करणेबाबत

संदर्भ : रासेयो-२०२१/प्र.क्र.७५/साशि-७, दिनांक : ०१/०६/२०२२ चे पत्र

महोदय/महोदया

मा. राज्यसंपर्क अधिकारी कार्यालय यांनी पाठवलेल्या वरील पत्रान्वये 'माझी वसुंधरा अभियान' अंतर्गत दिनांक ०७ ते १३ जून २०२२ या कालावधीत 'पर्यावरण जनजागृती व स्वच्छता सप्ताह' आयोजित करण्याबाबत निर्देशित करण्यात आलेले आहे. सदर कार्यक्रमाची रूपरेषा पुढील प्रमाणे आहे.

१. ०७/०६/२०२२ रोजी 'वरळी किल्ला', मुंबई या ठिकाणी श्री.मा. आदित्य ठाकरे, मंत्री पर्यावरण व श्री.मा. उदय सामंत, मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण या प्रमुख पाहुण्यांच्या हस्ते 'पर्यावरण जनजागृती व स्वच्छता सप्ताह' उद्घाटन कार्यक्रम
२. आपल्या महाविद्यालयातील एककांनी आपल्या परिसरातील शैक्षणिक संस्था, गडकिल्ले, विहिरी, नदी, नदीघाट, तलाव, लेणी, एतिहासिक ठिकाणे, शासकीय रुग्णालये, सार्वजनिक ठिकाणे, बस स्थानक, रेल्वे स्थानक, इ. ठिकाणी वरील सात दिवस स्वच्छता सप्ताह करणे.
३. 'वातावरणातील बदल' व 'स्वच्छता' या संकल्पनेवर गाव, शहर, महानगर, गर्दितील ठिकाण, बाजार ठिकाण, बस स्थानक, रेल्वे स्थानक, गाव बाजार, वस्ती, तांडा, इत्यादी ठिकाणी पर्यावरणाचे व स्वच्छतेचे महत्त्व, प्लॅस्टीक मुक्त भारत, टाकाऊ पासून टिकाऊ, घनकचरा व्यवस्थापन, पाणी वाचवा इ. विषय/संकल्पना घेऊन पथनाट्ये व जनजागृतीपर कार्यक्रम आयोजित करण्यात यावे.
४. सकाळी ७ ते १० या वेळेत स्वच्छता श्रमदान करणे व या नंतर पथनाट्ये सादरीकरण व जनजागृतीपर कार्यक्रम करणे
५. या सप्ताहामध्ये आपल्या महाविद्यालयात एक 'ग्रीन क्लब' निर्माण करणे. या 'ग्रीन क्लब' मध्ये साधारणतः २० विद्यार्थी, विद्यार्थिनी व कार्यक्रम अधिकारी प्राध्यापक सहभागी करून घेण्यात यावेत. पर्यावरणशास्त्र विभागातील प्राध्यापक असल्यास त्यांना प्राधान्य देण्यात यावे. 'ग्रीन क्लब' मार्फत झाडे लावणे, झाडे जगविणे, पर्यावरण व स्वच्छता विषयक कार्यक्रम इतर रासेयोच्या विद्यार्थ्यांना घेऊन राबविणे.
६. वरील उपक्रम राबवताना महाविद्यालयाने 'आझादी का अमृत महोत्सव' असे टॅग व चिन्ह असावे, माझी वसुंधरा व रासेयो चे चिन्ह व नामउल्लेख असावा. दिनांक ०७/०६/२०२२ ते १३/०६/२०२२ व 'पर्यावरण जनजागृती व स्वच्छता सप्ताह' असा स्पष्ट उल्लेख बॅनरवर करण्यात यावा.
७. महाविद्यालयाने सप्ताहाच्या पहिल्या व शेवटच्या दिवशी उद्घाटन व निरोप समारंभास विशेष निमंत्रित पाहुणे यांना आमंत्रित करावे. तसेच उपक्रमांतर्गत केलेल्या कामाच्या बातम्या वर्तनामपत्रात, मासिके व न्युज चॅनेल व सोशल मिडीया व प्रसार माध्यमांवर प्रकाशीत/प्रदर्शित करावे व अहवाल सादर करताना प्रसिद्धीबाबतचीही माहिती अहवालामध्ये कात्रणासहित नमूद करावी.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

डॉ. प्रभाकर देसाई

एम.ए., पीएच.डी.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६२२६८८/८९

: ०२०-२५६२२६९०/९९

: ०२०-२५६२२६९२

: ०२०-२५६९७३४९

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

८. महाविद्यालयांनी राबवलेल्या उपक्रमाबाबतचा सात दिवसांचा अहवाल, फोटो व छायाचित्रण सोबत जोडलेल्या नमुन्यामध्ये रासेयो कार्यालयास दिनांक १५ जून २०२२ पर्यंत nss_student_list@pun.unipune.ac.in व nssrdpune@gmail.com, nssmantralaya@gmail.com या मेलवर 'पर्यावरण जनजागृती व स्वच्छता सप्ताह' या विषयासह पाठवावी.

तरी आपल्या महाविद्यालयातील अधिकाधिक स्वयंसेवक, कार्यक्रम अधिकारी, कर्मचारी व अधिकारी वर्ग यांच्या सहभागातून दिनांक ०७/०६/२०२२ ते १३/०६/२०२२ या कालावधीत 'पर्यावरण जनजागृती व स्वच्छता सप्ताह' अंतर्गत वरीलप्रमाणे उपक्रम राबवण्यात यावेत. सदर उपक्रमाचा खर्च नियमित कार्यक्रमातून करण्यात यावा. कळावे, ही विनंती.

संचालक
राष्ट्रीय सेवा योजना

सोबत : मा. राज्यसंपर्क अधिकारी कार्यालय यांचे पत्र

क्र.	दिनांक	सहभागी विद्यार्थी	कार्यक्रमाचे ठिकाण	उपक्रमाचे रूप
१	०७/०६/२०२२			
२	०८/०६/२०२२			
३	०९/०६/२०२२			
४	१०/०६/२०२२			
५	११/०६/२०२२			
६	१२/०६/२०२२			
७	१३/०६/२०२२			

प्रत्येक उपक्रमाचे १ छायाचित्र पाठवावे तसेच व्हिडीओ तयार केला असल्यास पाठवण्यात यावा.

महाराष्ट्र शासन

राष्ट्रीय सेवा योजना (मंत्रालय कक्ष), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,

एल्फिन्स्टन तंत्र विद्यालय परिसर, ३, महापालिका मार्ग, धोबी तलाव, मुंबई- ४०० ००१.

Email- nssmantralaya@gmail.com

दूरध्वनी क्र. ०२२- २२६७९५६५

क्र.- रासेयो-२०२१/प्र.क्र.७५/साशि-७

दिनांक- ०१.०६.२०२२

प्रति,
कार्यक्रम समन्वयक तथा संचालक,
राष्ट्रीय सेवा योजना,
सर्व विद्यापीठे / संचालनालये

विषय- “माझी वसुंधरा अभियान” अंतर्गत दि. ०७.०६.२०२२ ते दि. १३.०६.२०२२ या कालावधीत आयोजित केलेल्या “पर्यावरण जनजागृती व स्वच्छता सप्ताह” आयोजनाबाबत

“पर्यावरण जनजागृती व स्वच्छता सप्ताह” दि. ३०.०५.२०२२ ते दि. ०५.०६.२०२२ या कालावधीत आयोजित करण्यात आले होते. परंतु काही अपरिहार्य कारणामुळे हा कार्यक्रम पुढे ढकलण्यात आला होता.

आता हा कार्यक्रम दिनांक ०७.०६.२०२२ ते १३.०६.२०२२ या कालावधीत “पर्यावरण जनजागृती व स्वच्छता सप्ताह” आपल्या स्तरावर प्रत्येक महाविद्यालयात आयोजित करावे.

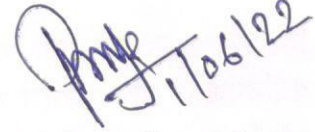
“कार्यक्रम रुपरेषा”

- १) दि. ०७.०६.२०२२ रोजी “वरळी किल्ला”, मुंबई या ठिकाणी श्री मा.आदित्य ठाकरे, मंत्री, पर्यावरण व श्री मा.उदय सामंत, मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण या प्रमुख पाहुण्यांच्या हस्ते “पर्यावरण जनजागृती व स्वच्छता सप्ताह” याच्या उद्घाटनाचा कार्यक्रम.
- २) महाराष्ट्रातील प्रत्येक राष्ट्रीय सेवा योजना एककांनी आपल्या परिसरातील शैक्षणिक संस्था, गडकिल्ले, विहिरी, नदी, नदीघाट, तलाव, लेणी, ऐतिहासिक ठिकाणे, शासकीय रुग्णालये, सार्वजनिक ठिकाणे, बस स्थानक, रेल्वे स्थानक इ. ठिकाणी वरील सात दिवस स्वच्छता सप्ताह करणे.
- ३) “वातावरणातील बदल” व “स्वच्छता” या संकल्पनेवर गाव, शहर, महानगर, गर्दितील ठिकाण, बाजार ठिकाण, बस स्थानक, रेल्वे स्थानक, गाव बाजार, वस्ती, तांडा, इत्यादि ठिकाणी पर्यावरणाचे महत्त्व, स्वच्छतेचे महत्त्व, प्लास्टिक मुक्त भारत, टाकाऊ पासून टिकाऊ, घनकचरा व्यवस्थापन, पाणी वाचवा इ. विषय/ थीम घेऊन पथनाट्ये व जनजागृतीपर कार्यक्रम करण्यात येईल.
- ४) स्वच्छता श्रमदान सकाळी ०७:०० ते १०:०० या वेळेत करणे व पथनाट्ये व जनजागृतीपर कार्यक्रम दिवसा व सायंकाळी करणे.
- ५) या सप्ताहामध्ये प्रत्येक महाविद्यालयात एक “ग्रीन क्लब” निर्माण करणे. या “ग्रीन क्लब” मध्ये साधारणतः २० विद्यार्थी, विद्यार्थीनी असावेत. यांच्यासोबत एक किंवा दोन

प्राध्यापक असावेत. (Environmental Science चे असल्यास उत्तम) या मार्फत झाडे लावणे, झाडे जगविणे, पर्यावरण व स्वच्छता विषयक कार्यक्रम इतर रासेयोच्या विद्यार्थ्यांना घेऊन राबविणे.

- ६) प्रत्येक महाविद्यालयाने वरील कार्यक्रम व स्वच्छता करताना “पर्यावरण जनजागृती व स्वच्छता सप्ताह” दि. ०७.०६.२०२२ ते दि. १३.०६.२०२२ असे बॅनर असावेत, तसेच “आजादी का अमृत महोत्सव” असे टॅग वाक्य व चिन्ह असावे व माझी वसुंधरा व रासेयो चे चिन्ह व नामउल्लेख असावे.
- ७) प्रत्येक महाविद्यालयांनी सप्ताहाच्या पहिल्या व शेवटच्या दिवशी उद्घाटन व निरोप समारंभास विशेष निमंत्रित पाहुणे यांना आमंत्रित करावे तसेच प्रत्येक महाविद्यालयांनी या कार्यक्रमासंबंधीची बातमी वर्तमानपत्रात, मासिके व न्युज चॅनेल व सोशल मिडिया व प्रसार माध्यमांवर प्रकाशीत/प्रदर्शित करावे व अहवाल सादर करताना प्रसिद्धिबाबतचीही माहिती अहवालामध्ये कात्रणासहित नमूद करावे.
- ८) “पर्यावरण जनजागृती व स्वच्छता सप्ताह” कार्यक्रम प्रत्येक महाविद्यालयाने घेणे आवश्यक आहे. जे महाविद्यालय कार्यक्रम घेणार नाहीत, त्या महाविद्यालयांची माहिती संचालकांनी या कार्यालयास कळवावी.
- ९) प्रत्येक महाविद्यालयांनी स्वच्छतेसंबंधी राबविलेले कार्यक्रम याबाबतचा सात दिवसांचा अहवाल, फोटो व व्हिडिओ क्लिप, संबंधित विद्यापीठाच्या कार्यक्रम समन्वयक तथा संचालक यांना द्यावी व का.स. तथा संचालक यांनी एकत्रित माहिती या कार्यालयास हार्ड कॉपी व सॉफ्ट +कॉपी द्वारे दि. १६.०६.२०२२ पर्यंत पाठवावी. तसेच रासेयो क्षेत्रिय कार्यालय, पुणे यांनाही ईमेलवर माहिती पाठवावी.

याप्रमाणे कार्यक्रमाची रुपरेषा असून त्यानुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

 1/106/22

(डॉ. प्रशांतकुमार वि. वनंजे)

राज्य संपर्क अधिकारी/ विशेष कार्य अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना, महाराष्ट्र शासन

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

डॉ. प्रभाकर देसाई

एम.ए., पीएच.डी.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६२२६८८/८९
: ०२०-२५६२२६९०/९९
: ०२०-२५६२२६९२
: ०२०-२५६९७३४९

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

संदर्भ : रासेयो/२०२२-२३/६८१

दि. १७/०६/२०२२

प्रति,

मा. प्राचार्य/संचालक

रासेयो संलग्नित व स्वायत्त महाविद्यालये व परिसंस्था,

फक्त पुणे व पिंपरी-चिंचवड शहर

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

विषय : स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवानिमित्त राज्यस्तरीय 'स्वच्छ वारी-स्वस्थ वारी-निर्मल वारी-हरित वारी आणि कोरोनामुक्ती जनजागृती व आपत्ती व्यवस्थापन अभियान व वृक्षारोपण' नियोजन बैठकीकरिता उपस्थित राहणेबाबत मा. महोदय/महोदया,

संत ज्ञानेश्वर महाराज व संत तुकाराम महाराज पालखी सोहळ्याच्या निमित्ताने दरवर्षीप्रमाणे यावर्षीही सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, राष्ट्रीय सेवा योजना व विद्यार्थी विकास मंडळ विभागाच्या वतीने स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवानिमित्त 'स्वच्छ वारी-स्वस्थ वारी-निर्मल वारी-हरित वारी आणि कोरोनामुक्तीजनजागृती व आपत्ती व्यवस्थापन अभियान व वृक्षारोपण उपक्रम दिंडीचे आयोजन दि. २२ जून ते १० जुलै २०२२ दरम्यान करण्यात येणार आहे. मागील १८ वर्षांपासून या दिंडीची अखंड परंपरा सुरू आहे.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ मागील दोन्ही वारीदरम्यान हजारो विद्यार्थ्यांच्या सहभागातून दिंडी मार्गावर स्वच्छता पर्यावरणीय उपक्रम आणि प्रबोधनाचे कार्य करत आहे. या वर्षी पुणे-पिंपरी-चिंचवड शहरात दि. २२, २३ (दुपारी २ नंतर) व २४ जून २०२२ रोजी जिथे जिथे वारकरी दिंड्या वास्तव्यास असतील/होत्या त्या ठिकाणी स्वयंसेवक जाऊन स्वच्छतेचे कार्य करतील आणि 'स्वच्छ वारी-स्वस्थ वारी-निर्मल वारी-हरित वारीच्या' अनुषंगाने उद्बोधन करतील. या उपक्रमात शहरातील विविध महाविद्यालयांमधून एकूण १००० रासेयो स्वयंसेवक व कार्यक्रम अधिकारी सहभागी होतील. महाविद्यालयांचे गट स्थापन करून त्या त्या गटास एकेक प्रभाग नेमून दिला जाईल आणि त्या ठिकाणी ते सर्व विद्यार्थी स्वच्छतेचे कार्य करतील आणि प्रबोधनाचेही कार्य होईल. या स्वयंसेवकांचा दैनिक भत्ता रासेयो नियमानुसार त्या त्या महाविद्यालयास देयक प्राप्तीनंतर अदा करण्यात येईल.

दिनांक २३ जून २०२२ रोजी सकाळी ८ वाजता सर्व रासेयो स्वयंसेवक (पुणे व पिंपरी-चिंचवड शहरातील रासेयो महाविद्यालयांना नियोजन बैठकीत नेमून दिलेली रासेयो स्वयंसेवक संख्या) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, रासेयो विभागात नाव नोंदणी करतील आणि अल्पोपाहारानंतर सकाळी ८.४५ वाजता 'स्मरण क्रांतिवीरांचे' आणि राज्यस्तरीय रासेयो दिंडीत सहभागी होतील.

सदर उपक्रमाच्या यशस्वी नियोजनाकरिता पुणे व पिंपरी-चिंचवड शहरातील संपूर्ण कार्यक्रम अधिकाऱ्यांच्या नियोजन बैठकीचे आयोजन करण्यात आलेले आहे. तरी आपल्या महाविद्यालयातील एककनिहाय सर्व कार्यक्रम अधिकऱ्यांना (उदा. १००, १००, ५० एककाचे असे एकूण ३०० एककाचे तीनही कार्यक्रम अधिकारी), दिनांक २० जून २०२२ रोजी, दुपारी ०३.०० वाजता, पर्यावरणशास्त्र सभागृह, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ येथे अनिवार्यपणे उपस्थित राहण्याबाबत सूचित करावे. तसेच सहभागी कार्यक्रम अधिकाऱ्यांची उपरोक्त कालावधीमध्ये कर्तव्य रजा मंजूर करण्यात यावी. नियोजन बैठकीकरिताचा प्रवासखर्च नियमित कार्यक्रमातून करण्यात यावा. कळावे, ही विनंती.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

डॉ. प्रभाकर देसाई

एम.ए., पीएच.डी.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६२२६८८/८९

: ०२०-२५६२२६९०/९१

: ०२०-२५६२२६९२

: ०२०-२५६९७३४१

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

संदर्भ : रासेयो/२०२२-२३/७३४

दि. १२/०८/२०२२

प्रति,

मा. प्राचार्य/संचालक,

रासेयो संलग्नित सर्व महाविद्यालये परिसंस्था,

पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्हा,

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ.

विषय : स्वच्छता पंधरवडा दि. ०१ ते १५ ऑगस्ट २०२२ दरम्यान व आंतरराष्ट्रीय युवा दिवस दि. १२ ऑगस्ट २०२२ निमित्त उपक्रम राबविण्याबाबत

महोदय,

मा. क्षेत्रीय संचालक, रासेयो क्षेत्रीय संचलनालय, युवक व खेळ मंत्रालय, भारत सरकार, पुणे यांनी पाठविलेल्या पत्रानुसार दि. ०१ ते १५ ऑगस्ट २०२२ दरम्यान व युवा दिवस दि. १२ ऑगस्ट २०२२ या निमित्त रासेयो संलग्नित महाविद्यालयांतील स्वयंसेवकांमार्फत स्वच्छता पंधरवडा या अंतर्गत विविध उपक्रम राबविण्यात यावेत.

त्याचप्रमाणे दि. दि. ०१ ते १५ ऑगस्ट २०२२ दरम्यान, सोबत जोडलेल्या कृती आराखड्यानुसार आपल्या महाविद्यालयात रासेयो स्वयंसेवकांमार्फत उपक्रमांचे आयोजन करून या उपक्रमाना ट्विटर, फेसबुक, व्हाट्सअप व इतर सोशल मिडीयाच्या माध्यमातून प्रसिध्दी द्यावी. सदर उपक्रम संपन्न झाल्यानंतर उपक्रमाचे फोटो व अहवाल त्वरीत nss_student_list@pun.unipune.ac.in या मेलवर "स्वच्छता पंधरवडा व युवा दिवस २०२२" या विषयासह पाठवण्यात यावा. कळावे, ही विनंती.

संचालक
राष्ट्रीय सेवा योजना

अधिक माहितीकरिता : मा. क्षेत्रीय संचालक, रासेयो क्षेत्रीय संचलनालय, भारत सरकार, पुणे यांचे पत्र

अ.शा.पी.24 -2/रासेयो/निदेशा/2022/754-769

भारत सरकार
युवा कार्यक्रम और खेल मंत्रालय
राष्ट्रीय सेवा योजना निदेशालय
शिवाजी स्टेडियम , नई दिल्ली-110001

दिनांक: 4 अगस्त ,2022

सेवा में,

समस्त क्षेत्रीय निदेशक
राष्ट्रीय सेवा योजना

विषय : स्वच्छता पखवाडा 1-15 अगस्त 2022 एवं अंतर्राष्ट्रीय युवा दिवस दिनांक 12 अगस्त
के आयोजन हेतु प्रस्तावित कैलेन्डर व समेकित दिशा निर्देश प्रेषण -बाबत

महोदया /महोदय,

उपरोक्त विषयअंतर्गत स्वच्छता पखवाडा 1-15 अगस्त 2022 एवं अंतर्राष्ट्रीय युवा
दिवस दिनांक 12 अगस्त के आयोजन हेतु प्रस्तावित कैलेन्डर व समेकित दिशा निर्देश (संलग्न)
आपकी ओर प्रेषित है।

इस सन्दर्भ में आप सभी से आग्रह है की आपके अधिकार क्षेत्र में आने वाली समस्त
विश्वविद्यालयों, संस्थानों को इस कार्यक्रम के आयोजन हेतु निर्देशित करने का कष्ट करें व कार्यक्रम
समाप्ति के पश्चात इसकी विस्तृत रिपोर्ट इस कार्यालय को भेजना सुनिश्चित करें।

साथ ही आयोजित कार्यक्रमों को राष्ट्रीय सेवा योजना के सभी सोशल मीडिया
माध्यमों पर अधिक से अधिक अपलोड करना भी सुनिश्चित करें।

भवदीय

(डॉ. कमल कुमार कर)

सहायक कार्यक्रम सलाहकार

संलग्नक: यथोक्त

प्रतिलिपि-

1. निदेशक, राष्ट्रीय सेवा योजना, युवा कार्यक्रम और खेल मंत्रालय , नई दिल्ली

F.No. 3/53/2014-CDN/Vol.IV
Government of India
Ministry of Youth Affairs and Sports
Department of Youth Affairs
(Coordination Section)

Shastri Bhawan, New Delhi
Dated the 9th December, 2021

OFFICE MEMORANDUM

Subject: Swachhata Pakhwadas 2022 - reg

The undersigned is directed to refer to D.O. Letter No. 561/01/01/2017-CA.IV dated 7th December, 2021 received from Cabinet Secretary, Government of India and request to provide an Action Plan for the proposed Swachhata Pakhwada to be organized from 1st Aug 2022 to 15th Aug, 2022 on the special occasion of International Youth Day – 12th Aug, 2022.

Encl: As above

(Rajiv Kumar Singh)

Under Secretary to the Govt. of India
Email: rajivk.singh@nic.in

To

1. US (Admn and General Section)
2. US (NYKS) 3. US (NSS) 4. US (RGNIYD)

Copy for Similar Action To,

1. The Director General, Nehru Yuva Kendra Sangathan, (NYKS), 4, Jeevandeep Building, Sansad Marg, New Delhi - 110001
2. The Director, National Service Scheme, (NSS), Ground floor, Annexe building shivaji Stadium, shaheed bhagat sing marg, Connaught place, New Delhi – 110001.
3. The Director, Rajiv Gandhi National Institute of Youth development, (RGNIYD), Ponnalur, Sriperumbudur, Tamil Nadu – 602105

for
21/12/21
Y.A.R.K.

K.T.
Karishma
22/12/2021

Y.A.11 (Nemant)

राजीव गौबा
Rajiv Gauba

मंत्रिमंडल सचिव
भारत सरकार
CABINET SECRETARY
GOVERNMENT OF INDIA

D.O. No. 561/01/01/2017-CA.IV

Dated the 7th December, 2021

Dear Secretary

As you are aware, Swachhata Pakhwadas are being organized since April, 2016 with the objective of bringing a fortnight of intense focus on the issues and practices of swachhata in GoI Ministries/Departments. "Swachhata Pakhwada" is inspired by Hon'ble Prime Minister's vision to engage all Central Government Ministries and Departments in swachhata related activities, thereby making swachhata "everyone's business".

2. This is the 7th consecutive year of Swachhata Pakhwada implementation. The proposed calendar, along with guidelines of Swachhata Pakhwada, for the year 2022 is enclosed

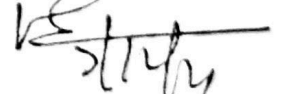
3. As in previous years, you are requested to communicate the Swachhata Pakhwada plans of your Ministry/Department to D/o Drinking Water and Sanitation, M/o Jal Shakti and upload it on the Swachhata Samiksha portal at least one month in advance. I would request you to identify innovative practices in swachhata related activities during the fortnight. The social media platforms along with electronic media may be used for Swachhata related awareness.

4. I look forward to your enthusiastic cooperation in the meaningful planning and implementation of Swachhata Pakhwada in your Ministry/Department. As in the past, all Swachhata related activities are required to be undertaken in all attached institutions/organisations/autonomous bodies/CPSEs as well.

With regards

1-15 My

Yours Sincerely,

(Rajiv Gauba)

~~SOC (COP)~~ Dow 8.12.21
Plan put up

SH. Banteale

Rajiv
8.12.21

Swachhata Pakhwada Calendar 2022			
SL No.	Pakhwada	Ministries/Departments	Special Occasions
1	1st -15th January	1. Ministry of External Affairs	Pravasi Bharatia 9th January
		2. Ministry of Road Transport and Highways	Road Safety Week 11th -17th January
2	16th – 31st January	1. Ministry of Information and Broadcasting	Republic Day 26 January
		2. Ministry of Finance Department of Economic Affairs Department of Expenditure Department of Financial Services Department of Revenue Department of Investment and Public Asset Management	
3	1st -15th February	1. Department of Space	
		2. Ministry of Electronics and Information Technology	
4	16th – 28th February	1. Ministry of Consumer Affairs, Food and Public Distribution Department of Consumer Affairs Department of Food and Public Distribution	
		2. Department of Atomic Energy	World Science Day - 28 February
5	1st – 15th March	1. Ministry of Women and Child Development	International Women's Day- 8th March
		2. Ministry of Textiles	
6	16th – 31st March	1. Department of Water Resources, River Development & Ganga Rejuvenation	World Water Day- 22nd March
		2. Ministry of Steel	Steel Safety Day 28 March

15	1st - 15th August	<ol style="list-style-type: none"> Ministry of Youth Affairs and Sports Department of Sports Department of Youth Affairs ✓ Ministry of Tribal Affairs 	<p>International Youth Day-17th August</p> <p>World Indigenous Peoples Day August 3</p>
	16th - 31st August	<ol style="list-style-type: none"> Ministry of Heavy Industries and Public Enterprises Department of Heavy Industry Department of Public Enterprises Ministry of Corporate Affairs 	
17	1 st - 15 th September	<ol style="list-style-type: none"> Ministry of Education Department of School Education Literacy Department of Higher Education Ministry of Chemical and Fertilizers Department of Chemicals and Petrochemicals Department of Fertilizers Department of Pharmaceuticals 	
18	16 th - 30 th September	<ol style="list-style-type: none"> Ministry of Tourism Ministry of Railways Ministry of Ports, Shipping and Waterways 	<p>World Tourism Day- 27th September</p> <p>World Maritime Day 28 September</p>
19	1 st - 15 th October	<ol style="list-style-type: none"> Ministry of Panchayati Raj Ministry of Rural Development Department of Land Resources Department of Rural Development 	<p>Swachh Bharat Diwas 2nd October</p>
20	16 th - 31st October	<ol style="list-style-type: none"> Ministry of Food Processing Industries Ministry of AYUSH 	<p>World Food Day 16th October and National Ayurveda Day- 17 October</p>

Swachhata Pakhwada 2022 Consolidated Guidelines

- Every Ministry/Department should nominate a Joint Secretary as nodal officer for Swachhata Pakhwada related activities, if not already nominated
- Every Ministry/Department to ensure that all their line departments, PSUs, attached offices, organizations and Institutions under them to plan and implement in detail Swachhata Pakhwada
- The Swachhata Pakhwada action plan must be communicated to the DDWS two months prior to the commencement of their Pakhwada and the same is to be uploaded in the designated _____ on _____ Swachhata _____ Samiksha (<http://swachhbharatmission.gov.in/SwachhSamiksha/Home.aspx?TY=se>)
- Swachhata Pakhwada plans are required to contain detailed date wise activities. Further the Ministries/Departments should ensure that the activities during the Swachhata Pakhwada are in accordance with their plans and discussion
- Secretary of the Ministry/Department concerned may organise a VC/meeting with their field formations for the dissemination of information and to review the preparedness, before the Pakhwada begins
- Senior Officers in the Ministry/Department may provide leadership in implementing Swachhata Pakhwada activities effectively
- Parliamentary Committee and other MP Committees may be convened on Swachhata
- Ministries/Departments need to involve Union Ministers, MPs and other dignitaries in Pakhwada activities
- Ministries/Departments may take steps to undertake innovative initiatives during the campaigns so that few stories are generated daily
- Divyang access to the toilets to be reviewed and ensured in the Central and State offices of Ministries/Departments during Pakhwada
- **Ministries/Departments to continue focus on "Hygiene and Sanitation" particularly keeping in mind the ongoing COVID-19**
- Ministries/Departments may consider setting up a permanent mechanism through new programmes and Schemes for the sustainability of Swachhata, in addition to cleanliness drives during the Pakhwada
- Curbing Single Use Plastic (SUP) and discourage use of Plastic
- **There needs to be a daily reporting of the activities during the Pakhwada on Swachhata Samiksha _____ portal (<http://swachhbharatmission.gov.in/SwachhSamiksha/Home.aspx?TY=se>) and myGov portals**
- **Activity pictures of High Resolution of 2mb-5mb to be uploaded on the portal**

- During the Pakhwada Ministries/Departments may initiate Swachhata Awards/ranking among organisations under their fold (Detail guidelines are mentioned as Annexure)
- Ministries/Departments should ensure better branding and publicity of Pakhwada activities in electronic and print media platforms at both field and central level. They need to make use of social media such as myGov., Twitter and Facebook extensively for the purpose
- Ministries/Departments in coordination with MoI&B, will ensure that adequate publicity is received by the Swachhata Pakhwada initiatives in both electronic and print media. MoI&B to also broadcast inspiring Swachhata initiatives on their coverage
- A press release should be issued highlighting major outcomes of Swachhata Pakhwada
- A press conference needs to be organised by the Ministry/Department at the culmination of their Pakhwada to highlight the activities and initiatives undertaken. This may be addressed at the level of the Union Ministers and Secretaries
- At the conclusion of the Swachhata Pakhwada the Ministries/Departments are required to submit the following to DDWS for onward submission to Cabinet Secretary and PMO:
 1. Report containing a detailed account of activities undertaken during Pakhwada
 2. Related picture album, newspaper clippings, press notes, audio-visual clips
 3. Any special document that Ministry/Department may have issued during Pakhwada
 4. Name and details of the three Swachhata Pakhwada awardees

Note: Due to the ongoing global Pandemic of COVID-19, while observing Swachhata Pakhwada, Ministries/Departments are requested to follow all the instructions and guidelines issued by the M/o Home Affairs and M/o Health and Family Welfare, from time to time

Annexure

Swachhata Pakhwada Awards – Guidelines

1. Each Ministry/ Department observing the Pakhwada will be provided three awards from the Department of Drinking Water and Sanitation. However, Ministries/Departments may encourage to introduce a large number of awards at their level to encourage Swachhata Pakhwada activities
2. The awards would be given to those who have contributed the maximum to the cause of sanitation based on rating and ranking. Emphasis while giving the awards would be given to innovative/ creative activities & initiatives, mass mobilization for Swachhata, engagement of varied sections outside the organization etc. which have deep and sustainable impact countrywide

3. Each Ministry/ Department would carry out the selection process overseen by the concerned Secretary and select the final three (First, Second and Third) awardees and intimate DDWS within the two days of ending of their Pakhwada
4. These awards would be handed over to the winning sections/ attached offices/ field formations/ Institutions/ PSUs/ organizations at the end of Pakhwada Press Conference or similar events
5. Ministries and Departments are requested to send the list of the selected winners to DDWS along with a brief note mentioning the basis for the same to Shri Kapil Chaudhary, Director, (kapilchaudhury.ofb@ofb.gov.in)

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

डॉ. प्रभाकर देसाई

एम.ए., पीएच.डी.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६२२६८८/८९

: ०२०-२५६२२६९०/९९

: ०२०-२५६२२६९२

: ०२०-२५६९७३४९

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

संदर्भ : रासेयो/२०२२-२३/७६७

दि. १५/०९/२०२२

प्रति,
मा.प्राचार्य/संचालक,
रासेयो संलग्नित सर्व महाविद्यालये परिसंस्था,
फक्त पुणे शहर,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ.

विषय : दि. १७ सप्टेंबर ते दि. ०२ ऑक्टोबर २०२२ दरम्यान 'स्वच्छ अमृत महोत्सव' उपक्रमाबाबत

महोदय,

मा. क्षेत्रीय संचालक, रासेयो क्षेत्रीय संचालनालय, भारत सरकार, पुणे यांनी पाठविलेल्या पत्रानुसार स्वच्छ भारत मिशन निमित्त पुणे महानगरपालिका व सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, राष्ट्रीय सेवा योजना यांच्या सहकार्याने दि. १७ सप्टेंबर ते दि. ०२ ऑक्टोबर २०२२ दरम्यान 'स्वच्छ अमृत महोत्सव' मोहिमेचे आयोजन करण्यात आले आहे. तरी स्वच्छ भारत अभियान अंतर्गत पुणे शहरामध्ये कात्रज घाट, पर्वती टेकडी आणि ओंकारेश्वर घाट अशा तीन ठिकाणी श्रमदान व जनजागृती करणे हा या मोहिमेचा प्रमुख उद्देश आहे.

तरी आपल्या महाविद्यालयातील जास्तीत जास्त रासेयो स्वयंसेवकांना या उपक्रमात सहभागी होण्याकरिता प्रोत्साहित करावे व 'स्वच्छ अमृत महोत्सव' मोहिमेमध्ये सहभागी स्वयंसेवकांची ऑन लाईन नाव नोंदणी <https://innovateindia.mygov.in/swachhyouthrally/> या लिंकवरती करण्यात यावी. या उपक्रमामध्ये महाविद्यालयामार्फत पुणे महानगरपालिकेला योग्य ते सहकार्य करण्यात यावे.

सदर उपक्रमात सहभागी होताना रासेयो स्वयंसेवकांकडे रासेयो बॅज असणे आवश्यक आहे आणि रासेयो बॅनरचा वापर करणे बंधनकारक आहे. तसेच उपक्रम संपन्न झाल्यानंतर उपक्रमाचा एकत्रीत अहवाल व फोटो त्वरीत nss_student_list@pun.unipune.ac.in या मेलवर 'स्वच्छ अमृत महोत्सव' २०२२" या विषयासह पाठवण्यात यावा. कळावे, ही विनंती.

संचालक
राष्ट्रीय सेवा योजना

सोबत : पुणे महानगरपालिका यांचे पत्र

To,

Dr. Prabhakar Desai

Director, NSS

Savitribai Phule Pune University

Subject: Registration for Indian Swachhata League - Swachh Amrit Mahotsav campaign (17th Sept 2022 - 02nd Oct 2022)

Dear Sir/Madam,

Greetings from Pune Municipal Corporation!

PMC's SWM department cordially invites you to participate and contribute in the **Swachh Amrit Mahotsav** campaign being organised by MoHUA (Ministry of Housing and Urban Affairs), Government of India under **Swachh Bharat Mission Urban 2.0** initiative. The fortnight campaign comprises intensive city level activities beginning from **17th Sept (Sewa Diwas)** and culminating on **2nd Oct (Gandhi Jayanti and Swachhata Diwas)**. The broad objective of the campaign is to renew focus on galvanizing joint action and commitment towards the vision of **Garbage Free Cities (Mera Shahar Kude Se Azaad Shahar)**

As part of the campaign, a youth led inter-city countrywide competition **Indian Swachhata League** is being organized on **17th Sep, 2022** to mobilise youth groups from diverse backgrounds (educational institutes, youth clubs, NCC, NSS, NYKS, citizens etc.) for participating in innovative activities (Shramdaan, awareness campaigns, Rally etc.) at selected historical/tourist locations.

PMC has identified **3 key locations (Katraj Lake, Parvati-Taljai Hills and Omkareshwar Ghat)** and suitable activities (Rally, Plogathon drive etc) for **17th Sep event at 7 am** to clean these locations and create mass awareness among citizens. The concluding event on **17th Sep, 2022** will be organized at Shaniwar Wada.

In this context, PMC gladly requests participation of students/members/officials of your esteemed college/educational institution/organisation in **Indian Swachhata League (17th Sep event)**. It is kindly requested to select one of these 3 locations and mobilize students/members to participate there. The PMC shall be happy to assist you and provide all the support for the same

We request you to confirm your participation by registering on the following link:
<https://innovateindia.mygov.in/swachhyouthrally/register/>

(Asha Raut)
Deputy Municipal Commissioner
Pune Municipal Corporation

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

डॉ. प्रभाकर देसाई

राष्ट्रीय सेवा योजना

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६२२६८८/८९

गणेशखिड, पुणे - ४११ ००७

: ०२०-२५६२२६९०/९१

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

एम.ए., पीएच.डी.

संचालक

: ०२०-२५६२२६९२

: ०२०-२५६९७३४१

संदर्भ : रासेयो/२०२२-२३/६४८

दि. ०२/०६/२०२२

प्रति,

मा. प्राचार्य/संचालक,

रासेयो संलग्नित सर्व महाविद्यालये परिसंस्था,

पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्हा,

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ.

विषय : “०५ जून २०२२ रोजी, जागतिक पर्यावरण दिन” साजरा करण्याबाबत

महोदय,

मा. क्षेत्रीय संचालक, रासेयो क्षेत्रीय संचालनालय, भारत सरकार, पुणे यांनी पाठविलेल्या पत्रानुसार “दि. ०५ जून २०२२ रोजी, जागतिक पर्यावरण दिन” साजरा करावा, असे निर्देशित करण्यात आले आहे. त्यानुसार आपल्या महाविद्यालयातील रासेयो कार्यक्रम अधिकारी, स्वयंसेवक आणि शिक्षक शिक्षकतर कर्मचारी ह्यांच्या सहभागातून पर्यावरण दिनाचे आयोजन करण्यात यावे. तसेच जागतिक पर्यावरण दिनानिमित्त विविध उपक्रमांचे आयोजन करून #OnlyoneEarth हा संदेश सर्व समाज माध्यमांवर प्रदर्शित करण्यात यावा.

सदर उपक्रम संपन्न झाल्यानंतर उपक्रमाचे फोटो व अहवाल त्वरीत nss_student_list@pun.unipune.ac.in या मेलवर “जागतिक पर्यावरण दिन २०२२” या विषयासह पाठवण्यात यावा. कळावे, ही विनंती.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

अधिक माहितीकरिता : मा. क्षेत्रीय संचालक, रासेयो क्षेत्रीय संचालनालय, भारत सरकार, पुणे यांचे पत्र

F. No. P.24-1/NSS/DTE/2020/596-612
Government of India
Ministry of Youth Affairs & Sports
Directorate of NSS
Shivaji Stadium, New Delhi-110001

1st June, 2022

To,

The Regional Directors,
All Regional Directorates of NSS

Sub: World Environment Day 2022 – Reg.

Sir/Madam,

This is with reference to email dated 27th May, 2022 forwarded by CDN Section on the subject cited above as received from Ministry of Environment, Forest and Climate Change (copy enclosed).

In this regard, all Regional Directors of NSS are requested to devise appropriate strategies for all NSS units to celebrate World Environment Day and spread the message of #OnlyoneEarth on all social media handles and submit report to this office after completion of the event.

Encl: a/a

Yours faithfully,

Assistant Programme Adviser

Copy to:

1. The Under Secretary, NSS Section, Ministry of Youth Affairs & Sports, Government of India, Shastri Bhawan, New Delhi.
2. The Under Secretary, CDN Section, Ministry of Youth Affairs & Sports, Government of India, Shastri Bhawan, New Delhi.

लीना नन्दन
LEENA NANDAN

75
आज़ादी का
अमृत महोत्सव

सचिव
भारत सरकार
पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय
SECRETARY
GOVERNMENT OF INDIA
MINISTRY OF ENVIRONMENT, FOREST AND
CLIMATE CHANGE

D.O. No. 3/9/2022-MC

May 25, 2022

Dear Secretary,

This is with reference to World Environment Day on June 5, 2022. The theme this year, #OnlyOneEarth, highlights the fact that safeguarding the planet's finite natural resources is of critical importance.

Concerted and co-ordinated action can address the challenges of climate change and pollution, as well as the concerns of nature and biodiversity loss. All stakeholders, at the local, state and national level, thus need to work closely together for a sustainable future.

It is therefore requested, that your Ministry and the organizations under its administrative control, may kindly devise appropriate strategies for this purpose and spread the message of #OnlyOneEarth, on the occasion of World Environment Day, 2022.

Regards,

Yours sincerely,

(Leena Nandan)

All Secretaries to the Govt. of India

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

प्रो. (डॉ.) सदानंद भोसले

एम्.ए., पीएच.डी.

संचालक (अतिरिक्त कार्यभार)

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६२२६८८/८९
: ०२०-२५६२२६९०/९९
: ०२०-२५६२२६९२
: ०२०-२५६९७३४९

संदर्भ : रासेयो/२०२३-२४/१२१

दि. ३१/०५/२०२३

प्रति,
मा.प्राचार्य/संचालक,
रासेयो संलग्नित सर्व महाविद्यालये परिसंस्था,
पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्हा,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ.

विषय : दि. ०५ जून २०२३ रोजी जागतिक पर्यावरण दिन साजरा करण्याबाबत

महोदय,

मा. राज्य संपर्क अधिकारी रासेयो, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, महाराष्ट्र शासन यांच्या पत्रानुसार "Activities in the run up to the World Environment Day on 5th June 2023" आणि दि. ०५ जून २०२३ रोजी, जागतिक पर्यावरण दिन साजरा करावा, असे निर्देशित करण्यात आले आहे. त्यानुसार आपल्या महाविद्यालयातील रासेयो कार्यक्रम अधिकारी, स्वयंसेवक आणि शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचारी ह्यांच्या सहभागातून पर्यावरण दिनाचे आयोजन करण्यात यावे. या उपक्रमाचे नाविन्यपूर्ण उपक्रम पोस्ट करण्यासाठी सोशल मीडियाचा वापर करावा. यासाठी नविन व्हिडिओ <http://missionlife-moefcc.nic.in/> या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत.

तसेच वृक्ष लागवड, सायकल रॅली, तलाव स्वच्छता, प्लास्टिक कचरा संकलन, ई-कचरा संकलन मोहीम यासारखे उपक्रम राबविण्यात यावेत. जागतिक पर्यावरण दिनानिमित्त विविध उपक्रमाचे आयोजन करून LIFE इव्हेंट्स हे <https://merilife.org/> या पोर्टलवर अपलोड करावेत. सदर उपक्रम संपन्न झाल्यानंतर उपक्रमाचे फोटो व अहवाल त्वरीत nss_student_list@pun.unipune.ac.in या मेलवर "जागतिक पर्यावरण दिन २०२३" या विषयासह पाठवण्यात यावा. कळावे, ही विनंती.

संचालक
राष्ट्रीय सेवा योजना

सोबत : मा. राज्य संपर्क अधिकारी रासेयो, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, महाराष्ट्र शासन यांचे पत्र

महाराष्ट्र शासन

राष्ट्रीय सेवा योजना (मंत्रालय कक्ष), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,

एल्फिन्स्टन तंत्र विद्यालय परिसर, ३, महापालिका मार्ग, घोबी तलाव, मुंबई- ४०० ००९.

Email- nssmantralaya@gmail.com

दूरध्वनी क्र. ०२२- २२६७९५६५

क्रमांक रासेयो-२०२३/प्र.क्र.१२६/साशि-७

दिनांक- ३०.०५.२०२३

प्रति,
कार्यक्रम समन्वयक तथा संचालक,
राष्ट्रीय सेवा योजना,
सर्व विद्यापीठे/संचालनालये

विषय- दि. ०५ जून २०२३ रोजी होणाऱ्या जागतिक पर्यावरण दिनापर्यंतचे उपक्रम.
संदर्भ- रासेयो क्षेत्रिय संचालनालय, पुणे यांचा ईमेल दि. २२.०५.२०२३

उपरोक्त विषयांकीत संदर्भीय ईमेलद्वारे रासेयो क्षेत्रिय संचालनालयाने "Activities in the run up to the World Environment Day on 5th June, 2023" याबाबत दिलेल्या निर्देशानुसार कार्यवाही करावी.

युवा कार्य व क्रीडा मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या निर्देशानुसार, दि. ०५ जून, २०२३ या जागतिक पर्यावरण दिनापर्यंत उपक्रम आयोजित करावेत. एनएसएस एककांनी नाविन्यपूर्ण उपक्रम पोस्ट करण्यासाठी सोशल मीडियाचा वापर करावा. यासाठी नाविन्यपूर्ण व्हिडिओ लाईफ पोर्टलवरून डाउनलोड केले जाऊ शकतात (<http://missionlife-moefcc.nic.in/>) जेथे नाविन्यपूर्ण व्हिडिओ, जनजागृतीपर माहिती/सामग्री सर्वांसाठी उपलब्ध आहे.

उपक्रम / जनजागृती कार्यक्रम आणि LIFE इव्हेंट्स हे merilife.org या पोर्टलवर अपलोड करावेत, ज्यासाठी प्रत्येक इव्हेंटचे संक्षिप्त वर्णन, प्रत्येक इव्हेंटकरीता ५ चित्रे व ४५ सेकंदांचे ३ व्हिडिओ कॅप्शनसह, अशी मर्यादा देण्यात आली आहे.

वृक्ष लागवड, सायकल रॅली, तलाव स्वच्छता, प्लास्टिक कचरा संकलन, ई-कचरा संकलन मोहीम यासारखे तसेच इतर उपक्रम राबविण्यात यावेत. उपक्रमाचे नाव, उपक्रमाची तारीख, ठिकाण/ स्थान/ उपक्रमाचा जिल्हा, सहभागींची संख्या, ५-६ छायाचित्रे इ. माहितीसह अहवाल या कार्यालयास तसेच रासेयो क्षेत्रिय संचालनालय, पुणे यांना पाठवावा.

Rameshwar
30/5/23

(डॉ. रामेश्वर रा. कोठावळे)

राज्य संपर्क अधिकारी/ विशेष कार्य अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना, महाराष्ट्र शासन

सोबत- वरीलप्रमाणे.

प्रत- मा. क्षेत्रिय संचालक, रासेयो क्षेत्रिय संचालनालय, पुणे.

F.No.J-17011/209/2021-CDN
Government of India
Ministry of Youth Affairs and Sports
Department of Youth Affairs
(Coordination Section)

Shastri Bhawan, New Delhi
Dated the 11th May, 2023

OFFICE MEMORANDUM

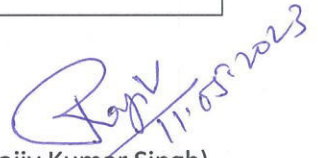
Subject: Minutes of the Meeting held on 28th April, 2023 and 2nd May, 2023 regarding activities to be undertaken in the run up to the World Environment Day on 5th June, 2023 – reg.

The undersigned is directed to refer to Minutes of the Meeting held on 28th April, 2023 under the chairmanship of Cabinet Secretary and Minutes of the Meeting held on 2nd May, 2023 under the chairmanship DG (Forest) regarding activities to be undertaken in the run up to the World Environment Day on 5th June, 2023.

2. All concerned are requested to take necessary action in this regard, as per the following:

S. No.	Concerned Division	Action to be taken
1.	Administration Division, NSS and NYKS	To utilize social media handles to post creatives and activities to generate maximum reach. For this purpose, creatives and videos could be downloaded from the LIFE portal (http://missionlife-moefcc.nic.in/), where they are available in open format.
2.	NSS and NYKS	To upload daily report of all awareness generation and LIFE events being undertaken on the portal merilife.org with a limit of 5 pictures per event with relevant captions, 3 videos of 45 seconds each per event with relevant captions, and a short description of each event. Detailed features of the Meri LIFE Portal and User Manual for Field offices are mentioned in the attached Minutes of the Meeting held on 2 nd May, 2023. Further,

Encl: As Above.

(Rajiv Kumar Singh)

Under Secretary to the Govt. of India

Email: rajivk.singh@nic.in

To

1. Director (NSS/Admn) 2. Director (NYKS) 3. US (Admn) 4. US (NSS) 5. US (NYKS)

Copy to:

1. The Director General, Nehru Yuva Kendra Sangathan, (NYKS), 4, Jeevandeep Building, Sansad Marg, New Delhi – 110001
2. The Director, National Service Scheme, (NSS), Ground floor, Annexe building shivaji Stadium, shaheed bhagat sing marg, Connaught place, New Delhi – 110001.

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

प्रो. (डॉ.) सदानंद भोसले

एम्.ए., पीएच.डी.

संचालक (अतिरिक्त कार्यभार)

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६२२६८८/८९

: ०२०-२५६२२६९०/९१

: ०२०-२५६२२६९२

: ०२०-२५६९७३४१

संदर्भ : रासेयो/२०२३-२४/६१

दि. १२/०५/२०२३

प्रति,
मा.प्राचार्य/संचालक,
रासेयो संलग्नित सर्व महाविद्यालये परिसंस्था,
पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्हा,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ.

विषय : “स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव” अंतर्गत “चला जाणुया नदीला” या अभियानाबाबत

महोदय,

मा. कक्ष अधिकारी, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, महाराष्ट्र शासन यांच्या पत्रानुसार गेल्या काही वर्षातील अनियमित पर्जन्य वृष्टीमुळे कधी अनावृष्टी तर कधी अतिवृष्टी होत आहे. याचा परिणाम म्हणून पूर आणि दुष्काळ यासारख्या समस्या वारंवार भेडसावत आहेत. वाढते नागरीकरण, औद्योगिकीकरण, शेती उत्पादनावरील विपरीत परिणाम तसेच नद्यांमध्ये/जलाशयामध्ये आलेल्या गाळामुळे त्यांची वहन क्षमता/ साठवण क्षमता कमी झालेली आहे. या सर्व बाबींचा विचार करता नदीला जाणून घेणे आणि तिच्या समस्या सोडवणे गरजेचे आहे.

या अनुषंगाने आपल्या महाविद्यालयाच्या गावातील अथवा शहरातील नदीची पाहणी करावी आणि विद्यार्थ्यांमार्फत जनजागृती अभियानातर्गत भिक्तीपत्रक घोषवाक्य, रॅली, पथनाटय, सभा यासारखे उपक्रम राबविणे, तसेच पावसाचे पाणी योग्य जागी अडवून भूजल स्तर उंचावणे, जनजागृती करणे, स्वयंसेवकांनी ग्रामस्थांशी वैयक्तिक संपर्क साधून प्लॅस्टिक मुक्ती जनजागृती करणे हे उपक्रम स्थानिक प्रशासनाच्या सहकार्याने करावेत. कळावे, ही विनंती.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

सोबत : मा. कक्ष अधिकारी, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, महाराष्ट्र शासन यांचे पत्र

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग मंत्रालय विस्तार, कक्ष क्रमांक - ४२१,
चौथा मजला, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई - ४०० ०३२
दूरध्वनी क्र ०२२-२२७९३१७१

Email ID : vishi5.hted-mh@mah.gov.in

क्र. संकिर्ण - २०२३ / प्र क्र. ५९ / विशि - ५

दिनांक - २८/०८/२०

प्रति,

१. संचालक, उच्च व तंत्र शिक्षण संचालनालय, पुणे
२. सर्व कुलगुरु/ कुलसचिव, अकृषी विद्यापीठे महाराष्ट्र राज्य.

विषय : “चला जाणुया नदीला” उपक्रमामध्ये सहभागी होण्याबाबत.

संदर्भ : १. मा.मंत्री. वने सांस्कृतिक कार्य व मत्स्यव्यवसाय यांचे क्र. मा.मंत्री/ वने सांस्कृतिक कार्य व मत्स्यव्यवसाय/नोट/१९६/२०२३ दि.२०/०३/२०२३ चे अ.शा. पत्र.

२. पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र संकिर्ण ८२२२/ प्र.क्र. २७६/ सां.का. ४, दि.१४/१०/२०२२

महोदय,

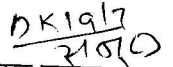
“चला जाणुया नदीला” या नदी संवाद यात्राच्या उपक्रमामध्ये राज्यातील अकृषी विद्यापीठांतील विद्यार्थी / अध्यापक यांनी सहभागी होण्याबाबत संदर्भ क्र.१ अन्वये मा. मंत्री, वने सांस्कृतिक कार्य व मत्स्यव्यवसाय यांनी कळविले आहे. “चला जाणुया नदीला” उपक्रमांसाठी ग्रामीण स्तरावर व नागरी स्तरावर अभ्यासक्रमासाठी असलेल्या नदी प्रहरींची मदत विद्यार्थ्यांना होऊ शकेल असे सदर पत्रात नमुद करण्यात आले आहे.

सदर उपक्रमासंदर्भात विस्तृत माहितीकरीता संदर्भ क्र.२ येथील पर्यटन व सांस्कृतिक विभाग यांचा दि.१४/१०/२०२२ रोजीचा शासन निर्णय यासोबत पाठविण्यात येत आहे. सदरहु शासन निर्णयामध्ये नदी प्रहरी (समन्वयक) यांचे जिल्हानिहाय/ नदीनिहाय संपर्क क्र. उपलब्ध करण्यात आले आहेत.

तरी “चला जाणुया नदीला” उपक्रमात सहभागी होण्यासंदर्भात आवश्यक कार्यवाही करण्यात यावी ही विनंती.

सोबत - वरीलप्रमाणे

आपला,

(शरद कोकाटे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत - श्री. सुधीर राठोड, विशेष कार्य अधिकारी,

मा. मंत्री, वने व सा.का.व मत्स्यव्यवसाय यांचे कार्यालय, मंत्रालय मुंबई

पत्र - टिप्पणी

“स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव” अंतर्गत “चला जाणुया नदीला” या अभियानासाठी जिल्हास्तरीय समिती स्थापन करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
शासन निर्णय क्र. संकीर्ण ८२२२/प्र.क्र.२७६/सां.का.४

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : १४ ऑक्टोबर, २०२२

संदर्भ : शासन निर्णय पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, क्र. संकीर्ण ८२२२/प्र.क्र.२७६/सां.का.४, दिनांक ३० सप्टेंबर, २०२२

प्रस्तावना :-

गेल्या काही वर्षातील पर्जन्याच्या विचलनामुळे कधी अनावृष्टी तर कधी अतिवृष्टी होते आहे. परिणामी पूर आणि दुष्काळ यासारख्या समस्या वारंवार भेडसावत आहेत. यामुळे शेती उत्पादनावर विपरीत परिणाम होतो आहे. वाढते नागरीकरण, आणि औद्योगीकरणामुळे उपलब्ध पाण्यावरील ताण वाढला आहे. प्रदूषणासारख्या वाढत्या समस्यांमुळे उपलब्ध भूपृष्ठजलाची उपयुक्तता घटत आहे. नद्यांमध्ये / जलाशयामध्ये आलेल्या गाळामुळे त्यांची वहन क्षमता / साठवण क्षमता कमी झालेली आहे. या सर्व बाबींचा विचार करता नदीला जाणून घेणे आणि तिच्या समस्यांचा अभ्यास करून त्यांची सोडवणूक करण्यासाठी उपनिर्दिष्ट संदर्भिय शासन निर्णयान्वये मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली राज्यस्तरीय समिती गठीत करण्यात आलेली आहे. स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवाच्या निमित्ताने “चला जाणुया नदीला” या अभियानाखाली नदी संवाद यात्रेची सुरुवात दिनांक २ ऑक्टोबर २०२२ रोजी सेवाग्राम वर्धा येथून झालेली आहे.

सदर अभियानाचे उद्दिष्ट :-

१. नदी संवाद अभियानाचे आयोजन करणे.
२. जनसामान्यांना नदीसाक्षर करण्याबाबत उपाययोजना आखणे
३. नागरीकांच्या सहकार्याने नदीचा सर्वकष अभ्यास करणे व त्याबाबचा प्रचार व प्रसार करणे
४. अमृत वाहिनी बनविण्यासाठी मसुदा तयार करणे.
५. नदीचे स्वास्थ्य आणि मानवी आरोग्य याबाबत प्रचार व प्रसार रुपरेषा आखणे.
६. नदीचा तट, प्रवाह जैवविविधतेबाबत प्रत्येक जिल्हयात प्रचार, प्रसार याबाबत नियोजन करणे.
७. नदी खोऱ्यांचे नकाशे, नदीची पुर रेषा, पाणलोट क्षेत्राचे नकाशे, मातीचे क्षरण, पर्जन्याच्या नोंदी, मागील पाच वर्षातील पूर आणि दुष्काळाच्या नोंदी या बाबतची माहिती संकलित करणे.
८. पावसाचे पाणी योग्य जागी अडवून भूजल स्तर उंचावणे, जनजागृती करणे.
९. अतिक्रमण, शोषण आणि प्रदूषण या तीन प्रमुख कारणांचा अभ्यास व त्याचा परिणाम अभ्यासणे.
१०. नदी संवाद यात्रा आयोजित करण्याबाबत आराखडा तयार करून अंमलबजावणी करणे.

११. नदी, समाज आणि शासन यांच्यात सुसंवाद प्रस्थापित करणे.

सदर अभियानांतर्गत प्रत्येक जिल्ह्यातून वाहणाऱ्या निवडक नद्यांबाबतची माहिती, तिचा प्रचार-प्रसार आणि त्यानुषंगिक बाबींसाठी सहाय्य करण्याकरिता जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हानिहाय समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

“स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव” याअंतर्गत “चला जाणूया नदीला” या अभियानाच्या सहाय्यासाठी राज्यातील प्रत्येक जिल्ह्यामध्ये खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	सदस्याचे नांव	पद
१.	जिल्हाधिकारी	अध्यक्ष
२.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद	सह अध्यक्ष
३.	निबंधक, विद्यापीठ (जिल्ह्याच्या मुख्यालयी विद्यापीठाचे मुख्यालय असल्यास)	विशेष निमंत्रित सदस्य
४.	आयुक्त महानगरपालिका (जिल्ह्याच्या मुख्यालयी महानगर पालिका असल्यास) किंवा त्यांचे उपायुक्त दर्जापेक्षा कमी नसलेले प्रतिनिधी	विशेष निमंत्रित सदस्य
५.	निवासी उप जिल्हाधिकारी	सदस्य
६.	प्रकल्प संचालक जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा	सदस्य
७.	उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत)	सदस्य
८.	जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी	सदस्य
९.	कार्यकारी अभियंता (छोटे पाटबंधारे जिल्हा परिषद)	सदस्य
१०.	जिल्हा जलसंधारण अधिकारी (स्थानिक स्तर)	सदस्य
११.	वरिष्ठ भू वैज्ञानिक भूजल सर्वेक्षण विकास यंत्रणा	सदस्य
१२.	आरोग्य उपसंचालक	सदस्य
१३.	जिल्हा आरोग्य अधिकारी	सदस्य
१४.	शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)	सदस्य
१५.	शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक)	सदस्य
१६.	जिल्हा माहिती अधिकारी	सदस्य
१७.	उपविभागीय अधिकारी (सर्व)	सदस्य
१८.	कार्यकारी अभियंता जलसंपदा सर्व	सदस्य
१९.	अध्यक्ष, कृषी विज्ञान केंद्र (जिल्ह्यात असल्यास)	सदस्य
२०.	प्रादेशिक अधिकारी महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ	सदस्य
२१.	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी	सदस्य
२२.	गटविकास अधिकारी (सर्व)	सदस्य
२३.	प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा	सदस्य
२४.	संचालक विभागीय जलसाक्षरता केंद्रे	सदस्य
२५.	कार्यक्रम अधिकारी राष्ट्रीय सेवा योजना सर्व महाविद्यालये	सदस्य
२६.	अधीक्षक अभियंता (सिंचन व्यवस्थापन) जलसंपदा विभाग	सह सदस्य सचिव

२७.	जिल्हा वन संरक्षक	सदस्य सचिव
“चला जाणुया नदीला” अभियानाचे समन्वयक		
२८.	नदी प्रहरी सदस्य (जिल्हा निहाय सोबत जोडलेल्या यादीमध्ये नमूद करण्यात आले आहे) (जास्तीत-जास्त ३ सदस्य)	सदस्य
समितीची बैठक प्रत्येक महिन्यास अनिवार्य असेल. आवश्यकता भासल्यास का पेक्षा अधिक वेळा घेता येईल.		

०२. **समितीचा कार्यकाळ :-**

- शासन निर्णय निर्गमित झाल्यापासून एक वर्ष अथवा पुढील आदेश होई पर्यंत यापैकी जे अगोदर घडेल ते.

०३. **समितीची कार्यकक्षा :-**

- “चला जाणुया नदीला” ही नदी यात्रा आशयपूर्ण, प्रभावी आणि लोकसहभागाची चळवळ होण्यासाठी शासनाच्या सर्व विभागाकडून आवश्यक ते सर्व सहकार्य वेळेवर करण्यासाठी सनियंत्रण
- जिल्हास्तरावरील यात्रेचे स्थानिक परिस्थितीनुसार नियोजन करण्याचे अधिकार त्या-त्या जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी यांना असतील.
- यात्रेच्या पूर्वतयारी साठी सोबतच्या परिशिष्टानुसार आवश्यक ती पूरक माहिती संबंधित विभागाने नदी यात्रीस पुरवावी.
- यात्रेदरम्यानच्या समन्वयासाठी तक्त्यात नमूद क्षेत्रिय कार्यालयातील एक समन्वयक अधिकारी घोषित करणेबाबत जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून कार्यवाही करण्यात यावी.

०४. **जिल्हाधिकारी यांच्याकडून समितीतील “चला जाणुया नदीला” अभियानाचे समन्वयक व त्यांच्या समवेत कार्यरत या अभियानाच्या चमुतील सदस्यांना उपलब्ध करून द्यावयाच्या सोयी-सुविधा :-**

- वास्तव्यासाठी प्राधान्याने आणि शासकीय दराने शासकीय विश्रामगृह
- ग्रामसभा, महिला सभा, शाळांना, महाविद्यालयांना शासकीय कार्यालये, उद्योग इ आस्थापनांना भेटीदरम्यान त्या-त्या विभागाचा एक समन्वयक उपस्थित राहिल, अशी व्यवस्था करण्यात यावी.
- यात्रा यशस्वी व्हावी यासाठी आवश्यक ते सर्व सहकार्य देणे.
- नदी यात्रेदरम्यान प्रचार व प्रसिध्दीसाठी समितीतील “चला जाणुया नदीला” अभियानाचे समन्वयकासाठी (चित्र बोर्ड, माहिती फलके, एल.ई.डी. इत्यादी) एक कॅटर व एक प्रवासी वाहन याची व्यवस्था जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून करण्यात यावी.
- समिती अध्यक्ष आणि नोडल अधिकारी यांचा सर्व विभागाशी नियमित संपर्क असावा यासाठी जिल्हाधिकारी यांनी त्यांच्या अधिपत्याखाली जबाबदार अधिकारी नियुक्त करावा.
- जिल्हाधिकारी यांनी “चला जाणुया नदीला” अभियानाचे समन्वयकाना उपलब्ध करून द्यावयाची माहिती परिशिष्ट-२ मध्ये सोबत जोडली आहे.

०५. अमृत नदी यात्रेचा कालावधी :-

- या यात्रे दरम्यान २ ऑक्टोबर, २०२२ ते २६ जानेवारी, २०२३ या कालावधीमध्ये संपूर्ण राज्यभरातील किमान ७५ नद्यांवर यात्रा संपन्न होणार आहे. (नद्यांची संख्या ७५ पेक्षाही अधिक असू शकेल).
- प्रत्येक जिल्हयात सदर अभियान दिनांक १५ ऑक्टोबर, २०२२ रोजी डॉ. एपीजे अब्दुल कलाम यांच्या जन्मदिनाचे औचित्य साधून “चला जाणुया नदीला” या अभियानाची सुरुवात जिल्हयाच्या मुख्यालयात समितीची बैठक आयोजित करून करावी.

०६. अभियानाचा कृति आराखडा :-

- १५ ऑक्टोबर २०२२ ते ३० नोव्हेंबर २०२२ या कालावधीत यात्रेचा /अभ्यासाचा पहिला टप्पा पूर्ण करण्यात यावा. दिनांक १ डिसेंबर २०२२ पासून ३१ डिसेंबर २०२२ या कालावधीत यात्रेचा दुसरा टप्पा असेल.
- या अभ्यासावर आधारित लोक शिक्षणाचा आणि प्रबोधनाचा कार्यक्रम नियोजित करावा.
- दिनांक १ जानेवारी २०२३ ते २० जानेवारी २०२३ या काळात अहवालाचे अंतिमीकरण करण्यात यावे. याबाबत जिल्हाधिकारी यांनी स्वतः लक्ष घालून संबंधितांना सूचना देण्यात याव्यात.
- २२ जानेवारी, २०२२ पर्यंत या उपक्रमासाठी शासनाच्या समन्वय विभागाकडे जिल्हाधिकारी यांनी अहवाल सादर करावा.

०७. अमृत नदी यात्रेचे संभाव्य स्वरूप :

नदी यात्रा तीन टप्प्यात असेल

- **पूर्वतयारी :-** जिल्हास्तरावरील “चला जाणुया नदीला” अभियानाचे समन्वयकांनी स्थानिक यंत्रणेकडून आवश्यक ती माहिती जिल्हाधिकारी यांचेमार्फत विहित वेळेत प्राप्त करून घ्यावी.
- ज्या ठिकाणी यात्रा प्रवेश करणार आहे त्याबाबत विहित वेळेत त्या त्या ठिकाणातील स्थानिक प्रशासन/ लोकप्रतिनिधी /संस्था इ. यांना संबंधीत क्षेत्रीय शासकीय यंत्रणेकडून अवगत करण्यात येईल. या उपक्रमात स्थानिक विद्यार्थी/महिला/ सेवानिवृत्त अधिकारी/कर्मचारी यांचा जास्तीत जास्त सहभाग असण्याबाबत समितीने प्रयत्न करावा.
- **ग्रामीण /शहरी भाग येथील भेट :-** सर्वसाधारणपणे सूर्योदय ते सूर्यास्त या काळात भेट असेल (आवश्यकता असेल तर दोन दिवस देखील नियोजन करण्यास हरकत नाही).
 - पहिल्या सत्रात गावातील लोकांशी यात्रेचा उद्देश इ. बाबत चर्चा असेल,
 - दुसऱ्या सत्रात शिवार फेरी /प्रक्षेत्र भेट उद्योग भेट इ. भेटी दरम्यानच्या समन्वयकांनी अभ्यासपूर्णरित्या नोंदी घेवून जिल्हाधिकारी यांना शासनास सादर करण्यासाठी पाठविण्यात याव्यात

- नदीच्या समस्या जाणून घेण्यासाठी नदी यात्रेतील सदस्यांनी खालील प्रकारचे गट तयार करून आवश्यक तेथे संबंधीत अधिकारी यांच्याशी चर्चा करून समस्या व त्यावरील उपाययोजना याबाबतचा अहवाल जिल्हा समितीतील सदस्यांना सुपूर्द करावा. “चला जाणुया नदीला” अभियानाचे समन्वयक सदस्य छाननी करून जिल्हाधिकारी यांना अहवाल सादर करतील.
- नदीचा अभ्यास गट
- नदी समस्या विश्लेषण गट
- नदी निदान गट
- नदी उपचार गट
- नदी क्षेत्रात असलेली शाळा, महाविद्यालय, तंत्र महाविद्यालये इ. संस्थामधून तज्ञ गट
- लोकशिक्षण

०८. नदीची पाठशाळा :-

स्थानिक पातळीवर नदीच्या समस्या आणि त्यावरील संभाव्य उपाय याबाबत विभिन्न घटकांपर्यंत शालेय / महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांमार्फत तसेच इतर लोकसहभागातून “चला जाणुया नदीला” अभियानाचे समन्वयकांमार्फत उपक्रम राबविण्यात यावा.

०९. निधी :-

“स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव” या उपक्रमांतर्गत जिल्हा वार्षिक योजनांतर्गतच्या नाविण्यपूर्ण योजनांसाठीच्या मंजूर तरतूदीच्या कमाल १० टक्के मर्यादेपर्यंत विशेष बाब म्हणून नियोजन विभागाचे पत्र क्र. डीएपी-१०२२/प्र.क्र.९३/का.१४८१ दिनांक ११ मे, २०२२ च्या पत्रान्वये विशेष बाब म्हणून निधी उपलब्ध करून देण्याचे निर्देशित केले आहे. त्यानुसार या अभियानासाठी लागणारा प्रशासकीय तसेच इतर अनुषंगिक बाबींवर होणारा खर्च जिल्हा नियोजन विकास समितीच्या निधीमधून करण्यात यावा.

१०. नदी व समन्वयक :-

सोबत निवड केलेल्या राज्यातील नद्या व त्यावरील नियुक्त समन्वयक व त्यांचा संपर्क क्रमांक परिशिष्ट-१ मध्ये जोडलेला आहे.

११. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०२२१०१४१९४२४२७८२३ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

**VILAS RAMRAO
THORAT**

Digitally signed by VILAS RAMRAO THORAT
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=TOURISM AND
CULTURAL AFFAIRS DEPARTMENT, postalCode=400032, st=Maharashtra,
2.5.4.20=e6cc4d20348a520e405c7c34a615911b6e96747ae11457103a0db9
a376e4e6, pseudonym=3908178C0A08E95949A6F8BC7323837831,
serialNumber=C803C2B39CC893108F1378C184D97A487B9898E926EABE
71DD78C8B273631, cn=VILAS RAMRAO THORAT
Date: 2022.10.14 19:46:56 +05'30'

(विलास रा. थोरात)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, मलबार हिल, राजभवन, मुंबई

२. मा. अध्यक्ष/मा. उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई यांचे खाजगी सचिव
३. मा. सभापती/मा. उप सभापती, विधान परिषद, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई यांचे खाजगी सचिव
४. मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. उप मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. मा. मंत्री, सांस्कृतिक कार्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
७. सर्व मा. मंत्री यांचे खाजगी सचिव
८. मा. विरोधी पक्षनेता विधानसभा / विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव
९. सर्व मा. सदस्य, विधानसभा / विधान परिषद
१०. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
११. प्रधान सचिव, विधीमंडळ सचिवालय मुंबई
१२. सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग (इमारत)
१३. सर्व विभागीय आयुक्त
१४. सर्व जिल्हाधिकारी
१५. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद
१६. सर्व आयुक्त महानगर पालिका
१७. संचालक नगरपालिका प्रशासन
१८. सर्व मुख्याधिकारी नगरपालिका/नगरपरिषद
१९. सर्व मान्यवर शासकीय सदस्य, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
२०. सर्व मान्यवर समिती समन्वयक (सांस्कृतिक कार्य संचालनालयामार्फत)
२१. सचिव (सां.का.) यांचे स्वीय सहाय्यक, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२
२२. उप सचिव (सां.का.) यांचे स्वीय सहाय्यक, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२
२३. संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, जुने सचिवालय इमारत, एम.जी. रोड, मुंबई ३२
२४. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई
२५. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
२६. कार्यासन अधिकारी, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग (अर्थसंकल्प शाखा)
२७. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
२८. महालेखापाल (लेखा परीक्षा) - १ महाराष्ट्र, मुंबई
२९. महालेखापाल (लेखा परीक्षा) - २ महाराष्ट्र, नागपूर
३०. महालेखापाल (लेखा अनुज्ञेयता) - १ महाराष्ट्र, मुंबई
३१. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)- २ महाराष्ट्र, नागपूर
३२. निवड नस्ती, सां.का.४.

परिशिष्ट - १							
Name Of coordinator (River wise)							
Sr . No	River Names	Length in Km	Name of The Coordinator	Contact No	District	Origin Location	Confluence Location
Godavari Basin							
1	Shivna	120	Gokul Santaram Surase	9511069999	Aurangabad	Ajhantha Hills, Goutala, Tal Kannad	Sendurwadi, Gangapur Tal.
			Satish Wagh	9764856766			
2	Manjara	724	Mr. Aniket Lohiya	9823030005	Beed	Gokhadi, Tal-Patoda, Dist - Beed	Basar
			Hussein Gawali	9421939392			
			Mr. Aniket Lohiya	9823030005	Latur		
			Sanjay Gawai	9423345877			
			Captain. Dr. B M Godbole	9423719660			
			Mr. Aniket Lohiya	9823030005	Osmanabad		
			Mr. Aniket Lohiya	9823030005	Nanded		
			Pramod Deshmukh	8788054067			
Dipak Mortale	9422174647						
3	Seeta nadi	38	Balasaheb Shimbolikar	8087544777	Nanded	Sitakhandi, Tal - Gokarn	Trifalkota, Tal - Mudatkhed
			Nandan Phatak	9422741498			
4	Dham	86	Murlidhar Belkhode	9822523895	Wardha	Gundmund, Tal- Aaravi	Saungi Berada, Tal- Samudrapur
			Madhav Kotasthane	9422142781			
5	Lendi	80	Kailas yesge - Kavalgaonkar	9890737451	Nanded	Udgir district Latur	Sangavi, Tal- biloli

परिशिष्ट - १

Name Of coordinator (River wise)

Sr . No	River Names	Len gth in Km	Name of The Coordinat or	Contact No	District	Origin Location	Confluenc e Location
			Vasant Ravangaon kar	7350156 367			
			Yadav Borgaonka r	9503135 081			
6	Manar	162	Pramod Deshmukh	8788054 067	Nanded	Dharmapuri, Tal- Ahamadapur	Hivrga Thadi
			Shivaji Deshpand e	7588068 900			
7	Dudhana	177	Ramakant Kulkarni	9881700 332	Auranga bad	Aurangabad , Jalna- Parbhani	Hattagaon , Parbhani
			Sarang Salavi (Parbhani)	9890712 688			
			Ratnadeep Munde	9022348 484			
			Ramakant Kulkarni	9881700 332	Parbhani		
			Ramakant Kulkarni	9881700 332	Nanded		
8	Jeev Rekha	24	Manohar Sarode	8855063 776	Jalna	Akola dev Tal - Jafarabad	Jafarabad
9	Kayadhu	137	Jayaji Paikrao	9423141 797	Hingoli	Aagarwadi, Kankarwadi	Sangam Chincholi
			Dishant Paikrao	9423106 858			
			Jayaji Paikrao	9423141 797	Nanded		
			Dayanand Kadam	9423141 797			
10	Madhom ati	5	Sudhir Sabhadinde	9922699 011	Hingoli	Aundha- Vasai	Aundha
			Vilas Athawle	9881913 082			
11	Gomati	4	Rahul Salve	9881567 804	Hingoli	Gilori	Sengaon
			Haribhau Khanpate	8552853 209			

परिशिष्ट - १							
Name Of coordinator (River wise)							
Sr . No	River Names	Length in Km	Name of The Coordinator	Contact No	District	Origin Location	Confluence Location
			Dinesh Jamdade	7755957165			
12	Bhadbhadhi	25	Haribhau Pattebahadur	9325233029	Hingoli	Malhivra to	Hingoli
			Datta Ghuge	9970965585			
13	Modbi	3	Vijay Mulgir	8805545748	Hingoli	Sirali-Kondhur	Kalamnuri
			Balaji Narwade	9921636207			
14	Bhuvan	4	Purushuttam Motipovle	9960860297	Hingoli	Umra Wable	Hingoli
			Siddharth Khandare	9359566796			
15	Chinchordi	4	Ramrao Khandare	9284782558	Hingoli	Pandara-Chinchordi	Audha
			Datta Bhoyar	7447463120			
16	Nag	56	Pradyumna Sahasrabhojane	9422106238	Nagpur	Lava, Nagpur,	Sangameswar, Nagpur
			Arvind Kadbe	9422112420			
17	Adhala	55	Vitthalrao Shewale	9372012221	Osmanabad	Mahankal dongar, pitta kila tal akole, Dist: nasik	Mangalapur tal sangamner
			Vittal shewale	9372012221	Ammednagar		
			Subash Deshmukh	9975714834			
18	Erai/ Irai	104	Dr. Suresh chopane	9822364473	Wardha	Hadasti	Chimur Hills
			Yogesh Dudhpachare,	9960011370			
19	Kundlika (Jalna)	22	Uday Shinde	9823017093	Jalana	Tapovan, Tal-	Panchmukhi

परिशिष्ट - १

Name Of coordinator (River wise)

Sr. No	River Names	Length in Km	Name of The Coordinator	Contact No	District	Origin Location	Confluence Location
			Ajit Gokhale	9870423023		Madanapur	Mahadev Mandir, Jalna
			Suresh Kesapurkar	9423731480			
20	Nirguda River	55	Dr. Kishor Moghe	9422868949	Yavatmal	Jalaka, Tal-Maregaon	Vadjuga, Dist-Chandrapur
			Pranali Chikte	8788913062			
21	Waldevi	30	Uday Thorat	7020915643	Nashik	Anjneri Parvat, Dist - Nashik	Darna River Chehedi, Dist - Nashik
			Sunil Mendhekar	9373906867			
22	Agasti (Kopargonan)	60	Adinath Dhakne	7558397070	A. Nagar	Ankai Tankai Parvat Rang, Tal-Manmad, Dist- Nshik	Sonari Tal - Kopargaon, Dist - A.Nagar
			Vasudev Salunkhe	9370389291			
23	Holna	28.25	Lala Saheb	9975954622	Beed	Kol, Beed	Deula, Beed
			Babasaheb Chawan	9960179261			
			Govind Jhamdar	9850967484			
			Sweksha Gupta	9695982097			
			H B Deshmukh	9422543283			
24	Ughadi		Hiralal Patil	9404881540			
25	Uma	130	Rahul Gulghane	7038700652	Chandrapur	Ptchua, Tal-Chimur, Dist-Chandrapur	Confluence with Wainganga Nadi, Dist-Chandrapur
			Ajay S Kakde	9404118182			
26	Asna	60	Dr. Parmeshwar Poul	9096304978	Hingoli	Shiradshapur, Tal - Auodha, Dist	Trikut, Tal - Nanded, Dist -

परिशिष्ट - १							
Name Of coordinator (River wise)							
Sr . No	River Names	Length in Km	Name of The Coordinator	Contact No	District	Origin Location	Confluence Location
			Varsha Poul	9096304978		- Hingoli	Nanded
			Tanaji Bhosale	9822476856	Nanded		
27	Varuna	20	Sunil Pardesi	9325433331	Nanded	Manori Shirvar. Nashik	Panchwati Nashik
			Rahul Jore	9921993501			
28	Ner Pinglai	35	Gajanan Kale	9420126091	Amravati	Ner Pinglai gad, Dist- Amaravati	Vardha Nadi Dhamntri village, Dist- Amaravati
29	Kholad	40	Rajiv Ambapure	9850223816	Amaravati	Bhankhed Tekadi, Tal - chandur railway	Bembla river, pimple khuta Village
30	Kham	45	Sham Dande	9665792223	Aurangabad	Jatvata Hills	Bramhgavhan
			Anna Vidya	9665792223			
			Anand Asolkar	7720045508			
31	vena/ Wana	86	Ajay Sorde	8888410300	Wardha	Khu. Vadgaon, Tal- Umred	Tavangi, Tal- Hinganghat
			Sudhakar Patil	9096048832			
32	Chulband - (Bhandara Gondia)		Dilip Pandhare (Bhandara)	8275480199	Gondhia	Salwgaon Dalli	Soni
33	Kapila	18	Yogesh Barve	9511725151	Nashik	Adgav Bhujbal Nashik	Panchwati Nashik
			Dipak Bairagi	9922030401			
34	Nandini (Nasardi)	40	Prof. Somnath Muthal	9822822369	Nashik	Mahiravni Belgaov, Nashik	Nashik
			Chandan Khetele	8888139191			

परिशिष्ट - १

Name Of coordinator (River wise)

Sr . No	River Names	Len gth in Km	Name of The Coordinat or	Contact No	District	Origin Location	Confluenc e Location
35	Pinjharda	40	Pramod Sardar	8605714 480	Akola	Wai Lohara Washim	Katepurna Nadi Pardi, Akola
			Suresh Sonavane	8767985 238			
			Sandeep Gavande	9923253 377			
36	Mahalun gi	41	Sampatrao trayambak rao Deshmukh	7588600 614	Nashik	Patta Killa, near Tirade	Sangamne r
			Dr. Rupvate Waliba	9822682 976			
			Sampatrao trayambak rao Deshmukh	7588600 614	Ahamad nagar		
			Viresh Adep	9604781 631			
37	Moti	71	Manoj Vijay Sathe	7558515 151	Nashik , Ahamad nagar	Ankai Tankai Parvat Rang,	Sawanstar, kopargaon , Ahamadna gar.
			Prashant Pardeshi	9011703 703			
38	Khobraga di	81	Keshav Gurnule	9420144 035	Gadchir oli	Gadchiroli	Dongargao n
			Satish Gogulwar	9422123 016			
39	Kathani	70	Manohar Hepat	9422551 234	Gadchir oli	Pendhari Mountain Range (427 mtr above sea Level)	Waingang a- Sakhara Village (Gadchiroli)
			Umesh Mahare	9307569 097			
40	Pen Ganga	84	Dr. Chandrash ekhar Deshmukh	9823389 990	Washim, Auranga bad	Bubaneswar, Aurangabad	Resod, Washim
41	Yashoda	445	Raju Pawar (Kamalnaya n Bajaj)	8888803 432	Wardha	Boribala, Tal- warli	Hingangha t

परिशिष्ट - १							
Name Of coordinator (River wise)							
Sr . No	River Names	Length in Km	Name of The Coordinator	Contact No	District	Origin Location	Confluence Location
Krishna River							
Sr . No	River Names	Length in Km	Name of The Coordinator	Contact Number	District	Origin Location	Confluence Location
B	Krishna Basin						
42	Krishna	1300	Sumant Pande	9764006683	Pune	Rises from the Western Ghats near Jor village of Satara district of Maharashtra	Meets Bay of Bengal at Hamasaladeevi in Andhra Pradesh
			Pradeep Patankar	9422039483	satata		
			Sandip Shrotri	9822058583			
			Dr. Ravindra Vora	9823279009	Sangli		
			Manoj Patil	9890979282			
			Uday Gaikwad	9822194393			
			Nitin Dohiphode	9561933771	kolhapur		
43	Venna	56	Vilas Pawar		Satara	It rises near Mahabaleshwar, a famous hill station in the Western Ghats.	Sangam Mauli - Satara Maharashtra
			Bjarang Choudhari				
44	Tilganga	31	Prakash Patil	9822858615	Sangli	Karmale, Taluka-Shirala	Bahe, Tal-Walwa
45	Agrani	97	Narendra Chugh	9850074952	Sangli	Originates near Balwadi on Khanapur plateau. At origin, there is a small tree temple of great Agastya rishi.	Bahe, Tal-Walwa
			Abasaheb Shinde	9172748586			

परिशिष्ट - १

Name Of coordinator (River wise)

Sr . No	River Names	Len gth in Km	Name of The Coordinat or	Contact No	District	Origin Location	Confluenc e Location
46	Mahakali	22.5	Ankush Narayanka r	7066599 199	Sangli	Basappachi Wadi Lake	Bahe, Tal- Walwa
			Mr. Sagar Patil	9405555 151			
47	Kadvi	26	Mr.Rajend ra shankar Lad Mr Ajinkya Namdev Berde	7972194 747	Kolhapur	The source of Kadavi river in Kolhapur district is near Amba Ghat in the Sahyadri Mountains. 700 m. Occurs in high altitude regions.	Sagav - Kolhapur District, Maharasht ra
48	Pohar/ Popfodi	54	Prakash Arjunwar	9422153 293	Gadchir oli	Forest Area, Village Hippaner	Waingang a River at Shivane
			Prof Deepak Thakare	9763158 746			
49	Panchaga nga	83	Sandeep Chodankar	9011303 999	Kolhapur	It starts from Prayag Sangam (Village: Padali BK., Taluka: Karvir, Dist:Kolhapu r)	Narsobaw adi, Sangli, Mahrashtr a
50	Yerla	125	Sundargiri Maharaj	9421179 399	Satara	Yerla River originates from Solknath Hill in the north of Khatav Taluka of	Bramhanal , Sangli, Maharasht ra
			Prakash Jadhav	9145707 134			
			Sampatrao Pawar	9657737 537	Sangli		

परिशिष्ट - १							
Name Of coordinator (River wise)							
Sr . No	River Names	Length in Km	Name of The Coordinator	Contact No	District	Origin Location	Confluence Location
			Dr. Jay Kuklarni	9552589751		Satara District.	
51	Indrayani	83	Sachin Landage (Bhaiya)	9922955490	Pune	Indrayani River originates in Kurvande village near Lonavla, a hill station in the Sahyadri mountains of Maharashtra .	Confluence of Indrayani & Bhima river at Tulapur, Pune
			Dhananjay Shedbale	9822394670			
52	Pawana	55	Girish Patil	7588192382	Pune	Pavana River originates from the Western Ghats, (in the Village Jambulne) about 6 km south of Lonavala.	Its confluence with the Mula river near Sangvi, Pune.
			Pradip Walhekar	9011036360			
53	Mutha	63.5	Manish Ghorpade	9325382401	Pune	It arises in the Western Ghats in Vegre tal Mulshi	Confluence with Mula River at Sangam bridge Pune.
			Raosahib Bhau Nichit	9822918409			
			Radhika Kulkarni	9049861344			
			Shailaja Deshpande	9822391941			
54	Ghod	170	Rajendra Gadade	9404959922	Pune	Ghod originates on the eastern slopes of the Western Ghats at 1,090 metres above sea level.	Its confluence with the Bhima river.

परिशिष्ट - १

Name Of coordinator (River wise)

Sr . No	River Names	Length in Km	Name of The Coordinator	Contact No	District	Origin Location	Confluence Location
55	Meena	53	Veena Patil	9881493611	Pune	Originates from western ghat near village Wadaj taluka of junnar.	Chincholi Mineshwar, Tal- Junnar
			Yogesh Namdeo Pate	7083841828			
			Swati Dixit	9420174834			
			Nitin Shelar	9730803017			
56	ManGanga	154	Shri Vaijinath Gongade	9420093599	Solapur	Kuljai tal Man Dist Satara	Sarkoli ,Tal- Pandharpur, Dist- Solapur.
			Suryakant Solse	7720908888	Sangli,		
			Shri Vaijinath Gongade	9420093599			
			Sachin Khatke	8554989910	Satara,		
			Laxman Kadam	9423946767			
			Shri Vaijinath Gongade	9420093599			
			Dr. Madhav Pol	9422400689			
			Rupesh Kadam	9834969707			
Ajit Maswad	9922248550						
57	Sina	15	Vishnu Pival	9595991555	Jalna	Torna in Ahmadnagar district, Maharashtra	Babhal, Dist- Jalna
58	VelGanga River	20	Bharat Sakore	9922304754	Pune	Kurvandi Ambegaon Taluka	Vittalwadi, Shikharapur
			Shubham bagate	8698634506			
			Kalyani Shinde	8149975877			

परिशिष्ट - १							
Name Of coordinator (River wise)							
Sr . No	River Names	Len gth in Km	Name of The Coordinat or	Contact No	District	Origin Location	Confluenc e Location
59	Ram Nadi (Pune)	19	Anil Gaikwad	9922001 442	Pune	behind Rameswar temple, bhukum pune.	Sangam with mula at pune
			Virendra Chitrav	9822975 881			
60	Kasal Ganga	42	Mahendra Mahajan	9881099 295	Solapur	Kataphal, Sangola, Dist solapur	Chandrabh aga river , Shelawe, pandharpu r, dist Solapur
			Balasaheb Dhale	9767347 604			
61	Bhima River	451	Vinod Bodhakar	9850230 064	Pune	It originates near Bhimas hankar Temple in the Bhimashanka r hills in khed Taluka on the western side of the Western Ghats of Pune District.	Upper Bhima basin receives water from Mula, Mutha, and Pavana rivers that confluence at Pune.
			Bharat Mallav	9890775 025			
			Rajnish Joshi	9850064 066	Solapur		
			Suryakant Bankar (Pandharpu r)	8275275 198			
		Ramesh Dawade (Indapur)	9404998 481				
62	Adila Nadi (Tributar y of Sina Bhima River)	47	Dr. Anil Narayanpe thkar	9423325 587	Solapur	Dhanegaon osamanabad	Talgaon Solapur
			Pravin Tale	9923899 698			
63	Dhubdhu bi River (Tributar y Of Bhima River)	37	Dr. Anil Narayanpe thkar	9423325 587	Solapur	Dhotri Solapur	Kudal Solapur
			Dinakar Narayanka r	8806988 784			
			Mr. Swapnil Pekam	8830993 011			

परिशिष्ट - १

Name Of coordinator (River wise)

Sr . No	River Names	Len gth in Km	Name of The Coordinat or	Contact No	District	Origin Location	Confluenc e Location
------------	----------------	------------------------	-----------------------------------	---------------	----------	--------------------	-------------------------

West Flowing River

Sr . No	River Names	Len gth in Km	Name of The Coordinat or	Contact Number	District	Origin Location	Confluenc e Location
64	Vaitarna	171	Rahul Tiwarekar	9082163 635		Trambakesw ar Nashik	Wada, Dist - Palghar
65	Ulhas	122	Rahul Mukadam	8830995 977	Mumbai	Rajamachi Hills, Beyond Kajat	Thane
66	Kushivali	40	Trayambak Salvi	9561899 540	Thane	Kushivali, Talika- Ambarnath	Desai, Tal- Kalyan
			Vikas	8104629 169			
67	Savitri	99	Kishor Dharia	98204 44496	Raigad	Lahulshe Kolhapur	Dasgav Khadi
			Ganesh Khatu	7276670 311			
			Kishor Dharia	98204 44496	Ratnagiri		
68	Kaal	24	Ajit Gokhale	9870423 023	Raigad	Kunde, Raigad	Dasgav Khadi
			Uttekar	9222087 458			
69	Vashishti	74	Shah Nawaz	9822820 395	Ratnagiri	Pokali Valan Bandhara, Tal - Chiplun	Dalvatane, Taluka- Chilpun
70	Kajvi/ Kajali	52	Rohan Ingale	9325956 373	Ratnagiri	Vishalgad & amba ghat	Arabian Sea at Village Bhatye.
			Dr Sumant Pande	9764006 683			
			Anil Kamble	9403101 559			
71	Wav	33	Abhijit Hekshete	9422052 314	Ratnagiri	Bhosane, Tal- Sangmeshwa r	
			Yuyutsu Arte (Ratnagiri)	9422351 926			

परिशिष्ट - १							
Name Of coordinator (River wise)							
Sr . No	River Names	Length in Km	Name of The Coordinator	Contact No	District	Origin Location	Confluence Location
72	Bhatsa	70	Vilas Sable (Shahpur)	7276379 437	Thane	Bhatasa Dam, Thane	At titwala, in kalu river,
			Nikhil Kashivale	8976727 002			
73	Bharangi		Harsh Dalal	7888288 33	Thane	Mauli Fort	Bhatsa Vafa, Angad
74	Kanakveera	22	Anand Bhagwat	9892207 121	Thane	Malshej Ghat, Tal-Morbal	Shahapur
75	Chor	10	Vishal Sabale	7276379 437	Thane	Igatpuri Dongar rangaghatan devi, Tal-Igatpuri	Bhatsa Dharan
76	Lenadi	15	Vasant Bhoir	9987123 211	Thane	Lenadi nadi, at. Post. Lenad khurd	Shahapur Lenad, Dist-Thane
77	Dahisar	12	Harish Pande	9819011 190	Mumbai	Tulsi Lake SGNP.	Manori Krick Arabian Sea
78	Mithi	16	Snehal Donde	9922007 354	Mumbai, Suburban Mumbai	R.A. Forest	Arabian Sea
			Sweta Junjunwala	9969307 505			
79	Walghat		Vikas Patil	7798811 512			
80	Oshiwara	12	Col. Unni Chandra Shekhar	99301 55548	Mumbai,	R.A. Forest	Arabian Sea
			Snehal Donde	9922007 354	Suburban Mumbai		
81	Walduni	19	Avinash Kubal	9324238 031	Thane	Hajimalang Hills, Tal-Ambarnath	Kalyan-ulahas River
			Vikas Patil	8108903 939			

परिशिष्ट - १

Name Of coordinator (River wise)

Sr . No	River Names	Length in Km	Name of The Coordinator	Contact No	District	Origin Location	Confluence Location
82	Kumbheri	18	Kamlesh Jadhav	9922798966	Thane	Kumbharshiv	Khadvali, Tal-Bhivandi
83	Kamvari	27	Snehal Donde	9819088651	Thane	Uldhas, Tal-Bhivandi	khadi, Tal-Thane
			Mr. Mangesh Khatu	8010355935			
84	Bhogavati	21	Uday Mankawale	9860544583	Dhule	Pen Raigad	Bodeswari Village, Antora Khadi
85	Jagbudi	35	Shah Nawaz	9822820395	Ratnagiri	Khopi, Tal-Khed	Karbhavani, Tal- khed
86	Kasardi	20	Arvind mhatre	9821029530	Raigad	Bhekara	Navade, Tal- Panvel
87	Khadsi		Jayesh Sawant	9421246648			
88	Gandhari		Kishor Dharia	9820444496	Raigad	Raigad	Dasgov Khadi
			Pravin Gomkale	9920666747			
89	Poisar River	7	Pravin Shinde	9969055873	Mumbai,	National Park	Gurai
90	Kadshi	23	Jayash Sawant	9421246648	Sindhudurg	Sawantwadi, Siindudurg	Terekhol nadi, Dhingne , Sindudurg
Tapi River							
Sr . No	River Names	Length in Km	Name of The Coordinator	Contact No	District	Origin Location	Confluence Location
91	Dongari	30	Savita Rajput	9921828306	Jalgaon	Satmala, Goutalla hills	Chalishgaon
			Shekhar Nimbalkar Mission 500 Panch Patil Team	9763469063			

परिशिष्ट - १

Name Of coordinator (River wise)							
Sr . No	River Names	Length in Km	Name of The Coordinator	Contact No	District	Origin Location	Confluence Location
92	Titur	38	Prashant Gaikwad Mission 500 Panch Patil Team	7588814050	Jalgaon	Satmali hills	Chalisingaon
			Dinesh Jadhav	9970715301			
93	Belganga	20	Prof. R M Patil (Chalisingaon)	9850082006	Jalgaon	Bramhanshelage malshelage tekdi- Tal- Chalisingaon	Dasegaon Tal- Chalisingaon
			Prof. Kiran Patil	9405626592			
94	Baradi	9	Eknath Malatkar (Chalisingaon)	9420077733	Jalgaon	Dhaman Gaon	With Girna river At Village Bahal
			Milind Devkar	9420390918			
95	Bhonak	28	Tejas Patil	9657737200	Jalgaon	Shirsad, Jalgaon	Tapi River

96	Gomai/ Gomati	58	Principal. Makrand N Patil	9922152727	Nandurbar	Khal ghat, Madhya pradesh	Prakasha, Tal- Shahada
			Nikhil Chaudhary	9421524075			
97	Waki River	65	Ajit K Pavara (Dandgaon - Tal Akrani)	9422506318	Nadurb ar	Satpuda Hills	Kakadada
98	PainGanga	84	Nandkishor Deshmukh (Buldana)	9823389990	Akola, Hingoli, Buldhana	Ajanta range Dist Aurangabad	Buldana District

परिशिष्ट - १

Name Of coordinator (River wise)

Sr . No	River Names	Length in Km	Name of The Coordinator	Contact No	District	Origin Location	Confluence Location
			Subhash Sarkate	8698227384			
			Dr. Rajendra Shelke	9028128951			
99	Chandrabhaga	141	Arvind Nalkande	9890970628	Akola,	Betul, Dist-Madhya pradesh	Purna River Sangva Mela, Dist-Akola
100	Girna River	94	Vishal Sonkul	7588615021	Jalgaon	originates at Kem Peak in the Western Ghats mountain range Nashik District	Rameshwar, Dist - jalgaon
			Sarang Dhanad	9158045285			
			Pranil Choudhari - Jalana	9421465476			
101	Bhat	22	Bhila Patil	7720092654	Dhule	Wadel Taluka, Dhule.	Panjara Nadi, Mandal
			Umesh Pandurang Patil	9359809952			
Narmada River							
Sr . No	River Names	Length in Km	Name of The Coordinator	Contact No	District	Origin Location	Confluence Location
102	Jal Machali	14	Arvind Bagale (Akkalkuva)	9421293248	Nandurbar	Horaphali-Akkalkuva	
103	Devanand	70	Jitendra Kushal Pavara	8275086381	Nandurbar	Sari, Tal-Akkalkua	Jhambhola pada

परिशिष्ट २

जिल्हाधिकारी यांनी “चला जाणुया नदीला” अभियानाच्या समन्वयकांना उपलब्ध करुन द्यावयाची माहिती.

अ.क्र	माहितीचे स्वरुप
१.	गावाचा नागरी क्षेत्राची, कुटुंब संख्या लोकसंख्या इ (demographic) सर्व माहिती
२.	टंचाई ग्रस्त(टँकर ने पाणी पुरवठा असलेली गावे/वार्ड
३.	पुरप्रवण क्षेत्रातील गावे
४.	वनक्षेत्रात असलेली गावे
५.	पर्जन्यमान(मागील १० वर्षांपासून ची माहिती)मंडळ निहाय
६.	जिल्यातील उद्योगांची गाव निहाय आणि उद्योग निहाय
७.	नद्यांच्या प्रदूषणाची मागील तीन वर्षातील अहवाल
८.	मृदा चाचणी प्रयोगशाळेचे नावे
९.	पाझर तलाव साठवण तलावांची नावे
१०.	एकूण क्षेत्र लागवडी योग्य क्षेत्र इ गाव निहाय
११.	जिल्ह्यातील मत्स्यव्यवसाय
१२.	BMC स्थापित झालेल्या ग्रामपंचायती
१३.	भूजल अहवाल पाणलोट निहाय
१४.	नद्यांचे नकाशे
१५.	जिल्ह्यातील पर्यटन स्थळे
१६.	जिल्ह्यातील धार्मिक स्थळे
१७.	मल जल निस्सारणाची माहिती
१८.	पाण्याचा ताळेबंद (केला असल्यास) अन्यथा त्याची पूरक माहिती
१९.	कांदळवने (Man groove) इ बाबत माहिती
२०.	खान्या आणि गोड्या पाण्याच्या समस्या असलेली गावे.
या शिवाय स्थानिक स्तरावर इतर आवश्यक माहिती हवी असल्यास ती पुरवावी.	

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

डॉ. प्रभाकर देसाई

राष्ट्रीय सेवा योजना

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६२२६८८/८९

गणेशखिड, पुणे - ४११ ००७

: ०२०-२५६२२६९०/९१

: ०२०-२५६२२६९२

: ०२०-२५६९७३४९

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

एम.ए., पीएच.डी.

संचालक

संदर्भ : रासेयो/२०२२-२३/९८१

दि. ०९/०३/२०२३

प्रति,
मा.प्राचार्य/संचालक,
रासेयो संलग्नित सर्व महाविद्यालये परिसंस्था,
फक्त पुणे शहर,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ.

विषय : पुणे महानगरपालिकेमार्फत आयोजित प्लास्टिक बॉटल्स संकलन स्पर्धेमध्ये सहभागी होणेबाबत

महोदय,

मा. उप आयुक्त, घनकचरा व्यवस्थापन, पुणे महानगरपालिका, पुणे यांच्या पत्रानुसार पुणे शहरातील प्लास्टिक कचरा व्यवस्थापनाच्या अनुषंगाने योग्य माहिती, शिक्षण, संवाद याद्वारे दैनंदिन वापरातील प्लास्टिकच्या वस्तुंचा त्याग करण्याच्या दृष्टीने नागरिकांमध्ये जनजागृती करणे, पर्यायी जैवविघटनशील पदार्थ (जूट, कापड इ.) यांच्या वापरास प्रोत्साहन देणे व संकलन मोहिमेद्वारे शहरातील कचऱ्याचे संकलन करणे या उद्देशाने पुणे महानगरपालिकेच्या १५ क्षेत्रिय कार्यालय स्तरावर प्लास्टिक बॉटल्स संकलन स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले आहे.

सदर प्लास्टिक बॉटल्स संकलन स्पर्धा दिनांक १५ मार्च २०२३ पर्यंत पुणे महानगरपालिकेच्या स्तरावर राबविण्यात येणार आहे. सदर स्पर्धा विविध गटांमध्ये घेण्यात येणार आहे. सदर स्पर्धांच्या अनुषंगाने शहर पातळीवर एकूण तीन बक्षिसे देण्यात येणार आहेत. तसेच स्पर्धेचे स्वरूप, नियमावलीकरिता सोबतच्या पत्राचे अवलोकन करावे. कळावे, ही विनंती.

संचालक
राष्ट्रीय सेवा योजना

अधिक माहितीकरिता : मा. उप आयुक्त कार्यालय, घनकचरा व्यवस्थापन, पुणे महानगरपालिका यांचे पत्र

उप आयुक्त कार्यालय
घनकचरा व्यवस्थापन
पुणे महानगरपालिका
जावक क्र.: - एकव्यक/६४७३
दिनांक :- २८/०२/२०२३

मा. संचालक
राष्ट्रीय सेवा योजना
पुणे विभाग

यांजकडेस सविनय सादर...

विषय :- पुणे महानगरपालिकेमार्फत आयोजित प्लास्टिक बॉटल्स संकलन स्पर्धेस दिनांक १५/०३/२०२३ पर्यंत मुदतवाढ दिलेबाबत.

पुणे शहरातील प्लास्टिक कचरा व्यवस्थापनाच्या अनुषंगाने योग्य माहिती, शिक्षण, संवाद याद्वारे दैनंदिन वापरातील प्लास्टिकच्या वस्तुंचा त्याग करण्याच्या दृष्टीने नागरिकांमध्ये जनजागृती करणे, पर्यायी जैवविघटनशील पदार्थ (जूट, कापड इ.) यांच्या वापरास प्रोत्साहन देणे व संकलन मोहिमेद्वारे शहरातील प्लास्टिक कच-याचे संकलन करणे या उद्देशाने पुणे महानगरपालिकेच्या १५ क्षेत्रिय कार्यालय स्तरावर प्लास्टिक बॉटल्स संकलन स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले असून एकूण ७५ आरोग्य कोठ्यावर प्लास्टिक बॉटल्स संकलित करण्यात येत आहेत. ही स्पर्धा वैयक्तिक (सर्व वयोगटातील नागरिक), शैक्षणिक संस्था (शाळा/महाविद्यालये) व संस्थात्मक (गृहनिर्माण संस्था/ व्यावसायिक आस्थापना/स्वयंसेवी संस्था/ खाजगी संस्था/ गणेश मंडळे इ.) अशा तीन गटांमध्ये घेण्यात येत आहे.

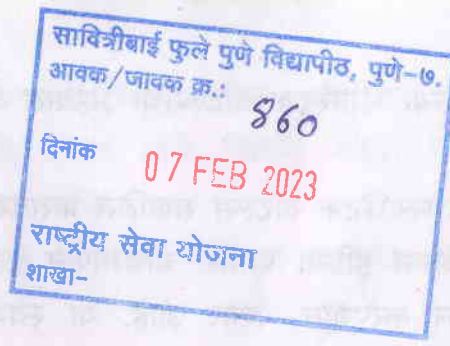
या स्पर्धांचा कालावधी दिनांक ०१/०२/२०२३ ते २८/०२/२०२३ असा निश्चित करण्यात आलेला होता. परंतु अधिकाधिक नागरिक, शाळा/महाविद्यालये व संस्थांनी या स्पर्धेमध्ये सहभागी व्हावे याकरीता सदर स्पर्धांना दिनांक १५/०३/२०२३ रोजीपर्यंत मुदतवाढ देण्यात आलेली आहे. सदर स्पर्धांच्या अनुषंगाने शहर पातळीवर एकूण तीन भव्य बक्षिसे आणि प्रत्येक क्षेत्रिय कार्यालय स्तरावर प्रत्येक गटातून प्रथम, द्वितीय व तृतीय क्रमांकांसाठी आकर्षक बक्षिसे दिली जाणार आहेत.

शहर पातळीवर देण्यात येणारे भव्य बक्षिस			
	वैयक्तिक	शैक्षणिक	संस्थात्मक
भव्य बक्षिस	ई-बाईक	म्युझिक इन्स्ट्रुमेन्ट्स सेट	ओपन जिम सेट

क्षेत्रिय कार्यालय स्तरावर देण्यात येणारे गटनिहाय बक्षिस			
	वैयक्तिक	शैक्षणिक	संस्थात्मक
प्रथम क्रमांक	स्पोर्ट सायकल	डेस्कटॉप कम्प्युटर/लॅपटॉप	म्युझिक सिस्टीम
द्वितीय क्रमांक	स्मार्ट वॉच	स्मार्ट टी.व्ही.	Exercise Cycle
तृतीय क्रमांक	पॉवर बँक/ब्युटूथ एअरफोन	वॉटर प्युरीफायर	कलर प्रिंटर/स्कॅनर

तरी सदरील स्पर्धांमध्ये आपले अधिनस्त सर्व शाळा/महाविद्यालयीन विद्यार्थी, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांना जास्तीत जास्त संख्येने सहभागी करून घ्यावे ही विनंती.

मा.स.कळावे.

उप आयुक्त कार्यालय
घनकचरा व्यवस्थापन
पुणे महानगरपालिका
जावक क्र.: - घफव्यक/१६०३५
दिनांक :- ०६/०२/२०२३

मा. संचालक
राष्ट्रीय सेवा योजना
पुणे विभाग

यांजकडेस सविनय सादर...

विषय :- पुणे महानगरपालिकेमार्फत आयोजित प्लास्टिक बॉटल्स संकलन स्पर्धेमध्ये सहभागी होणेबाबत.

पुणे शहरातील प्लास्टिक कचरा व्यवस्थापनाच्या अनुषंगाने योग्य माहिती, शिक्षण, संवाद याद्वारे दैनंदिन वापरातील प्लास्टिकच्या वस्तुंचा त्याग करण्याच्या दृष्टीने नागरिकांमध्ये जनजागृती करणे, पर्यायी जैवविघटनशील पदार्थ (जूट, कापड इ.) यांच्या वापरास प्रोत्साहन देणे व संकलन मोहिमेद्वारे शहरातील प्लास्टिक कच-याचे संकलन करणे या उद्देशाने पुणे महानगरपालिकेच्या १५ क्षेत्रिय कार्यालय स्तरावर प्लास्टिक बॉटल्स संकलन स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले आहे.

सदरील प्लास्टिक बॉटल्स संकलन स्पर्धा दिनांक ०१/०२/२०२३ पासून दिनांक २८/०२/२०२३ या एक महिना कालावधीमध्ये पुणे महानगरपालिकेच्या १५ क्षेत्रिय कार्यालय स्तरावर राबविण्यात येणार आहे. सदर स्पर्धा खालील नमूद गटांमध्ये घेण्यात येतील.

- 1) वैयक्तिक - सर्व वयोगटातील नागरिक
- 2) शैक्षणिक संस्था - शाळा/महाविद्यालये
- 3) संस्थात्मक - गृहनिर्माण संस्था/ व्यावसायिक आस्थापना/स्वयंसेवी संस्था/ खाजगी संस्था/ गणेश मंडळे इ.

स्पर्धेचे स्वरूप खालीलप्रमाणे असणार आहे.

- 1) नागरिकांच्या सहभागाकरीता ऑनलाईन गुगल फॉर्म तयार करण्यात आला आहे. <https://forms.gle/5jpGJ1hAa3LaiXFB9> या लिंकद्वारे स्पर्धकांनी आपली प्रवेशिका भरावयाची आहे.
- 2) प्राथमिक माहिती नमूद करून नागरिकांना वैयक्तिक, शैक्षणिक संस्था किंवा संस्थात्मक या गटांमधून सहभाग घेता येईल. वैयक्तिक गटातून सहभागी होणा-या नागरिकांनी ऑनलाईन रजिस्ट्रेशन न करता संबंधीत आरोग्य कोठीवर प्लास्टिक बॉटल्स देतेवेळी आपली नोंदणी करावयाची आहे. शैक्षणिक संस्था व संस्थात्मक गटातील सहभागींना ऑनलाईन रजिस्ट्रेशन करणे बंधनकारक आहे.
- 3) प्रत्येक क्षेत्रिय कार्यालयांतर्गत ५ आरोग्य कोठ्या नागरिकांना संकलित केलेले प्लास्टिक जमा करण्यासाठी उपलब्ध असणार आहेत.
- 4) नागरिक दर शनिवार व रविवार या दिवशी स.०९.०० ते ०५.०० या वेळेत आपल्याकडील संकलित प्लास्टिक बॉटल्स आरोग्य कोठ्यावर जाऊन जमा करू

शकतील. संकलित केलेल्या प्लास्टिक बॉटल्सचा अहवाल क्षेत्रिय कार्यालय स्तरावर जतन केला जाईल.

- 5) या स्पर्धे अंतर्गत केवळ प्लास्टिक बॉटल्स संकलित करावयाच्या आहेत.
- 6) या कामकाजासाठी कमिन्स इंडिया प्रा.लि. यांचेमार्फत प्रत्येक आरोग्य कोठीसाठी एक स्वयंसेवक नियुक्त करण्यात येणार आहे. या स्वयंसेवकांमार्फत स्पर्धेसाठी प्राप्त प्रवेशिकांची छाननी करणे, साप्ताहिक स्वरूपात संकलित केल्या जाणा-या प्लास्टिक बॉटल्सचे वजन करून त्याचा अहवाल जतन करणे, प्लास्टिक बॉटल्स संकलन स्पर्धेचा प्रचार व प्रसार करणे, स्पर्धेच्या अंतिम टप्प्यात सर्व सहभागींचे परीक्षण करून अंतिम विजेते जाहीर करणे इ. कामकाज केले जाईल.
- 7) क्षेत्रिय कार्यालय स्तरावर प्रत्येक गटातून प्रथम, द्वितीय व तृतीय क्रमांकाचे विजेते घोषित करण्यात येतील. विजेत्यांना भ्रगोस बक्षीसे अदा करण्यात येणार आहेत.
- 8) महानगरपालिकेने अधिकृत केलेल्या रिसायक्लर्स किंवा प्रोसेसर्सकडे संकलित झालेले प्लास्टिक देऊन त्याद्वारे आकर्षक म्युरल्स, पेव्हर ब्लॉक्स, इंटरलॉकिंग ब्लॉक्स इ. साहित्य बनवून त्याचा वापर शहर सौंदर्यीकरण किंवा उद्याने, रस्ते, फुटपाथ यांचे सुशोभीकरणासाठी केला जाईल.

प्लास्टिक बॉटल्स संकलन स्पर्धेसाठीचे नियम खालीलप्रमाणे आहेत.

- स्पर्धकांनी ऑनलाईन गुगल फॉर्मद्वारे प्रवेशिका भरावयाची आहे.
- प्रवेशिका भरण्याची मुदत दिनांक १/०२/२०२३ पासून २६/०२/२०२३ पर्यंत राहिल.
- स्पर्धकांना आपली प्रवेशिका खालील तीन गटांपैकी एका गटामध्ये व केवळ एकाच क्षेत्रिय कार्यालयातून भरता येईल.
 - 1) वैयक्तिक - सर्व वयोगटातील नागरिक
 - 2) शैक्षणिक संस्था - शाळा/महाविद्यालये
 - 3) संस्थात्मक - गृहनिर्माण संस्था/ व्यावसायिक आस्थापना/स्वयंसेवी संस्था/ खाजगी संस्था/ गणेश मंडळे इ.
- प्लास्टिक बॉटल्स संकलनासाठी प्रत्येक क्षेत्रिय कार्यालयांतर्गत ५ आरोग्य कोठ्या उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या असून त्याठिकाणी स्पर्धकांनी आपल्याकडील प्लास्टिक बॉटल्स दर शनिवार व रविवार या दिवशी स.९.०० ते सायं.५.०० यावेळेत संकलित करावयाचा आहे.
- या स्पर्धे अंतर्गत केवळ प्लास्टिक बॉटल्स संकलित करावयाच्या आहेत.
- यामध्ये स्पर्धकांनी आपल्या घरातील, कामाच्या ठिकाणातील किंवा इतर सार्वजनिक ठिकाणाच्या प्लास्टिक बॉटल्स संकलित करावयाचा आहे.
- स्पर्धकांनी कोणतेही व्यावसायिक, प्लास्टिक मॅन्युफॅक्चरर्स, प्लास्टिक विक्रेते, रिसायक्लर डिलर्स, भंगार माल विक्रेते, कचरा वेचक यांचेकडून प्लास्टिक घेऊन मनपाकडे जमा करू नये. याबाबतचे स्वयंघोषणापत्र प्रत्येक स्पर्धकाने भरून देणे बंधनकारक राहिल. स्पर्धकाने जमा केलेले प्लास्टिक व्यावसायिक, प्लास्टिक मॅन्युफॅक्चरर्स, प्लास्टिक विक्रेते, रिसायक्लर डिलर्स, भंगार माल विक्रेते, कचरा वेचक यांचेकडून घेऊन दिल्याचे आढळून आल्यास त्या स्पर्धकास स्पर्धेतून बाद करण्यात येईल.

- या स्पर्धेमध्ये कोणतेही व्यावसायिक, प्लास्टिक मॅन्युफॅक्चरर्स, प्लास्टिक विक्रेते रिसायकलर डिलर्स, भंगार माल विक्रेते, कचरा वेचक इ. किंवा त्यांचे नातेवाईक सहभागी होऊ शकत नाहीत.
- स्पर्धेच्या कोणत्याही नियमांचे उल्लंघन केलेल्या स्पर्धकास स्पर्धेतून बाद करण्यात येईल.

तरी सदरील स्पर्धामध्ये आपले अधिनस्त सर्व शाळा/महाविद्यालयीन विद्यार्थी, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांना जास्तीत जास्त संख्येने सहभागी करून घ्यावे ही विनंती.
मा.स.कळावे.

K. S. Khatke (आशा राऊत)

उप आयुक्त

घनकचरा व्यवस्थापन

पुणे महानगरपालिका

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

डॉ. प्रभाकर देसाई

एम.ए., पीएच.डी.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६२२६८८/८९

: ०२०-२५६२२६९०/९९

: ०२०-२५६२२६९२

: ०२०-२५६९७३४९

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

संदर्भ : रासेयो/२०२२-२३/७८२

दि. २२/०९/२०२२

प्रति,
मा. प्राचार्य/संचालक/विभागप्रमुख,
रासेयो संलग्नित सर्व महाविद्यालये परिसंस्था,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ,
पुणे, अहमदनगर, नाशिक.

विषय : स्वच्छता ही सेवा(SHS) दि. १५ सप्टेंबर २०२२ ते दि. ०२ ऑक्टोबर २०२२ या कालावधीत
गावांच्या स्वच्छतेची राष्ट्रव्यापी मोहीमेबाबत

महोदय,

मा. राज्य संपर्क अधिकारी रासेयो, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, महाराष्ट्र शासन यांनी पाठविलेल्या पत्रानुसार स्वच्छ भारत अभियान (ग्रा) टप्पा-२ अंतर्गत दिनांक १५ सप्टेंबर २०२२ ते दिनांक ०२ ऑक्टोबर २०२२ या कालावधीत स्वच्छता ही सेवा मोहिमेचे पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग मार्फत आयोजन करण्यात आले आहे. गावांची दृश्यमान स्वच्छता, ही स्वच्छता ही सेवा या कार्यक्रमाची संकल्पना आहे. तरी स्वच्छता ही सेवा (SHS) मोहिमेमध्ये दत्तक गावांमध्ये आपल्या महाविद्यालयामार्फत पुढील उपक्रमाकरिता योग्य ते सहकार्य करावे.

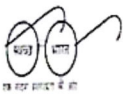
१. गावांमध्ये दृश्यमान स्वच्छता करण्यात यावी.
२. गावातील कचरा कुंड्या व असुरक्षित ठिकाणांची साफसफाई करावी.
३. कचरा स्रोतांच्या ठिकाणी सुका कचरा व आला कचरा वेगळे करण्यासाठी जनजागृती करण्यात यावी.
४. कचरा संकलन आणि विलगीकरण करण्यासाठी केंद्र निर्माण करावे.
५. कचरा वाहत्याकरिता वाहनांचा वापर करावा.
६. प्लॅस्टिकसारखा जैविक विघटन न करता येणारा कचरा घरोघरी एकत्रित करून नियोजन करावे.
७. पाणवठ्यांजवळील परिसर स्वच्छ ठेवून त्यांच्या सभोवताली वृक्षारोपण करावे.
८. हागणदारीमुक्त गाव या घटकावर सरपंच संवाद आयोजित करणे.
९. घोषवाक्य लेखन/प्रतिज्ञा घेणे "कचरा न करणे."

स्वच्छ भारत अभियान (ग्रा) अंतर्गत स्वच्छता ही सेवा या मोहिमेमध्ये महाराष्ट्र राज्य नेहमीच अग्रेसर राहिले आहे. सदर मोहिमेमध्ये राज्यात प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्याकरिता आपल्या महाविद्यालय व परिसंस्थांच्या माध्यमातून ही मोहिमा प्रभावीपणे राबवण्याकरिता दत्तक गावातील सरपंच/ग्रामसेवक/ग्रामविकास अधिकारी यांना योग्य ते सहकार्य करण्यात यावे. या उपक्रमाचा एकत्रीत अहवाल व फोटो त्वरीत nss_student_list@pun.unipune.ac.in या मेलवर 'स्वच्छता ही सेवा(SHS)' या विषयासह पाठवण्यात यावा. कळावे, ही विनंती.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

अधिक महितीकरिता : मा. राज्य संपर्क अधिकारी रासेयो, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, महाराष्ट्र शासन

महाराष्ट्र शासन

पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग

७ वा मजला, गो.ते. रुग्णालय इमारत संकुल, लोकमान्य टिळक मार्ग, मुंबई-४०० ००९

संकेतस्थळ www.mahawssd.gov.in

Email: smita.rane@nic.in

क्र.स्वभामि-२०२२/प्र.क्र.२३९/पापु-१६

दिनांक:- १४/०९/२०२२

प्रति,

डॉ. प्रकाशकुमार वानंजे,
राज्य संपर्क अधिकारी तथा विशेष कार्य अधिकारी,
राष्ट्रीय सेवा योजना (मंत्रालय कक्ष),
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
एल्फिन्स्टन तंत्र विद्यालय परिसर, ३, महापालिका मार्ग,
धोबी तलाव, मुंबई-४००००९

विषय : "स्वच्छता ही सेवा" (SHS) दि.१५ सप्टेंबर २०२२ ते दि. २ ऑक्टोबर २०२२ या

कालावधीत गावांच्या दृश्यमान स्वच्छतेची राष्ट्रव्यापी मोहीमेबाबत.

संदर्भ: केंद्र शासनाचे पत्र क्र. S-१३०१५/३७/२०२१-IEC दि.२६.०८.२०२२

महोदय,

उपरोक्त विषयी केंद्र शासनाच्या संदर्भाधीन पत्राची प्रत सोबत जोडली आहे.

केंद्र शासनाच्या निर्देशास अनुसरून, स्वच्छ भारत अभियान (ग्रा) टप्पा-२ अंतर्गत दिनांक १५ सप्टेंबर २०२२ ते दिनांक २ ऑक्टोबर २०२२ या कालावधीत "स्वच्छता ही सेवा" मोहिमेचे पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग मार्फत आयोजन करण्यात आले आहे. त्या अनुषंगाने सर्व जिल्हा परिषदांना सविस्तर सूचना देण्यात आल्या आहेत. (प्रत सोबत)

गावांची दृश्यमान स्वच्छता, हि "स्वच्छता ही सेवा" या कार्यक्रमाची संकल्पना आहे.

"स्वच्छता ही सेवा" (SHS) मोहिमेमध्ये खालील बाबींचा समावेश आहे :-

१. गावांमध्ये दृश्यमान स्वच्छता
२. गावातील कचरा कुंड्या व असुरक्षित ठिकाणांची साफसफाई
३. कचरा स्रोतांच्या ठिकाणी (सुका व ओला) वेगळे करण्यासाठी जनजागृती करणे.

४. कचरा संकलन आणि विलगीकरण करण्यासाठी केंद्र निर्माण करणे.
५. कचरा वहनाकरिता वाहनांची खरेदी करणे
६. प्लॅस्टिकसारखा जैविक विघटन न करता येणारा कचरा घरोघरी एकत्रित करून नियोजन करावे.
७. पाणवठ्यांजवळील परिसर स्वच्छ ठेवून त्यांच्या सभोवताली वृक्षारोपण करावे.
८. एकल प्लॅस्टिक वापराच्या (SUP) च्या दुष्परिणामांबद्दल सभा आयोजित करून यापुर्वी प्लॅस्टिक वापरावर बंदीबाबत घेतलेल्या ठरावांची अंमलबजावणी करावी.
९. हागणदारीमुक्त अधिक घटकांवर सरपंच संवाद आयोजित करणे.
१०. घोषवाक्य लेखन/प्रतिज्ञा घेणे " कचरा न करणे "

स्वच्छ भारत अभियान (ग्रा) अंतर्गत "स्वच्छता ही सेवा" या मोहिमेमध्ये महाराष्ट्र आतापर्यंत नेहमीच अग्रेसर राहिला आहे. यापुढे देखील "स्वच्छता ही सेवा" मोहिमेत राज्यास देशामध्ये अग्रस्थानी ठेवण्याच्या अनुषंगाने, सदर मोहिमेमध्ये राष्ट्रीय सेवा योजना अंतर्गत समाविष्ट सर्वांनी सहभागी होणे बाबत तसेच, सदर मोहिमेची राज्यात प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्याकरिता, राज्यातील जिल्हा परिषदांच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचेशी संपर्क करून त्यांच्या समन्वयाने कार्यक्रमांची आखणी करून आवश्यक सहाय्य करणे बाबत आपल्या स्तरावरून संबंधितांना निर्देश देण्यात यावेत, हि विनंती.

सोबत:वरीलप्रमाणे

(स्मिता राणे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

१. मा.प्रधान सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक.
२. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, सर्व.
३. जिल्हा समन्वयक, स्वच्छ भारत अभियान(ग्रामीण) तथा उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी(पाणी व स्वच्छता), जिल्हा परिषद, सर्व.
४. संग्रहार्थ

डॉ. प्रभाकर देसाई
एम्.ए., पीएच्.डी.
संचालक

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६९७३४१
०२०-२५६०११५३
फॅक्स क्र. : ०२०-२५६९७३४१
मोबाईल : ९८८१९०८०२०

संदर्भ : रासेयो/२०२०-२१/२३१

दि. ०४/०६/२०२१

प्रति,
प्राचार्य/संचालक,
सर्व रासेयो महाविद्यालये आणि परिसंस्था,
पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्हा
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

विषय : जागतिक पर्यावरण दिन साजरा करणेबाबत

महोदय,

दि. ५ जून हा जागतिक पर्यावरण दिन म्हणून साजरा केला जातो. ह्यावर्षीही आपण आपल्या स्तरावर पर्यावरण दिन साजरा करावा. कार्यक्रम अधिकारी, रासेयो स्वयंसेवक आणि शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचारी ह्यांच्या सहभागातून पर्यावरण दिनाचे आयोजन कोविड-१९ प्रतिबंधात्मक नियमांचे पालन करून करावे.

दूरदृश्यप्रणालीवरही ह्या कार्यक्रमाचे आयोजन करून पर्यावरण संवर्धनाचे उद्बोधन-प्रबोधन करण्यात यावे. ह्याबाबतचा अहवाल रासेयो विभागास सादर करावा. कळावे, ही विनंती.

डॉ. प्रभाकर देसाई,
संचालक तथा कार्यक्रम समन्वयक
राष्ट्रीय सेवा योजना, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

डॉ. प्रभाकर देसाई

एम.ए., पीएच.डी.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६२२६८८/८९

: ०२०-२५६२२६९०/९१

: ०२०-२५६२२६९२

: ०२०-२५६९७३४९

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

संदर्भ : रासेयो/२०२१-२२/५३२

दि. २३/०३/२०२२

प्रति,
मा.प्राचार्य/संचालक,
रासेयो संलग्नित सर्व महाविद्यालये परिसंस्था,
पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्हा,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ.

विषय : “माझी वसुंधरा अभियान” अंतर्गत विशेष शिबिरांमध्ये रासेयो स्वयंसेवकांनी वृक्ष लागवड करणेबाबत

महोदय,

मा. राज्य संपर्क अधिकारी, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांच्या पत्रानुसार “माझी वसुंधरा अभियान” अंतर्गत विशेष शिबिरांमध्ये एका रासेयो स्वयंसेवकांनी किमान दोन वृक्ष लागवड करावी आणि त्याचे फोटो <http://www.nssmaharashtra.org.in/> या वेब पोर्टलवर अपलोड करावे. तसेच ज्या महाविद्यालयांचे विशेष शिबिर झाले आहे त्यांच्या महाविद्यालयातील रासेयो स्वयंसेवकांचे ही वृक्ष लागवड करतानाचे फोटो या पोर्टलवर अपलोड करावे.

कळावे ही विनंती.

संचालक
राष्ट्रीय सेवा योजना

डॉ. प्रभाकर देसाई

एम.ए., पीएच.डी.

संचालक

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६९७३४९

०२०-२५६२२६८८/८९

मोबाईल : ९८८९९०८०२०

०२०-२५६२२६९२

संदर्भ : रासेयो/२०२१/१४१

दि. ०१/०१/२०२१

प्रति,

मा. प्राचार्य/संचालक/विभागप्रमुख,
संबंधित महाविद्यालये/विभाग/परिसंस्था,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ,
पुणे, अहमदनगर, नाशिक.

विषय : 'माझी वसुंधरा' अभियानांतर्गत दि. १ जानेवारी, २०२१ रोजी हरित शपथ
(Epledge) घेण्याबाबत

संदर्भ : १) मा.श्री.आदित्य ठाकरे, मंत्री, पर्यटन, पर्यावरण व वातावरणीय बदल, राजशिष्टाचार
यांचे दि. २३.१२.२०२० रोजीचे पत्र.
२) उशिसं/२०२०/माझी वसुंधरा/मवि-१/९०४७, दि. ३१.१२.२०२०.

महोदय,

उपरोक्त विषयाच्या अनुषंगाने वसुंधरेच्या प्रती आपली जबाबदारी म्हणून राज्यातील प्रत्येक नागरिकाने आपला सहभाग म्हणून दि. १ ते १५ जानेवारी २०२१ या कालावधीत 'माझी वसुंधरा' अभियाना अंतर्गत पर्यावरण रक्षणाच्या अनुषंगाने हरित शपथ आपल्या महाविद्यालयामध्ये म्हणजेच (Epledge) घेण्याबाबतचे आवाहन करण्यात आले आहे.

आपल्या महाविद्यालयातील रासेयो विद्यार्थी या उपक्रमात सहभागी करून वर्षाच्या पहिल्याच दिवशी म्हणजे दि. १ जानेवारी २०२१ रोजी, कोरोना संबंधित केंद्र व राज्य शासन यांच्या नियमांचे पालन करून महाविद्यालयामध्ये राष्ट्रीय सेवा योजनेच्यावतीने छोट्यासा कार्यक्रम आयोजित करावा. तसेच सहभागी रासेयो विद्यार्थ्यांनी घेतलेल्या हरित शपथेची नोंद www.majhivasundhara.in या वेब पोर्टलवर करावी. तसेच आपणा सर्वांना ही शपथ ऑनलाईनही घेता येणार आहे. त्यामुळे आपण छोट्यासा कार्यक्रम आयोजित करून समूह अथवा ऑनलाईन हरित शपथ घेण्याबाबत आपल्या सर्व रासेयो कार्यक्रम अधिकारी, विद्यार्थी यांना आवाहन करावे व अधिक माहितीकरिता सोबतच्या पत्राचे अवलोकन करावे आणि www.majhivasundhara.in या संकेत स्थळावरून माहिती घ्यावी. सदर उपक्रम संपन्न झाल्यानंतर उपक्रमाचे फोटो व अहवाल nss_student_list@pun.unipune.ac.in या मेलवर खालील नमुन्यामध्ये " माझी वसुंधरा २०२१ " या विषयासह पाठवावा. कळावे, ही विनंती.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

सोबत : मा. कनिष्ठ प्रशासन अधिकारी, शिक्षण संचालनालय, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र

NSS Code-	College Name-
अ.न. उपक्रमाचे नाव	सहभागी ऑनलाईन विद्यार्थी संख्या सहभागी ऑफलाईन विद्यार्थी संख्या
१	

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण सहसंचालक (उच्च शिक्षण)
१७ आंबेडकर रोड पुणे विभाग, पुणे-०१

फोन नं. ०२०-२६१२७८३

Web: www.jdhepune.info E_mail ID- admin@jdhepune.info

फॅक्स नं. ०२०-२६०५१६३२

क्र.ससं/उशि/पुवि/याक्र/१८६६-१८/२०२०/ २१७५

दि. ३१/१२/२०२०

- प्रति,
कुलसचिव/संचालक,
१) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, गणेशखिंड, पुणे
२) गोखले अर्थशास्त्र व राज्यशास्त्र संस्था, पुणे
३) डेक्कन कॉलेज पदव्युत्तर व संशोधन संस्था, पुणे
४) यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
५) सर्व स्वयंअर्थसहाय्यीत विद्यापीठे पुणे.
६) प्राचार्य,

सर्व अशासकीय अनुदानित/विना अनुदानित/कायम विना अनुदानित/स्वायत्त कला,
वाणिज्य, विज्ञान, विधी, शिक्षणशास्त्र व शारिरीक शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये,
पुणे/अहमदनगर/नाशिक.

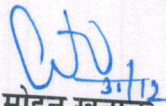
विषय:- “माझी वसुंधरा” अभियानांतर्गत दि. ०१ जानेवारी २०२१ रोजी हरित शपथ
(#Epledge) घेण्याबाबत..

संदर्भ :- मा.संचालनालयाकडील पत्र क्र.उशिसं/२०२०/माझी वसुंधरा/मवि-१/९०४७, दि. ३१/१२/२०२०.

उपरोक्त संदर्भिय पत्राची प्रत सोबत जोडली आहे. अवलोकन व्हावे.

“माझी वसुंधरा” अभियानांतर्गत दि. ०१ जानेवारी २०२१ ते दि. १५ जानेवारी २०२१ या
कलावधीमध्ये माझी वसुंधरा अभियानांतर्गत पर्यावरण रक्षणाच्या अनुषंगाने “हरितशपथ” घेण्याबाबत
सूचना दिलेलेल्या आहेत.

तरी सर्व अकृषी/अभिमत/स्वयं अर्थसहाय्यीत विद्यापीठांचे कुलसचिव/संचालक तसेच, अशासकीय
अनुदानित/विना अनुदानित/कायम विना अनुदानित/स्वायत्त कला, वाणिज्य, विज्ञान, विधी, शिक्षणशास्त्र व
शारिरीक शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांचे प्राचार्यांनी कार्यवाही करण्यात यावी व कार्यवाहीचा अनुपालन अहवाल
या कार्यालयाच्या ई-मेलवर सादर करण्यात यावा.

(डॉ. मोहन खताळे)

सहसंचालक (उच्च शिक्षण)
पुणे विभाग, पुणे-१

प्रत- मा. शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना माहितीसाठी सविनय सादर.

महाराष्ट्र शासन

शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण)

महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे ४११ ००१

Web : www.dhepune.gov.in

E-mail : mavl.dhepune@nic.in

फोन नं.०२०/२६१२२११९, २६०५१५१२, २६१३०६२७, २६१२४६३९

फोन नं.०२०/२६११११५३

दिनांक ३१.१२.२०२०

प्रति,

31 DEC 2020

१. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण,
२. कुलसचिव,
सर्व अकृषी / अभिमत / स्वयं अर्थसहाय्यीत विद्यापीठे,

विषय - " माझी वसुंधरा " अभियानांतर्गत दिनांक १ जानेवारी, २०२१ रोजी हरित शपथ (#Epledge) घेण्याबाबत.

संदर्भ : मा.श्री.आदित्य ठाकरे, मंत्री, पर्यटन, पर्यावरण व वातावरणीय बदल, राजशिष्टाचार यांचे दि. २३.१२.२०२० रोजीचे पत्र.

उपरोक्त संदर्भिय पत्राची प्रत सोबत जोडली आहे, अवलोकन करावे. संदर्भिय पत्रातील मुद्यांच्या अनुषंगाने दि.०१ जानेवारी २०२१ ते १५ जानेवारी २०२१ या कालावधीत माझी वसुंधरा अभियानांतर्गत पर्यावरण रक्षणाच्या अनुषंगाने "हरितशपथ" घेण्याबाबत दिलेल्या सूचनांनुसार आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात यावी.

तसेच सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांनी सदर आदेशान्वये दिलेल्या संबंधित सूचनांच्या अनुषंगाने संबंधित अकृषी / अभिमत / स्वयं अर्थसहाय्यीत विद्यापीठे तसेच शासकीय / अशासकीय अनुदानित / विनाअनुदानित / कायम विनाअनुदानित / मॉडेल डिग्री महाविद्यालये / वसतीगृहे व परिसंस्था यांना आपल्या स्तरावरून तात्काळ सूचना देण्यात याव्यात व त्याबाबत कार्यवाहीचा अनुपालन अहवाल संचालनालयास सादर करण्यात यावा.

(डॉ. अजिता शिंदे)

कनिष्ठ प्रशासन अधिकारी
शिक्षण संचालनालय, उच्च शिक्षण,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१.

श्री पार्ले
31/12

प्रत-मा.अभियान संचालक, माझी वसुंधरा अभियान, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, महाराष्ट्र शासन, यांना
माहितीस्तव

श्री.आदित्य ठाकरे
मंत्री

पर्याटन, पर्यावरण व वातावरणीय बदल,
राजशिष्टाचार

महाराष्ट्र शासन
मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२

माझी वसुंधरा अभियान

क्रमांक : मावअ २०२०/ प्र.क्र.५/संचालनालय
दिनांक : २३ डिसेंबर, २०२०

विषय : "माझी वसुंधरा" अभियानांतर्गत दिनांक १ जानेवारी, २०२१
रोजी हरित शपथ (#Epledge) घेण्याबाबत.

संदर्भ : माझे दिनांक २५ नोव्हेंबर, २०२० चेपत्र.

महोदय,

निसर्गाशी संबंधित पंचतत्वांवर आधारित माझी वसुंधरा अभियानाची अंमलबजावणी प्रभावीपणे करण्याबाबत सर्व संबंधित यंत्रणांना आदेश देवून या अभियानामध्ये अंतर्भूत असलेल्या विविध घटकांसाठी संबंधित विभागांच्या शासकीय योजनांच्या निधीच्या अभिसरणातून (Convergence) विविध उपक्रम राबविण्याबाबत व जिल्हास्तरावरील आढावा बैठकीत वेळोवेळी आढावा घेवून माझी वसुंधरा अभियानाला गती देण्याबाबत संदर्भीय माझ्या दिनांक २५ नोव्हेंबर, २०२० च्या पत्रान्वये आपणास विनंती करण्यात आली आहे. त्यानुसार, आपण कार्यवाही करित असालयाची मला खात्री आहे.

२. वसुंधरेच्या प्रती आपली जबाबदारी म्हणून राज्यातील प्रत्येक नागरीकांनी आपला सहभाग म्हणून, दिनांक १ जानेवारी, २०२१ ते १५ जानेवारी, २०२१ या कालावधीत माझी वसुंधरा अभियानांतर्गत पर्यावरण रक्षणाच्या अनुषंगाने "हरितशपथ" (Earth Pledge) म्हणजेच #Epledge) घ्यावयाची आहे. राज्यातील जास्तीत जास्त नागरीकांनी अशी हरित

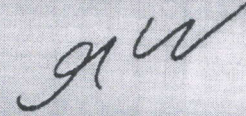
सवि

39/12

2

शपथ घेण्यास प्रोत्साहन मिळावे म्हणून, आपण पालकमंत्री असलेल्या जिल्हयामध्ये नवीन वर्षाच्या पहिल्या दिवशी म्हणजे दिनांक १ जानेवारी, २०२१ कोरोना संबंदातील सर्व प्रोटोकॉल विचारात घेवून छोटासा कार्यक्रम आयोजित करावा त्यामध्ये उपस्थित नागरीकांना नवीन वर्षाच्या शुभेच्छा देवून आपण हरित शपथ घ्यावी. अशा प्रकारे घेण्यात आलेल्या हरित शपथेची नोंद www.majhivasundhara.in या वेब पोर्टलवर करण्यात यावी. तसेच, नागरिकांना सदर शपथ ऑनलाईनही घेता येणार आहे. जिल्हयामधील सर्व शासकीय निम-शासकीय संस्था, स्वयंसेवी संस्था, शाळा, महाविद्यालये यांनीही कोरोना संबंदातील सर्व प्रोटोकॉल विचारात घेवून ग्रुपने अथवा वैयक्तिकरित्या ऑनलाईन हरित शपथ घेण्याबाबत आपण आवाहन करावे, हि विनंती.

आपलास्नेहांकित

(आदित्यठाकरे)

प्रति

श्री. उदय रविंद्र सामंत

पालकमंत्री,

सिंधुदुर्ग जिल्हा

31/12

“माझी वसुंधरा” अभियान
दिनांक २ ऑक्टोबर, २०२० ते ३१ मार्च, २०२१ या
कालावधीत राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये
राबविण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग
शासन निर्णय, क्रमांक : अभियान-२०२०/प्र.क्र.१३४/तां.क.-१
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२
दिनांक : १४ ऑक्टोबर, २०२०

प्रस्तावना:

निसर्गाशी असलेली कटिबद्धता निश्चित करण्यासाठी, निसर्गाशी संबंधित पृथ्वी, वायू, जल, अग्नी, आणि आकाश या पंचतत्वांवर पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग कार्य करीत आहे. पृथ्वी तत्वाशी संबंधित वनीकरण, वनसंवर्धन, घनकचरा व्यवस्थापन, सांडपाणी व्यवस्थापन व जमिनीचे धुपीकरण इत्यादी बाबींवर कार्य करणे. वायू तत्वाचे संरक्षण करता यावे म्हणून हवेच्या गुणवत्तेसाठी वायूप्रदूषण कमी करून हवेच्या गुणवत्तेत सुधारणा करणे. जल तत्वाशी संबंधित नदी संवर्धन, सागरी जैव विविधता, जलस्रोतांचे संवर्धन व संरक्षण तसेच, सागरी किनारे यांची स्वच्छता करणे. अग्नी तत्वाशी संबंधित ऊर्जेचा परिणामकारक वापर, ऊर्जा बचत तसेच ऊर्जेचा अपव्यय टाळणे या बाबींना प्रोत्साहन देणे, अपारंपरिक ऊर्जेच्या निर्मितीसाठी नाविन्यपूर्ण उपक्रम, महामार्गाच्या दुतर्फा असलेल्या जागा, पडीक जमिनी, शेतांचे बांध या सारख्या जागांवर राबविणे आणि आकाश या तत्वास स्थळ व प्रकाश या स्वरूपात निश्चित करून मानवी स्वभावातील बदलांसाठी जनजागृती व शैक्षणिक कार्यक्रमांद्वारे जनमानसात बिंबवणे या प्रमुख बाबींचा समावेश आहे. निसर्गाच्या या पंचतत्वासोबत जीवन पद्धती अंगीकारल्याशिवाय आपण निसर्गासोबत जगू शकणार नाही आणि जैव विविधतेचेही अस्तित्व राहणार नाही. म्हणून राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांना सोबत घेवून तेथे या निसर्गाशी संबंधित पंचतत्वांवर आधारित उपाययोजना करून शाश्वत निसर्गपूरक जीवनपद्धती अवलंबण्यासाठी “माझी वसुंधरा” हे अभियान राबविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

प्रस्तावनेत नमूद केलेल्या बाबींचा विचार करून पृथ्वी, वायू, जल, अग्नी, आणि आकाश या निसर्गाशी संबंधित पंचतत्वांवर आधारित “माझी वसुंधरा” अभियान हे राज्यातील खाली नमूद केलेल्या ६६७ स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये दिनांक २ ऑक्टोबर, २०२० ते ३१ मार्च, २०२१ या सहा महिन्यांच्या कालावधीत राबविण्यास शासन मान्यता देत आहे.

(अ) नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था : ३९५ (सूची "परिशिष्ट-१" मध्ये नमूद केल्यानुसार)

(१)	अमृत शहरे	४३	(महानगरपालिका २७ व 'अ' वर्ग नगरपरिषदा १६ "परिशिष्ट-१(अ) ")
(२)	नगरपरिषदा	२२६	"परिशिष्ट-१(ब)"
(३)	नगरपंचायती	१२६	"परिशिष्ट-१(क)"

(अ) (ब) ग्रामीण स्थानिक स्वराज्य संस्था : (ग्राम पंचायती) : २७२ (सूची "परिशिष्ट-२" मध्ये नमूद केल्यानुसार)

(१)	सन २०११च्या जनगणनेनुसार १०,००० पेक्षा अधिक लोकसंख्या असलेल्या ग्राम पंचायती. "परिशिष्ट-२(अ)"	२४६
(२)	रायगड, रत्नागिरी व गोंदिया या जिल्हयांमध्ये १०,००० पेक्षा अधिक लोकसंख्या असलेल्या ग्राम पंचायती नसल्याने या जिल्हयांसाठी सदर अट शिथिल करून या जिल्हयांमधील ५००० पेक्षा अधिक लोकसंख्या असलेल्या ग्राम पंचायतीचा समावेश करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. "परिशिष्ट-२(ब)"	२६

२. संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये सदर अभियान प्रभावीपणे राबविण्याची जबाबदारी संबंधित आयुक्त, महानगरपालिका, मुख्याधिकारी, नगरपरिषद/ नगरपंचायत व ग्रामसेवक, ग्राम पंचायत यांची राहिल. तर, जिल्हयाच्या नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे प्रमुख म्हणून संबंधित जिल्हयाचे जिल्हाधिकारी, जिल्हयाच्या ग्रामीण संस्थांचे प्रमुख म्हणून संबंधित जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी व संबंधित महसूली विभागाचे प्रमुख म्हणून विभागीय आयुक्त यांनी त्यांचे विभागातील / जिल्हयातील स्थानिक संस्थांना प्रोत्साहन देवून त्यांच्याकडून सदर अभियानात उच्चतम कामगिरी करून घेण्याची जबाबदारी सोपविण्यात येत आहे.

३. या अभियानांतर्गत स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी पृथ्वी, वायू, जल, अग्नी, आणि आकाश या निसर्गाशी संबंधित पंचतत्वांवर केलेल्या कामांचे मुल्यमापन करण्यासाठी खाली दिलेल्या विगतवारीनुसार १५०० गुण ठेवण्यात आले आहेत:-

विषय	पृथ्वी / Earth	वायू / Air	जल / Water	अग्नी / Energy	आकारा / Enhancement
गुण	६००	१००	४००	१००	३००
एकूण गुण : १५००					

उपरोक्त पंचतत्वांतर्गत राबवावयाच्या उपक्रमांचा विस्तृत तपशील खालील तक्त्यात नमूद केला आहे:

अ.क्र.	अभियान काळातील कार्यवाहीसाठीच्या बाबी	गुण
१	पृथ्वी	
१	हरित अच्छादन आणि जैवविविधता	
(अ)	अर्जदारांतर्फे राबविण्यात येणारे वृक्षारोपण अभियान : लावलेल्या झाडांची एकूण संख्या	१००
(ब)	वृक्षारोपण अभियान कालावधीत लावण्यात आलेल्या भारतीय प्रजातीच्या झाडांची टक्केवारी	५०
(क)	नव्याने केलेल्या हरित क्षेत्रांचा विकास (संख्या) (उदा. अमृत वने, सार्वजनिक उद्याने)	१००
(ड)	जुन्या आणि नव्याने निर्मित केलेल्या हरित क्षेत्रांचे संवर्धन आणि देखभालीसाठी घेतलेल्या उपक्रमांची संख्या (जैवविविधतेच्या संवर्धनासह)	५०
	एकूण	३००
२	घनकचरा व्यवस्थापन	
(अ)	घनकचऱ्याचे संकलन, विलगीकरण व शास्त्रोक्त प्रक्रियेची टक्केवारी	१००
(ब)	जुन्या साठलेल्या कचऱ्यावर शास्त्रोक्त प्रक्रिया	७५
(क)	स्वयंपाकघरातील ओला कचरा कंपोस्टिंग करण्यास प्रोत्साहन देण्यासाठी राबविण्यात येणारे नाविन्यपूर्ण उपक्रम	७५
(ड)	शहराचा हागणदारीमुक्तीचा दर्जा	२५
(इ)	प्लास्टिक कचरा व्यवस्थापन	२५
	एकूण	३००
	पृथ्वी - एकूण	६००

अ.क्र.	अभियान काळातील कार्यवाहीसाठीच्या बाबी		गुण
II	वायू		
(अ)	पर्यावरण, वने आणि वातावरणीय बदल मंत्रालयाने मान्यता दिलेल्या प्रयोगशाळांमार्फत परिक्षण करण्यात आलेली वायू गुणवत्ता		
(ब)	धूळ कमी करण्यासाठी रस्त्याच्या बाजूच्या जागेचे हरितीकरण		४०
(क)	ऊज्वला योजनेची व्यापकता (ग्रामीण)		२०
(ड)	नागरी भागात नॉन मोटराइझ वाहतूकीस प्रोत्साहन (नागरी)		४०
		वायु- एकूण	१००
III	जल		
१	जलसंवर्धन		
(अ)	जलसंवर्धनासाठी राबविण्यात येत असलेले उपक्रम		१००
२	रेन वॉटर हारवेस्टिंग व परकोलेशन	एकूण	१००
(अ)	हाती घेण्यात आलेली रेन वॉटर हारवेस्टिंगची कामे		१००
(ब)	रेन वॉटर परकोलेशनसाठी राबविण्यात येत असलेले उपक्रम		५०
		एकूण	१५०
३	नदी, तळे व नाले यांची स्वच्छता		
(अ)	नदी, तळे व नाले यांचे पुनःजिविकरण/ सौंदर्यीकरणासाठी हाती घेण्यात आलेले उपक्रम		५०
		एकूण	५०
४	सांडपाणी, मैला व्यवस्थापन व प्रक्रिया		
(अ)	मैला प्रक्रिया केंद्रात प्रक्रिया करण्यात येत असलेल्या सांडपाण्याचे प्रमाण		५०
(ब)	मैला प्रक्रिया केंद्राच्या उभारणीसाठी प्रस्तावित मंजूर प्रकल्प	एकूण	१००
		जल -एकूण	४००

पर्यावरण व वातावरणीय
बदल विभाग,
महाराष्ट्र शासन

जोडपत्र-२

#EPLEDGE

EPledge for Individual

Majhi Vasundhara Pledge

I pledge ,

- 1. I will plant at least 5 trees on my special occasions (birthdays, anniversaries etc.) and take care of them.**
- 2. I will always opt for greener mode of transportation while traveling .**
 - I will use public/ non-motorised transport (e.g., cycles) or carpool at least once/ twice a week*
 - I will cycle/ walk for any journey that is 30 minutes or less at least twice a week*
 - I will combine errands to reduce the need to travel*
 - I will switch from a conventional car to a hybrid or zero-emission or electric vehicle*
 - I will prefer using online platforms and remote accessibility to hold meetings*

Majhi Vasundhara Pledge

I pledge ,

3. I will consciously optimize my water usage by avoiding all possible habits leading to water wastage

- *I will never leave a tap running when not in use*
- *I will fix leakages regularly in my home and workplace*
- *I will use one bucket of water for bathing instead of showers.*
- *I will use one bucket of water for vehicle washing instead of and sprays*
- *I will install a low-flow shower head to reduce water usage*

Majhi Vasundhara Pledge

I pledge ,

4. I will consciously optimize my electricity consumption by avoiding all possible habits leading to

electricity wastage

- *I will turn off lights when not needed*
- *I will use natural light as much as possible*
- *I will unplug electronic devices when not in use*
- *I will unplug phone and computer chargers when not in use*
- *I will replace light fixtures with CFL or energy-efficient led bulbs*
- *I will close refrigerator doors properly after use*
- *I will reduce the usage of air conditioning in the summer and instead opt for fans*
- *I will maintain the air conditioner at 24 °c*
- *I will use proper insulation and shades to manage the air-conditioning and lighting in my home*
- *I will only run a dishwasher or washing machine when full*
- *I will always check for the star rating in electronic products and buy energy-efficient products*
- *I will use timers and alarm system in the overhead water tank to reduce pressure on pumps and save both water and electricity*

Majhi Vasundhara Pledge

I pledge ,

- 5. I will develop a kitchen garden in my balcony/gallery/ backyard to grow vegetables and fruits using organic compost .**

- 6. I will consciously practice reuse in my day-to-day life.**
 - I will always carry cloth bags while going shopping*
 - I will always carry a reusable bottle/ thermos while traveling*
 - I will reuse glassware and bottles/containers in my kitchen*
 - I will reuse single sided printed papers for rough paperwork*
 - I will reuse cartons from the online delivery and gift-wrapping papers*
 - I will reuse old towels, sheets, and pillowcase in household cleaning activities*
 - I will donate my extra and old reusable cloths/bags/books/toys to the needy*
 - I will not use single-use plates/cutleries/tissues or decorations while holding parties or gatherings*
 - I will reuse plastic containers for planting trees*

Majhi Vasundhara Pledge

I pledge ,

7. I will not use single-use plastic items

Plastic bags/ plastic cups/plastic bottles/plastic straws/ plastic cutlery etc. in my day-to-day life and opt for eco-friendly alternatives such as cloth bags/ceramic cups/glass or steel bottles/steel cutleries etc.

- *Carry my own metal cutlery while travelling to reduce plastic cutlery usage.*
- *Use my own thermos/coffee cups for hot drinks.*
- *Always carry a reusable bottle while travelling.*
- *Not use plastic straws while ordering a beverage outside. I will opt for paper straws or carry my own steel straw.*
- *Always carry cloth bags while going shopping.*
- *I will not use single-use plates/cutleries/tissues or decorations while holding parties or gatherings*

8. I will segregate my household solid waste in the form of dry waste and wet waste .

9. I will never waste food in my home and donate leftovers from functions/ gatherings/ parties to the needy.

Majhi Vasundhara Pledge

I pledge ,

10. I will responsibly dispose of e-waste and other hazardous materials and send them to a proper disposal facility.

11. I will celebrate green festivals.

- *I will not burst crackers during Diwali or any festival/celebrations*
- *I will opt for green idols instead of commercially available idols*
- *I will not immerse my idol in water bodies instead*
- *I will practice bucket immersion during the festivals*
- *I will not put solid waste into the water bodies*
- *I will opt for dry Holi festivals instead of wet Holi and use organic colors for playing Holi*
- *I will educate my family and neighbors about the green festival celebrations.*

Majhi Vasundhara Pledge

I pledge,

12. I will opt for green gifting options.

- *I will gift plant-saplings in a pot to encourage plantation instead of flower bouquets;*
- *I will never use plastic wrapping papers; I will opt for gifts with minimum packaging ;*
- *I will avoid sending mass-produced plastic-coated greeting cards/ other invites rather I will send plantable stationery (such as seed cards)*

13. I will introduce a rainwater harvesting system to my house and make my neighbors aware of rainwater harvesting or use rainwater barrels to collect rainwater and reuse that in the outdoor cleaning/car cleaning/gardening etc.

Majhi Vasundhara Pledge

I pledge,

14. I will install solar panels on my/ our building rooftop and educate my neighbours about the advantages of the same.
15. I will arrange one-day trips to nearby hills, forests, community gardens for kids in the neighbourhood using carpools/ public transportation/ non-motorized options to teach them about forests through books and outdoor explorations.
16. I will assist in looking after a local watershed and local forests/green areas.

EPledge for Groups/Organizations

Majhi Vasundhara Pledge

We pledge,

- 1. We will plant and protect at least 5 trees this year per employee and share the responsibility for greening the surrounding environment.**

- 2. We will formulate and implement our institute's "Don't print every email/ document" policy and print all documents double-sided if only required**

- 3. We will mandate one motorised vehicle/car free day in our organisation/institution**
 - We will ask our employees to use public/ non-motorised transport (e.g., cycles) once a week;*
 - We will ask our employees to use carpooling once a week.*
 - We will organise cycling events*
 - We will switch to an electric or plug-in hybrid vehicle in place vehicles using petrol and diesel.*

Majhi Vasundhara Pledge

We pledge,

- 4. We will install solar panels on our building rooftop as an alternate source of energy.**
- 5. We will consciously optimize water usage in our premises and encourage our employees to practice the waster saving habits**
 - Monitor water usage monthly*
 - Install fixtures/water closets/lavatories that reduce water per flush in the common toilets*
 - We will identify all water leakage problems from time to time to reduce water wastage*
 - We will get a workplace water audit to identify where to make the most waster saving gains.*
- 6. We will consciously optimize our potable water usage in our premises and use recycled/gray water for non-potable usage.**
 - Adopt greywater flushing system in the toilets to reduce our freshwater consumption.*
 - Use greywater for road and outdoor cleaning where potable water usage is not required*

Majhi Vasundhara Pledge

We pledge,

7. We will document and practice a 'Green Purchase Policy'

- *Buy appliances/equipment's with maximum energy saving ratings*
- *We will opt for a laptop instead of a desktop while buying new computers for office purposes*
- *We will prefer alternatives to virgin wood while buying office furniture*
- *We will not use single-use plates/cutleries/tissues or decorations while holding parties or gatherings*

8. We will install a rainwater harvesting system in our office/institution building.

9. We will never waste food in the canteen/mess and encourage our employees to practice the same.

10. We will Install and maintain a set of dustbins for wet waste and dry waste in our premises and Provide containers at convenient locations to segregate and recycle cardboard, newspapers, office/mixed papers, glass, metal, and plastics.

Majhi Vasundhara Pledge

We pledge,

11. We will make our premises single use plastic free.

Plastic cups/plastic bottles/plastic straws/ plastic cutlery etc. in our office/institution and opt for eco-friendly alternatives ceramic cups/glass or steel bottles/steel cutleries etc.

- *Switch to reusable coffee cups instead of Styrofoam/ paper/plastic cups by the coffee machines.*
- *Encourage employees to use travel beverage mugs/ flasks instead of Styrofoam/ paper/plastic cups.*
- *We will eliminate the use of individual plastic water bottles during meetings and conferences and replace them with glass bottles.*

12. We will identify and connect with an authorized e-waste recyclers and dispose of e-waste (batteries, light bulbs) in a responsible manner.

Majhi Vasundhara Pledge

We pledge,

13. We will consciously optimize our electricity consumption by introducing energy saving measures in our office/institution and we will also encourage our employees to practice energy saving habits.

- *Switch to energy-efficient lighting*
- *We will turn off lights when not needed such as lunch hours*
- *We will install motion-sensitive lighting options; use energy-efficient air cooling instead of heavy-duty air-conditioning in the summer*
- *We will maintain the air conditioner at 24 °c.;*
- *We will post reminder signs to turn off lights at the end of the day or when leaving an office;*
- *We will encourage employees to take stairs instead of lifts/escalators*
- *We will get a workplace energy audit to identify where to make the most energy-saving gains.*

Majhi Vasundhara Pledge

We pledge,

- 14. Under CSR activities we will opt for environmental improvement projects (*such as conserve watershed by adopting nearby waterbody/lake/river/nallah, Conserve forest areas/green areas by adopting the same.*)**
- 15. We will create green lanes/green areas/rooftop gardens on our premises and maintain them.**
- 16. We will opt for green gifting options.**
 - *Give plant-saplings with a pot as a gift/souvenir instead of presenting flower bouquets and encourage employees to grow plants;*
 - *We will never use plastic wrapping papers*
 - *We will opt for gifts with minimum packaging ;*
 - *We will avoid sending mass-produced plastic-coated greeting cards/ other invites rather I will send plantable stationery (such as seed cards)*

Thank you

पर्यावरण व वातावरणीय
बदल विभाग,
महाराष्ट्र शासन

जोडपत्र-१

मार्गदर्शक सूचना

टप्पा १ : <https://majhivasundhara.in> या पोर्टलवर जाणे

← → ↻ majhivasundhara.in/en

मराठी English

   MAJHI VASUNDHARA
Environment and Climate Change Department
Government of Maharashtra

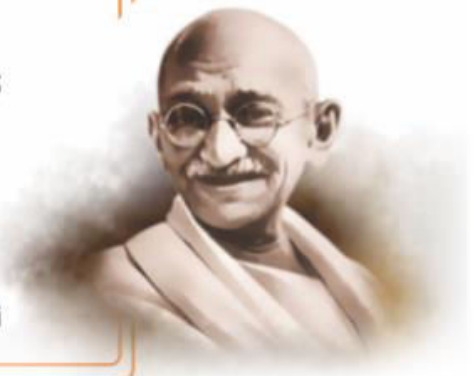
    Majhi Vasundhara
#Epledge

MAJHI VASUNDHARA (MV) | MV ABHIYAN | MV PLEDGE | MV SUMMIT | MV CORPORATES | MV NON PROFIT | MV CURRICULUM

“ The earth, the air, the land and the water are not an inheritance from our forefathers but on loan from our children. So, we have to handover to them at least as it was handed over to us. ”

- Mahatma Gandhi

 TAKE YOUR E-PLEDGE - NOW

Mitra Parivar Members : 137812
Visitor Count : 18288 Date : 29 Dec 2020

टप्पा २ : त्यानंतर TAKE YOUR EPLEDGE NOW वर अथवा #Epledge वर क्लिक करावे.

← → ↻ majhivasundhara.in/en

मराठी English

   MAJHI VASUNDHARA
Environment and Climate Change Department
Government of Maharashtra

    Majhi Vasundhara
#Epledge

MAJHI VASUNDHARA (MV) | MV ABHIYAN | MV PLEDGE | MV SUMMIT | MV CORPORATES | MV NON PROFIT | MV CURRICULUM

“ The earth, the air, the land and the water are not an inheritance from our forefathers but on loan from our children. So, we have to handover to them at least as it was handed over to us. ”

- Mahatma Gandhi

 TAKE YOUR E-LEDGE - NOW

Mitra Parivar Members : 137812
Visitor Count : 18288 Date : 29 Dec 2020

टप्पा ३ : त्यानंतर MAJHI VASUNDHARA NOTICE BOARD हे पेज उघडेल. सदर पेजवरील माहिती वाचावी व PROCEED वर क्लिक करावे.

मराठी English

   MAJHI VASUNDHARA
Environment and Climate Change Department
Government of Maharashtra

    Majhi Vasundhara
MY EARTH
#Epledge

MAJHI VASUNDHARA (MV) | MV ABHIYAN | MV PLEDGE | MV SUMMIT | MV CORPORATES | MV NON PROFIT | MV CURRICULUM

MAJHI VASUNDHARA- NOTICE BOARD

This is a test

The Environment and Climate Change Department , Govt. of Maharashtra has taken up a holistic initiative, Majhi Vasundhara (My Earth) , to make citizen aware of the impacts of climate change and environmental issues and to encourage them to make a conscious effort towards the improvement of the environment. This initiative will also support the state in the implementation of climate change mitigation and adaptation measures. It is a unique integrated first-ever exercise in India by the department, focusing on all five elements of nature i.e. "Panchamahabhuta" comprises Bhumi (Earth), Jala (Water), Vayu (Air), Agni (Energy), Akash (Enhancement) to ensure sustainable development for the state.

Posted 2020-12-29

PROCEED

MAJHI VASUNDHARA (MV) | MV ABHIYAN | MV PLEDGE | MV SUMMIT | MV CORPORATES | MV NON PROFIT | MV CURRICULUM

Copyright © 2020 All Rights Reserved for Majhi Vasundhara.

टप्पा ४ : आपणास “ग्रुपने” शपथ घ्यावयाची असल्यास
“GROUP” वर अथवा “वैयक्तीक” शपथ घ्यावयाची असल्यास
“INDIVIDUAL” वर क्लिक करावे.

majhivasundhara.in/index.php/en/lets-pledge

मराठी English

MAJHI VASUNDHARA
Environment and Climate Change Department
Government of Maharashtra

MAJHI VASUNDHARA (MV) | MV ABHIYAN | MV PLEDGE | MV SUMMIT | MV CORPORATES | MV NON PROFIT | MV CURRICULUM

#Epledge

WELCOME TO THE MAJHI VASUNDHARA MITRA PARIVAR !

TAKE YOUR PLEDGE AS

INDIVIDUAL

GROUP

SUBMIT

Majhi Vasundhara MY EARTH #Epledge

टप्पा ५ : “GROUP” अथवा “INDIVIDUAL” वर क्लिक
केल्यानंतर SUBMIT वर क्लिक करावे.

majhivasundhara.in/index.php/en/lets-pledge

मराठी English

MAJHI VASUNDHARA
Environment and Climate Change Department
Government of Maharashtra

MAJHI VASUNDHARA (MV) | MV ABHIYAN | MV PLEDGE | MV SUMMIT | MV CORPORATES | MV NON PROFIT | MV CURRICULUM

Majhi Vasundhara MY EARTH #Epledge

WELCOME TO THE MAJHI VASUNDHARA MITRA PARIVAR !

TAKE YOUR PLEDGE AS

INDIVIDUAL GROUP

SUBMIT

टप्पा ६ : त्यानंतर, खालील प्रमाणे पेज दिसेल. त्यामध्ये आपला सर्व तपशील भरावा व Epledge dropdown वर क्लिक करावे.

MAJHI VASUNDHARA
Environment and Climate Change Department
Government of Maharashtra

MAJHI VASUNDHARA (MV) | MV ABHIYAN | MV PLEDGE | MV SUMMIT | MV CORPORATE | MV NON PROFIT | MV CURRICULUM

TAKE YOUR PLEDGE AS GROUP

Name* Surname*

Name of the organization/group on whose behalf pledge is*

Size of the group* Address*

Email id

Epledge

Enter captcha

SUBMIT BACK

Keep Mailing Your Efforts Along With Photos Towards The Project On @majhivasundhara

MAJHI VASUNDHARA (MV) | MV ABHIYAN | MV PLEDGE | MV SUMMIT | MV CORPORATE | MV NON PROFIT | MV CURRICULUM

Copyright © 2020 All Rights Reserved for Majhi Vasundhara.

Epledge

Enter captcha

We will plant and protect at least 5 trees this year per employee and share the responsibility for greening the surrounding environment.

We will formulate and implement our institute's "Don't print every email/document" policy and print all documents double-sided if only required.

We will mandate ,our employees to use public/ non-motorised transport (e.g., cycles) once a week.

We will mandate , our employees to use carpooling once a week.

Keep Mailing Your Efforts Along With Photos Towards The Project On @majhivasundhara

टप्पा ७ : drop downs मेनु उघडल्यानंतर त्यामध्ये पर्यावरणाच्या रक्षणाच्या अनुषंगाने शपथांचे नमुने दिले आहेत.

MAJHI VASUNDHARA
Environment and Climate Change Department
Government of Maharashtra

MAJHI VASUNDHARA (MV) | MV ASHVIYAN | MV PLEDGE | MV SUBMIT | MV CORPORATE | MV NON PROFIT | MV CURRICULUM | #Epledge

TAKE YOUR PLEDGE AS GROUP

Name* Surname*

Name of the organization/group on whose behalf pledge is*

Size of the group* Address*

Email*

Epledge

Enter captcha

SUBMIT BACK

Keep Mailing Your Efforts Along With Photos Towards The Project On @majhivasundhara

MAJHI VASUNDHARA (MV) | MV ASHVIYAN | MV PLEDGE | MV SUBMIT | MV CORPORATE | MV NON PROFIT | MV CURRICULUM
Copyright © 2020 All Rights Reserved for Majhi-Va

Epledge

We will plant and protect at least 5 trees this year per employee and share the responsibility for greening the surrounding environment.

We will formulate and implement our institute's "Don't print every email/document" policy and print all documents double-sided if only required.

We will mandate our employees to use public/ non-motorised transport (e.g., cycles) once a week.

We will mandate , our employees to use carpooling once a week.

Keep Mailing Your Efforts Along With Photos Towards The Project On @majhivasundhara

टप्पा ८ : त्यामधील आपणास जी शपथ घ्यावयाची आहे त्या शपथेवर करसर ठेवल्यास, ती शपथ पूर्ण करण्यासाठीची समर्थनात्मक कृतींची सूची आपण पाहू शकाल. त्यानुसार आपण एक किंवा अनेक शपथा घेवू शकता

TAKE YOUR PLEDGE AS GROUP

Name* Surname*

Name of the organization/group on whose behalf pledge is*

Size of the group* Address*

Email Id

Enter ca

We will consciously optimize water usage in our premises and encourage our employees to practice the waster saving habits.

We will consciously optimize our electricity consumption by introducing energy saving measures in our office/institution and we will also encourage our employees to practice energy saving habits.

We will consciously optimize our electricity consumption by introducing energy saving measures in our office/institution and we will also encourage our employees to practice energy saving habits.

We will do use energy-efficient lighting; turn off lights when not needed such as lunch hours; install motion-sensitive lighting options; post reminder signs to turn off lights at the end of the day or when leaving an office; encourage employees to take stairs instead of lifts/escalators

We will gr

Name of the organization/group on whose behalf pledge is*

Epledge

Switch to energy-efficient lighting; turn off lights when not needed such as lunch hours; install motion-sensitive lighting options; use energy-efficient air cooling instead of heavy-duty air-conditioning in the summer; maintain the air conditioner at 24 °c.; post reminder signs to turn off lights at the end of the day or when leaving an office; encourage employees to take stairs instead of lifts/escalators

Close

Majhi Vasundhara MY EARTH #Epledge

we will consciously optimize our electricity consumption by introducing energy saving measures in our office/institution and we will also encourage our employees to practice energy saving habits.

SUBMIT BACK

Note: Some pledges are self-explanatory, there supporting action details are not provided.

टप्पा ९ : नमुना शपथा व्यतिरिक्त शपथ घ्यावयाची असल्यास आपण “Other” पर्यायाची निवड करू शकता.

MAJHI VASUNDHARA
Environment and Climate Change Department
Government of Maharashtra

MAJHI VASUNDHARA (MV) | MV ABHYASA | MV PLEDGE | MV SUBMIT | MV CORPORATE | MV NON PROFIT | MV CURRICULUM

TAKE YOUR PLEDGE AS GROUP

Name* Surname*

Name of the organization/group on whose behalf pledge is*

Size of the group* Address*

Postal

Epledge

Enter captcha 6 8 P 0

SUBMIT BACK

Keep Mailing Your Efforts Along With Photos Towards The Project On
@majhivasundhara

MAJHI VASUNDHARA (MV) | MV ABHYASA | MV PLEDGE | MV SUBMIT | MV CORPORATE | MV NON PROFIT | MV CURRICULUM
Copyright © 2020 All Rights Reserved for Majhi Vasundhara.

Email Id

Enter captcha h 9 6 9

Epledge

I will responsibly dispose of e-waste and other hazardous materials and send them to a proper disposal facility.

I will arrange one-day trips to nearby hills, forests, community gardens for kids in the neighbourhood using carpools/ public transportation/ non-motorized options to teach them about forests through books and outdoor explorations.

I will assist in looking after a local watershed.

Other

Keep Mailing
@Majhivasun

टप्पा १० : आपण “Other” पर्यायाची निवड केल्यानंतर छोटा बॉक्स उघडेल जिथे आपण आपली स्वतःची शपथ १०० शब्दात नोंदवू शकता.

Epledge

I will responsibly dispose of e-waste and other hazardous materials and send them to a proper disposal facility.

I will arrange one-day trips to nearby hills, forests, community gardens for kids in the neighbourhood using carpools/ public transportation/ non-motorized options to teach them about forests through books and outdoor explorations.

I will assist in looking after a local watershed.

Keep Mailing @Majhivasun

Other

State* Profession*

Email Id

Enter captcha

Epledge

Other*

Keep Mailing Your Efforts Along With Photos Towards The Project On @Majhivasundhara

टप्पा ११ : आपली शपथ / शपथा नोंदवल्या नंतर चित्रात दर्शविल्याप्रमाणे Captcha त्यासाठी दिलेल्या जागेत नोंदविण्यात यावा.

Epledge

Enter capt

We will plant and protect at least 5 trees this year per employee and share the responsibility for greening the surrounding environment.

We will formulate and implement our institute's "Don't print every email/ document" policy and print all documents double-sided if only required.

We will mandate ,our employees to use public/ non-motorised transport (e.g., cycles) once a week.

We will mandate , our employees to use carpooling once a week.

Keep Mailing Your Efforts Along With Photos Towards The Project On [@majhivasundhara](#)

Email Id

Epledge

× We will plant and protect at least 5 trees this year per employee and share the responsibility for greening the surrounding environment.

× We will formulate and implement our institute's "Don't print every email/ document" policy and print all documents double-sided if only required.

Enter captcha

SUBMIT **BACK**

टप्पा १२ : Captcha नोंद केल्यानंतर SUBMIT वर क्लिक करावे

हे तुम्ही योग्य रितीने केल्यावर तुम्हाला खालील प्रमाणे प्रमाणपत्र प्राप्त होईल.

Email Id

Epledge

- × We will plant and protect at least 5 trees this year per employee and share the responsibility for greening the surrounding environment.
- × We will formulate and implement our institute's "Don't print every email/ document" policy and print all documents double-sided if only required.

Enter captcha

t 6 8 p

SUBMIT BACK

आपण घेतलेल्या शपथे बाबत आम्हाला [@majhivasudndhara](https://www.facebook.com/majhivasudndhara) या फेसबुक पेज वर अपडेट ठेवा.

#Epledge

[@majhivasudndhara](https://www.facebook.com/majhivasudndhara)

माझी वसुंधरा
अभियान

आभारी आहोत

डॉ. प्रभाकर देसाई

एम.ए., पीएच.डी.

संचालक

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६९७३४९

०२०-२५६०११५३

फॅक्स क्र. : ०२०-२५६९७३४९

मोबाईल : ९८८१९०८०२०

संदर्भ : रासेयो/२०२०/१०

दि. २८/०७/२०२०

प्रति,

मा. प्राचार्य/संचालक/विभागप्रमुख,
संबंधित महाविद्यालये/विभाग/परिसंस्था,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ,
पुणे, अहमदनगर, नाशिक.

विषय : पावसाचे पाणी रोखण्याबाबत

महोदय,

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग, मानव संसाधन विकास मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांनी पाठविलेल्या पत्रानुसार राष्ट्रीय जल अभियानानिमित्त पाण्याचे संरक्षण, पाण्याचा अपव्यय कमी करणे आणि पाण्याचे वितरण न्याय पध्दतीने करण्याच्या उद्देशाने पावसाचे पाणी रोखण्याची मोहीम सुरू केली आहे.

या अनुषंगाने सर्व महाविद्यालयांनी आपल्या परिसरामध्ये सोबत जोडलेल्या परिपत्रकानुसार पावसाचे पाणी साठवण्याच्या विविध उपाययोजना कराव्यात. अधिक माहितीकरिता सोबतच्या पत्राचे अवलोकन करावे. कळावे, ही विनंती.

संचालक

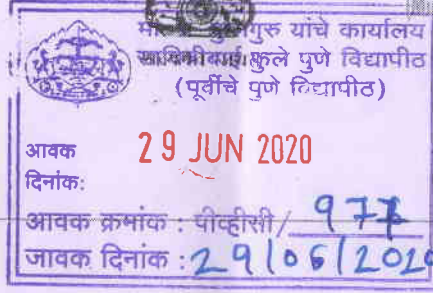
राष्ट्रीय सेवा योजना

सोबत : विश्वविद्यालय अनुदान आयोग, मानव संसाधन विकास मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे पत्र

प्रान्त-विज्ञान विभाग
प्रो. रजनीश जैन
सचिव
Prof. Rajnish Jain
Secretary

D.O.14-15/2017 (CPP-II)

Subject : Catch the Rain

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
University Grants Commission

(मानव संसाधन विकास मंत्रालय, भारत सरकार)
(Ministry of Human Resource Development, Govt. of India)

बहादुरशाह जफर मार्ग, नई दिल्ली-110002
Bahadur Shah Zafar Marg, New Delhi-110002

Ph.: 011-23236288/23239337

Fax: 011-2323 8858

E-mail: secy.ugc@nic.in

24th June, 2020

Respected Sir/Madam,

The National Water Mission has initiated a campaign "Catch the Rain" with an objective to conserve water, minimize wastage and ensure more equitable distribution both across and within states. The campaign is to nudge all stake-holders to create Rain Water Harvesting Structures (RWHS) before the onset of monsoon, to catch the rains.

All the universities and its affiliated colleges / institutions are requested that appropriate Rain Water Harvesting Structures (RWHS) in their establishments are taken up so that large volume of rainwater can be tapped to recharge the groundwater aquifers. Besides this, some activities such as drives to make water harvesting pits, rooftop RWHS, check dams etc; removal of encroachments and de-silting of tanks to increase the storage capacity; removal of obstructions in the channels which bring water to them from the catchment areas etc; repairs to step wells and using defunct bore-wells to put the water back to aquifers etc. may be taken up with students' active participation under the campaign "Catch the Rain" before onset of the monsoon.

With kind regards,

Director
NWS
27/6

Yours sincerely,

(Rajnish Jain)

The Vice-Chancellors of all Universities

जालंधर
१/७/२०

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

डॉ. प्रभाकर देसाई

एम.ए., पीएच.डी.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६२२६८८/८९

: ०२०-२५६२२६९०/९९

: ०२०-२५६२२६९२

: ०२०-२५६९७३४९

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

संदर्भ : रासेयो/२०२२-२३/७६७

दि. १५/०९/२०२२

प्रति,
मा.प्राचार्य/संचालक,
रासेयो संलग्नित सर्व महाविद्यालये परिसंस्था,
फक्त पुणे शहर,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ.

विषय : दि. १७ सप्टेंबर ते दि. ०२ ऑक्टोबर २०२२ दरम्यान 'स्वच्छ अमृत महोत्सव' उपक्रमाबाबत

महोदय,

मा. क्षेत्रीय संचालक, रासेयो क्षेत्रीय संचालनालय, भारत सरकार, पुणे यांनी पाठविलेल्या पत्रानुसार स्वच्छ भारत मिशन निमित्त पुणे महानगरपालिका व सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, राष्ट्रीय सेवा योजना यांच्या सहकार्याने दि. १७ सप्टेंबर ते दि. ०२ ऑक्टोबर २०२२ दरम्यान 'स्वच्छ अमृत महोत्सव' मोहिमेचे आयोजन करण्यात आले आहे. तरी स्वच्छ भारत अभियान अंतर्गत पुणे शहरामध्ये कात्रज घाट, पर्वती टेकडी आणि ओंकारेश्वर घाट अशा तीन ठिकाणी श्रमदान व जनजागृती करणे हा या मोहिमेचा प्रमुख उद्देश आहे.

तरी आपल्या महाविद्यालयातील जास्तीत जास्त रासेयो स्वयंसेवकांना या उपक्रमात सहभागी होण्याकरिता प्रोत्साहित करावे व 'स्वच्छ अमृत महोत्सव' मोहिमेमध्ये सहभागी स्वयंसेवकांची ऑन लाईन नाव नोंदणी <https://innovateindia.mygov.in/swachhyouthrally/> या लिंकवरती करण्यात यावी. या उपक्रमामध्ये महाविद्यालयामार्फत पुणे महानगरपालिकेला योग्य ते सहकार्य करण्यात यावे.

सदर उपक्रमात सहभागी होताना रासेयो स्वयंसेवकांकडे रासेयो बॅज असणे आवश्यक आहे आणि रासेयो बॅनरचा वापर करणे बंधनकारक आहे. तसेच उपक्रम संपन्न झाल्यानंतर उपक्रमाचा एकत्रीत अहवाल व फोटो त्वरीत nss_student_list@pun.unipune.ac.in या मेलवर 'स्वच्छ अमृत महोत्सव' २०२२" या विषयासह पाठवण्यात यावा. कळावे, ही विनंती.

संचालक
राष्ट्रीय सेवा योजना

सोबत : पुणे महानगरपालिका यांचे पत्र

To,

Dr. Prabhakar Desai
Director, NSS
Savitribai Phule Pune University

Subject: Registration for Indian Swachhata League - Swachh Amrit Mahotsav campaign (17th Sept 2022 - 02nd Oct 2022)

Dear Sir/Madam,

Greetings from Pune Municipal Corporation!

PMC's SWM department cordially invites you to participate and contribute in the **Swachh Amrit Mahotsav** campaign being organised by MoHUA (Ministry of Housing and Urban Affairs), Government of India under **Swachh Bharat Mission Urban 2.0** initiative. The fortnight campaign comprises intensive city level activities beginning from **17th Sept (Sewa Diwas)** and culminating on **2nd Oct (Gandhi Jayanti and Swachhata Diwas)**. The broad objective of the campaign is to renew focus on galvanizing joint action and commitment towards the vision of **Garbage Free Cities (Mera Shahar Kude Se Azaad Shahar)**

As part of the campaign, a youth led inter-city countrywide competition **Indian Swachhata League** is being organized on **17th Sep, 2022** to mobilise youth groups from diverse backgrounds (educational institutes, youth clubs, NCC, NSS, NYKS, citizens etc.) for participating in innovative activities (Shramdaan, awareness campaigns, Rally etc.) at selected historical/tourist locations.

PMC has identified **3 key locations (Katraj Lake, Parvati-Taljai Hills and Omkareshwar Ghat)** and suitable activities (Rally, Plogathon drive etc) for **17th Sep event at 7 am** to clean these locations and create mass awareness among citizens. The concluding event on **17th Sep, 2022** will be organized at Shaniwar Wada.

In this context, PMC gladly requests participation of students/members/officials of your esteemed college/educational institution/organisation in **Indian Swachhata League (17th Sep event)**. It is kindly requested to select one of these 3 locations and mobilize students/members to participate there. The PMC shall be happy to assist you and provide all the support for the same

We request you to confirm your participation by registering on the following link:
<https://innovateindia.mygov.in/swachhyouthrally/register/>

Ashtor
(Ashra Raut)
Deputy Municipal Commissioner
Pune Municipal Corporation

डॉ. प्रभाकर देसाई

एम.ए., पीएच.डी.

संचालक

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६९७३४१

०२०-२५६२२६८८/८९

मोबाईल : ९८८१९०८०२०

०२०-२५६२२६९२

संदर्भ : रासेयो/२०२०/१२२

दि. २६/११/२०२०

प्रति,
मा. प्राचार्य/संचालक/विभागप्रमुख,
संबंधित महाविद्यालये/विभाग/परिसंस्था,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ,
फक्त नाशिक जिल्हा.

विषय : “१ डिसेंबर २०२० जागतिक एड्स दिनानिमित्त” जनजागृती उपक्रम राबविण्याबाबत

महोदय,

मा. जिल्हा शल्य चिकित्सक, जिल्हा एड्स नियंत्रण व प्रतिबंधक विभाग(डापकु) नाशिक यांच्या पत्रानुसार महाविद्यालयीन विद्यार्थी व समाजामध्ये एड्स संदर्भात जनजागृती होण्याच्या दृष्टीने विविध स्पर्धांचे आयोजन केले आहे. १ डिसेंबर २०२१ रोजी, जागतिक एड्स दिनानिमित्त नाशिक जिल्ह्यातील सर्व रासेयो महाविद्यालयांमधील रेड रिबन क्लब अंतर्गत उपक्रम राबविण्यात यावेत. तसेच दि. ०१ ते १५ डिसेंबर दरम्यान जिल्हा शल्य चिकित्सक, जिल्हा एड्स नियंत्रण व प्रतिबंधक विभाग(डापकु), नाशिक यांच्या मार्फत विविध स्पर्धांचे आयोजन केले आहे. आपल्या महाविद्यालयातील रासेयो स्वयंसेवकांना जास्तीत जास्त संख्येने खालील ऑनलाईन स्पर्धांमध्ये सहभागी होण्यास सूचित करावे.

ऑनलाईन स्पर्धा प्रकार पुढीलप्रमाणे —

१. सोशल मिडीयावर एक मिनीटाचा प्रचारात्मक व्हिडीओ स्पर्धा
२. सेल्फी विथ स्लोगन स्पर्धा
३. मास्क डिजाईनिंग स्पर्धा

वरील स्पर्धा प्रकारामध्ये ऑनलाईन स्पर्धेचे विषय पुढीलप्रमाणे आहेत—

१. एच. आय. व्ही./एड्सबाबत जनजागृती
२. मातेकडुन होणाऱ्या बालकाला एचआयव्ही/एड्स संसर्गापासून प्रतिबंध
३. स्वतःचे एचआयव्ही स्टेटस जाणुन घ्या आणि जागतिक एकता आणि सामायिक जबाबदारी वरील विषयानुसार विद्यार्थ्यांकरिता जागतिक एड्स दिनानिमित्त जनजागृती कार्यक्रमांचे आयोजन केले आहे. तरी कोरोना साथीच्या आजाराचा प्रादुर्भाव पाहता सदर उपक्रम राबविताना शासकीय नियमांचे पालन करण्यात यावे. कळावे, ही विनंती.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

सोबत : मा. जिल्हा शल्य चिकित्सक, जिल्हा एड्स नियंत्रण व प्रतिबंधक विभाग(डापकु) नाशिक यांचे पत्र

 <p>एड्समुक्त महाराष्ट्र, स्वप्न नहे धेंटा!</p>	 महाराष्ट्र शासन महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण संस्थेअंतर्गत व जिल्हा रुग्णालय नाशिक मार्फत, जिल्हा एड्स नियंत्रण व प्रतिबंधक विभाग (डापकु), नाशिक	
दुरध्वनी कार्यालय- ०२५३ - २५७२०३८, डापकु कार्यालय ०२५३ - २५७६७२०, फॅक्स क्र : ०२५३- २५७७९४९.		
E-mail-dponashik@mahasacs.org / dsnashik@mahasacs.org		
जाक्र/जिरुना/डापकु/जा.ए.दि./ 57 /२०२०	दि: २५/११/२०२०	

प्रति,
 मा.कुलगुरु सा, महाविद्यालय,
 सावित्रीबाई फुले विद्यापिठ,
 पुणे.

विषय :- ०१ डिसेंबर २०२० जागतिक एड्स दिनाचे औचित्य साधून युवकांमध्ये एच.आय.व्ही./एड्स जनजागृती विविध कार्यक्रम आयोजनाबाबत.

संदर्भ :-

- १) मा.प्रकल्प संचालक, म.रा.ए.नि.सं, मुंबई यांचे मार्गदर्शक सुचना पत्र जा.क्र.मराएनिसं/आईसी/जाएदि/२०२०-२१/३७१७-५१ दिनांक ०५/११/२०२०
- २) जिल्हा रुग्णालय, नाशिक येथील नियोजन बैठक दि. २४/११/२०२०

उपरोक्त विषयानुसार मा.प्रकल्प संचालक, म.रा.ए.नि.सं, मुंबई यांनी ०१ डिसेंबर २०२० जागतिक एड्स दिनाचे औचित्य साधून युवकांमध्ये एच.आय.व्ही./एड्स या आजाराबाबत महाविद्यालयीन युवकांमध्ये व्यापक जनजागृती होण्याकरीता दिनांक १ डिसेंबर २०२० ते १५ डिसेंबर २०२० या कालावधीत विविध स्पर्धा आयोजित करण्याच्या सुचना प्राप्त झाल्या आहेत त्यानुसार वर्षाचे घोषवाक्य Glogbal Solidarity Shared responsibility असे आहे. प्राप्त मार्गदर्शक सुचनेप्रमाणे आपल्या अंतर्गत असलेल्या राष्ट्रीय सेवा योजना (रेड रिबन क्लब) च्या सहकार्याने खालील प्रमाणे ऑनलाईन स्पर्धा आयोजन करावयाचे आहे त्याकरीता विजेत्या स्पर्धकांना या कार्यालयाद्वारे बक्षीस वितरीत केल्या जाईल.

जागतिक एड्स दिन पाळताना कोव्हीड १९ च्या काळात महाराष्ट्र शासनाच्या कोव्हीड १९ संदर्भातील मार्गदर्शक सुचनांचे काटेकोर पालन करून स्पर्धा आयोजित केल्या जातील.

ऑनलाईन स्पर्धेचे विषय :-

- १) एच.आय.व्ही./एड्सबाबत जनजागृती
- २) मातेकडून होणाऱ्या बालकाला एचआयव्ही/एड्स संसर्गापासून प्रतिबंध (EMTCT)
- ३) स्वतःचे एचआयव्ही स्टेटस जाणून घ्या (Know Your Status) आणि जागतिक एकता आणि सामायिक जबाबदारी (Glogbal Solidarity Shared responsibility)

या तिन्ही विषयावर ऑनलाईन स्पर्धा आयोजित कराव्यात जसे की,

ऑनलाईन स्पर्धा :-

- १) सोशल मिडीयावर एक मिनीटाचा प्रचारात्मक व्हिडीओ स्पर्धा (One minute promotional

- ३) सेल्फी विथ स्लोगन स्पर्धा
- ४) मास्क डिजाईनिंग स्पर्धा

तरी सदर स्पर्धा आयोजन व सहकार्य करण्याबाबत प्रत्येक जिल्हा समन्वयक, राष्ट्रीय सेवा योजना यांना आपल्या स्तरावरून सुचना करून राष्ट्रीय एच.आय.व्ही. एड्स नियंत्रण कार्यक्रमास सहकार्य करावे ही विनंती.

प्रत माहितीस्तव सविनय सादर

- १) मा.प्रकल्प संचालक, म.रा.ए.नि.स.मुंबई
- २) मा.उपसंचालक, अरोग्य सेवा, नाशिक, मंडळ, नाशिक

जिल्हा शल्य चिकीत्सक, नाशिक
जिल्हा शल्य चिकीत्सक
जिल्हा रुग्णालय, नाशिक

डॉ. प्रभाकर देसाई
एम.ए., पीएच.डी.
संचालक

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

राष्ट्रीय सेवा योजना
गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६९७३४९
०२०-२५६०११५३
फॅक्स क्र. : ०२०-२५६९७३४९
मोबाईल : ९८८९९०८०२०

संदर्भ : रासेयो/२०१९-२०/३७४

दि. २४/१०/२०१९

प्रति,
मा. प्राचार्य व,
रासेयो कार्यक्रम अधिकारी,
रासेयो संलग्नित व स्वायत्त महाविद्यालये व परिसंस्था,
फक्त पुणे शहर.

विषय : स्वच्छ पुणे-सिंगल यूज प्लॅस्टिक बंदी उपक्रम राबवणेबाबत

महोदय,

स्वच्छ सर्वेक्षण कार्यपद्धतीमध्ये लोकशिक्षण व जनजागृती, प्रक्रिया व विल्हेवाट यासाठी अधिक प्राधान्य असून नाविन्यपूर्ण आणि उत्कृष्ट कार्य हा घटक नव्याने समाविष्ट करण्यात आलेला आहे. स्वच्छ सर्वेक्षण २०१९ या स्पर्धेमध्ये पुणे शहराचे मानांकन उंचावून मोठ्या प्रमाणावर शहरातील नागरिकांचे प्रबोधन करणे आवश्यक आहे. यासाठी पुणे शहरातील सर्व महाविद्यालयातील विद्यार्थी व शिक्षक यांच्या माध्यमातून जनप्रबोधनाकरिता आपल्या महाविद्यालयामध्ये खालील उपक्रमांचे आयोजन करावे.

१. विद्यार्थ्यांकरिता स्वच्छता प्रश्नावली मंजुषेचे आयोजन करावे.
२. स्वच्छ सर्वेक्षण या अनुषंगाने महाविद्यालयांच्या भिंती रंगविणे, स्टीकर चिटकवणे.
३. महाविद्यालयांमध्ये निबंध, वक्तृत्व, पोस्टर स्पर्धा आयोजित करण्यात याव्यात.
४. प्रत्येक सोमवारी महाविद्यालयांमध्ये स्वच्छता विषयक प्रतिज्ञा देण्यात यावी.
५. स्वच्छता ॲप डाऊनलोड करण्यासाठी विद्यार्थी व पालकांचा सहभाग वाढविणे.

सदर उपक्रम संपन्न झाल्यानंतर स्वच्छता विषयक प्रतिज्ञा व उपक्रमाचे फोटो व अहवाल त्वरीत swmadmin@punecorporation.org या मेलवर "स्वच्छ सर्वेक्षण" या विषयासह पाठवण्यात यावा. कळावे, ही विनंती.

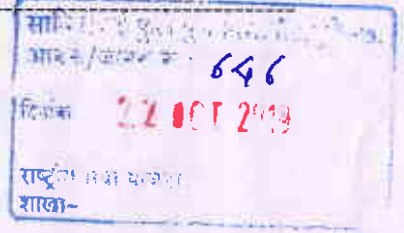
संचालक
राष्ट्रीय सेवा योजना

सोबत— सह महापालिका आयुक्त, घनकचरा व्यवस्थापन, पुणे महानगरपालिका, पुणे यांचे पत्र

धनकचरा व्यवस्थापन कार्यालय
पुणे महानगरपालिका
जा.क्र.घ.क.व्य.का/धककका/3220
दि. १०/१०/२०१९

मा.संचालक,
राष्ट्रीय सेवा योजना,
सावित्रीबाई फुले विद्यापीठ,
पुणे-४११ ००७.

यांजकडेस सविनय सादर.. ..

विषय:- सावित्रीबाई फुले विद्यापीठ, अंतर्गत सर्व कॉलेजमध्ये स्वच्छ पुणे-सिंगल यूज प्लॅस्टिक बंदी संदर्भात प्रतिज्ञा घेणेबाबत.

संदर्भ:- स्वच्छ सर्वेक्षण अभियान २०१९-२०.

मा. महोदय,

स्वच्छ सर्वेक्षण कार्यपद्धतीमध्ये लोकशिक्षण (IEC) व जनजागृती, प्रक्रिया व विल्हेवाट यासाठी अधिक प्राधान्य असून नाविन्यपूर्ण आणि उत्कृष्ट कार्य हा घटक नव्याने समाविष्ट करण्यात आलेला आहे. स्वच्छ सर्वेक्षण २०१९ या स्पर्धेमध्ये पुणे शहराचे मानांकन उंचावून पुणे शहराला सदर स्वच्छ सर्वेक्षण स्पर्धेमध्ये प्रथम क्रमांक मिळवून देण्यासाठी मोठ्या प्रमाणावर शहरातील नागरिकांचे प्रबोधन करणे आवश्यक आहे. यासाठी पुणे शहरातील सर्व शाळांमधील विद्यार्थी व शिक्षक यांच्या माध्यमातून मोठ्या प्रमाणावर जनप्रबोधन होणेकरिता सर्व शाळांमध्ये पुढील माध्यमातून उपक्रम राबवणे आवश्यक आहे:-

- (१) विद्यार्थ्यांसाठी स्वच्छता प्रश्नावली मंजुषा.
- (२) स्वच्छ सर्वेक्षण अनुषंगाने शाळांच्या भिंती रंगविणे.
- (३) शाळांमध्ये स्वच्छ सर्वेक्षणचे स्टीकर चिटविणे.
- (४) शाळांमधील विद्यार्थ्यांसाठी निबंध स्पर्धा, चित्रकला स्पर्धा तसेच वक्तृत्व स्पर्धा या उपक्रमांचे आयोजन करणे.
- (५) स्वच्छ शाळा उपक्रम राबवून शाळेमधील स्वच्छतास्तर उंचावणे.
- (६) प्रत्येक सोमवारी शाळेमध्ये स्वच्छता विषयक प्रतिज्ञा घेणे.
- (७) स्वच्छता ॲप डाउनलोड करण्यासाठी विद्यार्थी व पालकांचा सहभाग वाढविणे.

तसेच मे. केंद्रशासन व मे. राज्य शासनाकडील पर्यावरण विभागाकडून सिंगल यूज प्लॅस्टिक बंदी संदर्भात अध्यादेश जारी करण्यात आलेला आहे. सदर सिंगल यूज प्लॅस्टिक बंदी संदर्भात मोठ्या प्रमाणावर जनप्रबोधन करण्यासाठी विविध ठिकाणी प्रतिज्ञा घेण्याचे आयोजन करण्यात आलेले आहेत. सावित्रीबाई फुले विद्यापीठ अंतर्गत येणाऱ्या सर्व महाविद्यालयांमध्ये सदर सिंगल यूज प्लॅस्टिक बंदी संदर्भात प्रतिज्ञा घेण्यात आल्यास यामाध्यमातून मोठ्या प्रमाणावर जनप्रबोधन होणार आहे. सोबत प्रतिज्ञापत्राचे नमुनापत्र जोडण्यात आलेला आहे.

यासह

तरी उपरोक्त विषयाचे अवलोकन होऊन सावित्रीबाई फुले विद्यापीठ अंतर्गत येणाऱ्या सर्व महाविद्यालयांमध्ये सदर सिंगल यूज प्लॅस्टिक बंदी संदर्भात प्रतिज्ञा घेण्यात यावी व त्याचे छायाचित्रे (फोटो) तसेच महाविद्यालय निहाय उपस्थिती यांची माहिती भ्रमणध्वनी (मोबाईल) क्र. ७७७५००३७०८ या क्रमांकावर अथवा कार्यालयीन मेल आय डी-swmadmin@punecorporation.org या मेल वर पुणे महानगरपालिकेकडे सत्वर सादर करण्यात यावी ही नम्र विनंती आहे.

मा.स.कळावे.

(जानेश्वर मोंळक)

सह महापालिका आयुक्त
घनकचरा व्यवस्थापन
पुणे महानगरपालिका

माहितीसाठी प्रत:-

मा.कुलगुरु, सावित्रीबाई फुले विद्यापीठ,
पुणे-४११ ००७.

स्वच्छ पुणे प्रतिज्ञा

- मी अशी प्रतिज्ञा करतो की, पुणे शहराला स्वच्छ ठेवण्यासाठी प्रामाणिकपणे वेळ देईल.
- मी पुण्याचा नागरीक म्हणून पुण्याला स्वच्छ, सुंदर व पर्यावरणपूरक बनविण्यासाठी कटीबद्ध राहील.
- मी प्लॅस्टिक व थर्माकोल वापरणार नाही व इतरांनाही वापरू देणार नाही.
- या पुढे मी कापडी किंवा कागदी पिशव्यांचाच वापर करीन. पुण्याला प्लॅस्टिक कचरामुक्त शहर बनविण्यास सहकार्य करीन.
- मी आजपासून सिंगल यूज प्लॅस्टिकचा वापर पूर्णपणे टाळेल व इतरांनाही सिंगल यूज प्लॅस्टिक वापरण्यापासून परावृत्त करेल.

"स्वच्छता ही सेवा" या मोहिमेंतर्गत सिंगल युज प्लास्टिक (Single Use Plastic) बंदीची मोहिम प्रभावीपणे राबविणेबाबत.

विभागीय आयुक्त कार्यालय,
नगरपालिका प्रशासन शाखा
(विधानभवन)पुणे विभाग, पुणे.
परिपत्रक क्रमांक : न.पा./६/स्वमअ/ २२४ /२०१९
दि. ३० सप्टेंबर २०१९

बाबत -

- १) शासन परिपत्रक, नगर विकास विभाग, क्रमांक स्वभाअ २०१९/प्र.क्र. ११९/ नवि ३४, दि. २७/०९/२०१९
- २) शासन परिपत्रक, नगर विकास विभाग, क्रमांक स्वभाअ २०१९/प्र.क्र. १२०/ नवि ३४, दि. २७/०९/२०१९

परिपत्रक

केंद्र शासनाच्या स्वच्छ भारत अभियानाच्या धर्तीवर राज्यामध्ये संदर्भ क्रमांक १ मधील शासन परिपत्रकान्वये दि. ०२ ऑक्टोबर २०१९ रोजी राष्ट्रपिता महात्मा गांधी जयंती असून राष्ट्रपिता महात्मा गांधी यांच्या स्वप्नातील स्वच्छ भारताची संकल्पना साकारण्यासाठी दि. ०२ ऑक्टोबर २०१९ पासून संपूर्ण देशात सिंगल युज प्लास्टिक (Single Use Plastic) चा वापर बंद करण्याची घोषणा करण्यात आली आहे. तसेच महाराष्ट्र शासन पर्यावरण विभाग दि. ३०/०६/२०१८ च्या अधिसूचनेनुसार राज्यात प्लास्टिक बंदी लागू करण्यात आली आहे.

"स्वच्छता ही सेवा" या मोहिमेअंतर्गत सिंगल युज प्लास्टिक बंदी मोहिम ३ टप्प्यामध्ये राबविण्याचे संदर्भाय परिपत्रकानुसार नियोजित आहे. यानुसार खालीलप्रमाणे कार्यवाही करणेत यावी -

टप्पा १	दि. ११/०९/२०१९ ते ०१/१०/२०१९	तयारी आणि जागरूकता
टप्पा २	दि. ०२/१०/२०१९	श्रमदान चळवळीअंतर्गत शहरातील सर्व नागरिकांकडे असलेले प्लास्टिक त्यांच्याकडून गोळा करणे व प्लास्टिकचा वापर न करणेबाबत प्रतिसा घेणे.
टप्पा ३	दि. ०३/१०/२०१९ ते २७/१०/२०१९	गोळा केलेल्या प्लास्टिकचे पुनर्चक्रोकरण (रिसायकल) / विल्हेवाट लावणे व प्लास्टिकमुक्त दिवाळीकडे वाटचाल करणे.

तसेच वरीलप्रमाणे कार्यवाही करणेसाठी -

> मोठ्या प्रमाणावर जनजागृती करावी

श.हर.न.का.पु. (जनजागृती म.)
यांत्रिकडे ३ पुढील कजलि जीसाठी
शासनाय सादर.

३१/१०/१९

- नागरीक सहभाग जास्तीत जास्त करून घ्यावा
- क्षमदान घळघळ राबवावी
- प्लास्टिक संवर्तन केंद्र स्थापन करावे
- नागरिकांकडून प्लास्टिक स्विकारून त्यांना कापडी पिशव्या देण्यात याव्यात.
- वरील कृतीचे फोटो, व्हिडीओ घेण्यात यावेत.
- सर्व इन्फेंट व कृती स्वच्छ मंच पोर्टलवर अपलोड करावेत.
- संकलित प्लास्टिकची पुनर्चक्रीकरण (रिसायकल) / विल्हेवाट योग्य प्रकारे करावी

तसेच वरील मोहिम राबविताना राधस्थितीत लागू आदर्श आचारसंहितेचा भंग होणार नाही याची दक्षता घ्यावी. तसेच भारत निवडणूक आयोगाच्या निर्देशानुसार प्लास्टिकमुक्त निवडणूकीच्या सुचनांवाबत कार्यवाही करावी.

नगरपालिका क्षेत्रामधील सर्व शासकीय कार्यालयामध्ये 'प्लास्टिक निषिद्ध क्षेत्र' म्हणून बोर्ड लावावेत. तसेच कार्यालयामध्ये कोणत्याही प्रकारचे सिंगल युज प्लास्टिक वापरले जाणार नाही याबाबत सर्वांना अवगत करावे.

वरीलप्रमाणे "स्वच्छता ही सेवा" या मोहिमेअंतर्गत सिंगल युज प्लास्टिक बंदी मोहिम राबविणेबाबतचा अहवाल दर ८ दिवसाला न चुकता सादर करावा.

(डॉ. दिपक भैसेकर)
विभागीय आयुक्त, पुणे

प्रति :

- १) जिल्हाधिकारी पुणे/सातारा/सांगली/सोलापूर/कोल्हापूर
- २) आयुक्त महानगरपालिका (पुणे विभागातील सर्व)
- ३) उपायुक्त सामान्य प्रशासन शाखा विभागीय आयुक्त कार्यालय, पुणे
- ४) जिल्हा प्रशासन अधिकारी पुणे/सातारा/सांगली/सोलापूर/कोल्हापूर
- ५) मुख्याधिकारी (पुणे विभागातील सर्व)

महापालिका आयुक्त कार्यालय

पुणे महानगरपालिका

आवक क्र. ११११

दि. १५ OCT २०१९

जावक क्र. १५१९

दि. ११/०१/१९

डॉ. प्रभाकर देसाई
एम.ए., पीएच.डी.
संचालक

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६९७३४९
०२०-२५६०११५३
फॅक्स क्र. : ०२०-२५६९७३४९
मोबाईल : ९८८९९०८०२०

संदर्भ : रासेयो/२०१९-२०/२०६

दि. १८/०७/२०१९

प्रति,
मा. प्राचार्य/संचालक,
रासेयो संलग्नित महाविद्यालये परिसंस्था,
फक्त पिंपरी-चिंचवड शहर परिसर.

विषय : हरितवारी अंतर्गत वृक्षारोपण कार्यक्रमात स्वयंसेवक पाठवण्याबाबत
संदर्भ : क्रमांक: अ.आ.१/कावि/८४/२०१९, दि.०३/०७/२०१९, परिपत्रक

महोदय,

वरील संदर्भीय पत्रानुसार सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, राष्ट्रीय सेवा योजना व पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका, सेवा सहयोग संस्था आणि देहू संस्थान यांच्या संयुक्त विद्यमाने हरितवारी उपक्रमांतर्गत वृक्षारोपण कार्यक्रम असून या उपक्रमांतर्गत निगडी येथील “भक्ती-शक्ती ते देहूरोड” या परिसरामध्ये १००० रोपांची लागवड दि. २८ जुलै २०१९ रोजी केली जाणार आहे.

सदर उपक्रमाच्या नियोजनाकरिता पूर्वनियोजन बैठकीचे आयोजन डॉ. डी. वाय. पाटील कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय, आकुर्डी, पुणे याठिकाणी दि. २४ जुलै २०१९ रोजी सकाळी ११.०० वाजता करण्यात येणार असून याकरिता आपल्या महाविद्यालयातील कार्यक्रम अधिकारी यांना उपस्थित रहाण्याविषयी कळवावे. तसेच दि. २८ जुलै २०१९ रोजी पूर्वनियोजन बैठकीत ठरलेल्या नियोजित ठिकाणी रासेयो कार्यक्रम अधिकारी व स्वयंसेवक यांना सहभागी होण्याकरिता पाठवावे. कार्यक्रम अधिकारी व स्वयंसेवक यांचा प्रवास खर्च रासेयो नियमित कार्यक्रमातून करण्यात यावा. कळावे, ही विनंती.

अधिक माहितीकरिता संपर्क-१. प्रा. निता मोहिते-९८५०५५२९३५

२. प्रा. मिनल भोसले-९९६०१५३१६४

संचालक
राष्ट्रीय सेवा योजना

डॉ. प्रभाकर देसाई
एम.ए., पीएच.डी.
संचालक

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

राष्ट्रीय सेवा योजना
गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६९७३४९
०२०-२५६०११५३
फॅक्स क्र. : ०२०-२५६९७३४९
मोबाईल : ९८८१९०८०२०

संदर्भ : रासेयो/२०१९-२०/२०८

दि. १८/०७/२०१९

प्रति,
मा. प्राचार्य/संचालक,
रासेयो संलग्नित सर्व महाविद्यालये परिसंस्था,
पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्हा,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ.

विषय : “जलशक्ती” अभियान राबविण्याबाबत

महोदय,

संयुक्त सचिव आणि युवा व क्रीडा मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या निर्देशानुसार जलशक्ती अभियान हे १ ते ३० जुलै २०१९ दरम्यान संपूर्ण देशामध्ये सुरू झाले असून माहे नोव्हेंबर २०१९ मध्ये दोन टप्प्यात पाणी परिस्थितीवर मार्ग काढण्यासाठी जलशक्ती अभियान ही राष्ट्रीय मोहीम खालील मुद्द्यांच्या आधारे विविध उपक्रम आपल्या महाविद्यालयामार्फत राबवून यशस्वी करणे शक्य आहे.

१. पाणी संरक्षण आणि पावसाच्या पाण्याची साठवण. (Water Conservation and rainwater harvesting)
२. पारंपरिक आणि इतर जलसंवर्धन/टाक्यांचे नूतनीकरण. (Renovation of traditional and other water bodies/tanks)
३. पाण्याचा पुन्हा वापर आणि बोरवेल रिचार्ज संरचना. (Reuse , borewell recharge structure)
४. वॉटरशेड विकास. (Watershed development)
५. घनदाट वनीकरण. (Intensive afforestation)

यानुसार रासेयो स्वयंसेवक आणि स्थानिक लोकांच्या मदतीने तेथील परिसरात विविध उपक्रम राबवून पाणी वापरविषयी समाजामध्ये जनजागृती करावी. वरील उपक्रम दि. १ जुलै ते १५ सप्टेंबर २०१९ या आणि दि. १ ऑक्टोबर ते ३० नोव्हेंबर २०१९ या अशा दोन टप्प्यांमध्ये राबवावेत आणि या कार्याचा संक्षिप्त अहवाल राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यालयाला मेल द्वारे nss_student_list@pun.unipune.ac.in या मेल आयडीवर फोटोसहित दोन्ही टप्प्यांच्या समाप्तीनंतर तात्काळ पाठवावा. कळावे, ही विनंती.

संचालक
राष्ट्रीय सेवा योजना

सोबत— जलशक्ती अभियान उपक्रमाचे माहिती पत्रक

F.No.P.54-1/NSS/DTE/2019/1187-1203
Government of India
Ministry of Youth Affairs and Sports
Directorate of National Service Scheme
12/11, Jamnagar House, New Delhi - 110011

Dated: 04.07.2019

To

The Regional Directors
All Regional Directorates of NSS

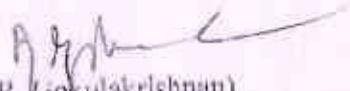
Sub: **Jal Shakti Abhiyan (JSA), focused on Water Conservation- reg.**

Sir/Madam,

I am directed to forward herewith a copy of instructions from the JS (YA) Office enclosing a copy of D.O.No.2/2/S(DWS)/19 dated 01st July, 2019 received from the Department of Drinking Water & Sanitation, Ministry of Jal Shakti on the subject cited above for your kind information, guidance and necessary actions.

Enclosed: As Above

Your faithfully.

(R. Gokulakrishnan)
Assistant Programme Adviser

Copy for information to:

1. Director (YA & NSS)
2. Under Secretary (NSS)

MOST IMPORTANT

Department of Youth Affairs
Office of Joint Secretary, Youth Affairs

Sub: Jal Shakti Abhiyan (JSA), focused on Water Conservation.

Jal Shakti Abhiyan (JSA), focused on Water Conservation has been launched countrywide w.e.f. 01st July, 2019 to 30th November, 2019. Secretary, Department of Drinking Water & Sanitation, Ministry of Jal Shakti has written a D.O. letter to Secretary (YA) on the subject, seeking her indulgence for maximum participation of NYKS and NSS volunteers in water conservation activities. The copies of the D.O. letter as well as Concept Note on JSA are enclosed. I take this opportunity to request NYKS and NSS to take up this important activity in the right earnest. The daily update in this regard should be provided to my office. For any further clarification, you can contact Shri Kapil Chaudhary, Director, Department of Drinking Water & Sanitation (Phone 24368562, Mobile 09425163478 and E-Mail kapilc1973@gmail.com), who is the nodal officer for this Abhiyan.

(Ashu Singh)
Joint Secretary
03.07.19

- 1) Dr. M. P. Gupta Director (Programmes), NYKS.
- 2) Shri N. Raja, Director, NSS
- 3) All State Directors, NYKS – for dedicated and focused action to achieve this target.
- 4) Regional Directors, NSS, for similar action.

Copy to Sr. PPS to Secretary (YA) – for information.

*For necessary action
pl. circulate it to NSS through immediately.*

1110
3/7/19

*For immediate
action Mr.*

Mr. Jang

Mr. Jang 40

3/7/19

YAS (Smt)

APA, NSS etc

Copy to US (NSS) for n.a.p.

परमेश्वरन अय्यर
Parameswaran Iyer

सचिव
भारत सरकार

पेयजल एवं स्वच्छता विभाग
अल शक्ति मंत्रालय

Secretary

Government of India

Department of Drinking Water & Sanitation

Ministry of Jal Shakti

4th Floor, Pt Dindayal Antodaya Bhawan, N D-

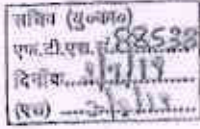
110003

Tel: 24361011, 24362715.

e-Mail: param.iyer@gov.in

D.O. No. 2/2/S(DWS)/19

01st July 2019

Dear Upma,

As you are aware, the Jal Shakti Abhiyan (JSA), focused on water conservation, is commencing countrywide with effect from 1st July 2019 to 30th November 2019 (in two phases) in order to address the water situation in the country. A concept note for the campaign is enclosed.

2. Senior officers from the Government from across the Ministries are being deputed as part of special teams to identified water stressed blocks and districts to work with local officials to redress the water scarcity situation in 5 specific intervention areas:

- Water conservation and rainwater harvesting
- Renovation of traditional and other water bodies/tanks
- Reuse, borewell recharge structures
- Watershed development
- Intensive afforestation

3. The campaign also involves mobilizing the local people's participation to make the JSA a true jan andolan. In addition, it has been emphasised that this water conservation campaign all Ministries, Departments and other organisations should actively join to maximize participation.

4. In this regard, I will be grateful if you can kindly take comprehensive and necessary steps to make sure that members of NYKS, NSS and NCC take up water conservation activities, largely in terms of awareness creation and community education, and also appropriate demonstrative measures of water conservation on one identified date during the four months of JSA, as a contribution to the national efforts.

5. I suggest the date may be 29th July 2019. However, if you consider any alternative date based on organisational requirements, you may kindly intimate the same.

6. At the end of the exercise, I would be grateful if you could kindly intimate the total number of youth members who took part in this water conservation campaign.

7. In case you require any clarification or assistance, you officers may contact Shri Kapil Choudhary, Director, Department of Drinking Water and Sanitation (email: kapilc1973@gmail.com), the nodal officer in this department.

8. I also request that you may nominate a nodal officer from your side and share his details with us.

Regards,

Yours Sincerely

Parameswaran Iyer

JS (YA)

Ms. Upma Chawdhry
Secretary

Department of Youth Affairs
Ministry of Youth Affairs & Sports
New Delhi

already sent
on 21/7/19

JSA Concept Note

Dated 1st July 2019

Name of campaign: Jal Shakti Abhiyan
Nodal Department: Department of Drinking Water & Sanitation, Jal Shakti Mantralaya
Duration: Phase I – 1st July to 15th Sep 2019 (All States)
 Phase II – 1st October to 30th November 2019 (States receiving retreating, monsoon¹)
Theme: Sanchay Jal, Bhitai Kai (A water conservation campaign)

Selection criteria for Water Stressed Blocks/Districts/States (National mapping at Annexure II):

- i. Water Stressed Blocks, for the purposes of this exercise, are those where groundwater levels are critical/over-exploited [as per Central Ground Water Board (CGWB) 2017]. These fall under 20 States/UTs.
- ii. For other States, Districts with least groundwater availability have been selected (as per CGWB 2017).

Critical Blocks	Over-exploited Blocks	Other Blocks with least groundwater availability	Total no. of Blocks	Total no. of Districts	Total States/UTs
312	1186	94	1592	256	36

Intervention Areas

At the Central level, the following key areas are broadly under the following Ministries: M/o Jal Shakti; M/o Rural Development; M/o Agriculture Cooperation and Farmers Welfare; and M/o Environment, Forests and Climate Change.

1. Water conservation and rainwater harvesting
2. Renovation of traditional and other water bodies/tanks
3. Reuse and recharge structures
4. Watershed development
5. Intensive afforestation

The following special interventions are proposed to be carried out:

1. Development of block and District Water Conservation Plans (To be integrated with the District Irrigation Plans).
2. Krishi Vigyan Kendra Melas to promote efficient water use for irrigation (More Crop per Drop), and better choice of crops, for water conservation.
3. In urban areas, plans/approvals with timebound targets to be developed for waste water reuse for industrial and agricultural purposes. Plans to be developed for at least one urban water body for groundwater recharge in the block or city. Municipalities to pass by-laws for the separation of grey water and blackwater.
4. Scientists and IITs will be mobilised at the national level to support the teams.
5. 3D village contour maps may be created and made accessible for efficient planning of interventions.

Participating teams from GoI: All teams are to undertake minimum 3 trips of 3 days each covering all villages allocated.

Centre	- 257 Additional Secretaries/Joint Secretaries/JS level officers to be the Central Nodal Officer and will be mapped to one district each, covering all water stressed Blocks falling within it. In case of Aspirational Districts, the Prabhari Officer will be the Central Nodal Officer of the district. - Scientists/IITs for technical guidance. - National level NGOs for guidance on community mobilization
State	- Additional Chief Secretary/PrinSecy (PR & RD and/or WR) to be the State Nodal Officer.
District	- 2 officials will be nominated by the District Collector to join the teams from the Centre.
Blocks	- A team of officials would be formed for every 3-5 Blocks. Each of these teams will report to the Addl Secy/JS or JS level officer in-charge of their district. This team (447 in total) would comprise of a Deputy Secretary/Director, and a representative/Engineer from Central Ground Water Board or Central Water Commission. The State Government would also depute the concerned officers from State and District levels to join these teams.

¹ Andhra Pradesh (South), Karnataka (South), Puducherry and Tamil Nadu

Communications Plan

Various local groups to join the campaign for Community Communication.

- Krishi Vigyan Kendra Melas to promote efficient water use for irrigation (Per Drop More Crop), and better choice of crops, for water conservation.
- National media campaign to run alongside JSA 2019, with extensive use of social media and TV and radio spots
 - Print and social media mobilization.
 - Celebrities to be mobilized to generate awareness for the campaign.
 - Traditional modes of water conservation, rainwater harvesting and management to be documented and shared.
 - Crowdsourced short films of citizens documenting actions taken to conserve water will be shared widely.
- Best performing Blocks and Districts will be assessed and recognized.

Important Contacts:

1. **Shri Parameswaran Iyer**
Secretary, Department of Drinking Water and Sanitation
Ministry of Jal Shakti
Email: param.lyer@gov.in
2. **Shri Samir Kumar**
Joint Secretary, Department of Drinking Water and Sanitation
Ministry of Jal Shakti
Email: samirkumar@nic.in
3. **Smt Renjitha MH**
Deputy Secretary, Department of Drinking Water and Sanitation
Ministry of Jal Shakti
Email: hr095@ifs.nic.in

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

डॉ. प्रभाकर देसाई

एम.ए., पीएच्.डी.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६९७३४१

०२०-२५६०११५३

फॅक्स क्र. : ०२०-२५६९७३४१

मोबाईल : ९८८१९०८०२०

संदर्भ : रासेयो/२०१९-२०/३३६
प्रति,

अत्यंत महत्वाचे-सुधारित परिपत्रक

दि. ३०/०९/२०१९

मा. प्राचार्य/संचालक/विभागप्रमुख,
संबंधित महाविद्यालये/विभाग/परिसंस्था
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

पुणे ग्रामीण विभाग आणि अहमदगार व नाशिक जिल्हा

विषय : स्वच्छता ही सेवा उपक्रमांतर्गत नदी स्वच्छता व प्लॅस्टीकमुक्त अभियान

मा. महोदय,

मा. पंतप्रधान महोदय यांनी निर्देशित केल्यानुसार स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत व क्षेत्रिय संचलनालय, भारत सरकार, पुणे आणि मा. राज्यसंपर्क अधिकारी यांच्या परिपत्रकानुसार 'स्वच्छता ही सेवा' उपक्रमांतर्गत सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने राष्ट्रीय सेवा योजना सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त व महात्मा गांधी ह्यांच्या १५० व्या जयंती निमित्त दि. २ ऑक्टोबर २०१९ रोजी खालील उपक्रमांचे आयोजन करणे अनिवार्य आहे.

४. माहिती, शिक्षण आणि संपर्क अभियानांतर्गत जनजागृतीकरिता भितीपत्रक, घोषवाक्ये, रॅली, पथनाट्ये, सभा यांसारखे उपक्रम आयोजित करणे.

५. ग्रामीण परिसरात राष्ट्रीय सेवा योजना स्वयंसेवकांनी दत्तक गावातील ग्रामस्थांशी वैयक्तिक संपर्क साधून प्लॅस्टीक मुक्तीसाठी जनजागृती करणे.

६. शहर विभागामध्ये नगरपरिषद व महानगरपालिकेच्या सहकार्याने शहरातील स्वच्छता व प्लॅस्टीक जमा करण्यासारखे उपक्रम राबवणे आणि प्लॅस्टीक कचरा निर्मूलन करणे.

सर्व महाविद्यालयांनी रासेयो एकक आणि महाविद्यालयातील इतर विद्यार्थ्यांच्या साहाय्याने या उपक्रमांचे आयोजन करावे. या अगोदरच्या परिपत्रकानुसार 'स्वच्छता ही सेवा' या उपक्रमास अनुसरून दि. २ ऑक्टोबर २०१९ रोजी, आपापल्या परिसरातील नदीपात्रात साखळी पद्धतीने स्वच्छता अभियान राबवण्याबाबत निर्देशित केले आहे. यासोबतच प्रत्येक महाविद्यालयाने या अभियानादरम्यानच 'फिट इंडिया' हा उपक्रम नदी परिसरात स्वच्छतेसाठी जाताना रॅलीच्या स्वरूपात आयोजित करावा. याबाबत जागृती करण्यासाठी घोषवाक्यांची निर्मिती करून फलक प्रदर्शित करावेत. तसेच या संदर्भातील केवळ कापडी बॅनरच प्रत्येक महाविद्यालयाने रासेयो एककाकडे उपलब्ध करून द्यावेत. नदी स्वच्छता उपक्रमात सहभागी झालेली विद्यार्थी संख्या वगळता इतर विद्यार्थ्यांच्या सहभागातून महाविद्यालयांनी उपरोक्त कार्यक्रम महाविद्यालय तसेच परिसरातील नागरिकांमध्ये जाऊन घेणे अपेक्षित आहे. कळावे ही, विनंती.

टिप: सहभागी स्वयंसेवक व कार्यक्रम अधिकाऱ्यांचा प्रवासखर्च नियमित कार्यक्रमातून करण्यात यावा.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

F.No.3/53/2019-CDN
(Vol. IV)

Ministry of Youth Affairs & Sports
Department of Youth Affairs
Office of Joint Secretary (Administration)

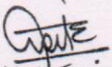
Dated the 16th September, 2019

Sub: Campaign for phasing out of Single Use Plastic.

In response to Hon'ble Prime Minister's call for phasing out of Single Use Plastic by promoting sustainable alternatives and proper disposal of plastic waste, a nationwide campaign has been launched on 11th September, 2019 for creating awareness regarding phasing out of Single Use Plastic by promoting sustainable alternatives and proper disposal of plastic waste.

The Cabinet Secretary to the Government of India has sent a D.O. letter (copy enclosed) to all the Secretaries of the Ministries to lead the effort in their Ministries by replacing Single Use Plastics such as PET bottles, cups, folders, artificial flowers etc. and any other plastic items by suitable alternatives.

In view of this, you all are requested to kindly take all necessary steps in this regard and ensure that all the officials and staff in your administrative control not only take active part in this campaign, but also ensure adherence to these guidelines.

(Asit Singh)

Joint Secretary (Administration)

Encl: As above

1. Ms. Kiran Soni Gupta, AS&FA, Ministry of Youth Affairs & Sports with request to issue necessary directions to all formations of IFD.
2. Shri Navin Aggarwal, DG, NADA with request to issue necessary directions to all the offices of NADA.
3. Shri Inder Dhamija, Joint Secretary (Sports), MoYAS – for issuing suitable instructions to all the offices under his administrative control.
4. Shri Sandeep Pradhan, DG, SAI – for similar exercise in all the offices of Sports Authority of India.
5. Shri L. S. Singh, Joint Secretary (Development), MoYAS – for similar exercise in the offices under his administrative jurisdiction.
- ✓ 6. Shri Konthang Touthang, Joint Secretary for similar exercise in RGNIYD and NSS.
7. Shri J. P. S. Negi, Director (Admn.)/ CDN, NYKS for issuing suitable instructions to all the field officers of NYKS for strict compliance in this regard.
8. Shri. N. Raja, Director (Admn.), MoYAS for strict compliance by giving suitable instructions to General and Administrations Sections of the Ministry.

Copy for information to :

1. PS to MoS (IC), MoYAS
2. Sr. PPS to Secretary (YA), MoYAS
3. Sr. PPS to Secretary (Sports), MoYAS

JS (YA)

F.T.S No. 92.191
Date. 16.09.19

राजीव गौबा
Rajiv Gauba

सत्यमेव जयते

मंत्रिमंडल सचिव
भारत सरकार
CABINET SECRETARY
GOVERNMENT OF INDIA

92151
16/9/19
(YS)

D.O. No.561/2/1/2017-CA.V

Dated : 12th September, 2019

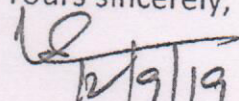
Dear Secretary,

You are aware that a nation-wide campaign has been launched on 11th September, 2019 for creating awareness regarding phasing out of Single Use Plastic by promoting sustainable alternatives and proper disposal of plastic waste. /-

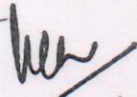
Pl. capture

2. I request you to lead the effort in your Ministry by replacing Single Use Plastics such as PET bottles, cups, folders, artificial flowers etc. and any other plastic items by suitable alternatives.
3. You may also ensure that attached offices, PSUs and all other organizations related to your Ministry take an active part in the campaign. You may regularly monitor the progress achieved in this campaign and keep Secretary, Ministry of Environment, Forest & Climate Change informed of the same.
4. You may like to refer to the detailed guidelines issued by the Ministry of Environment, Forest & Climate Change on 13th June 2018 and the letter from Secretary, D/o Drinking Water & Sanitation on various activities that can be undertaken in this regard.

With regards,

Yours sincerely,

12/9/19
(Rajiv Gauba)

JS(YA)

रजिव गौबा
सचिव, मंत्रिमंडल

PM's call to the nation

Five years ago, the Prime Minister made a clarion call for Swachh Bharat, which started a Jan Andolan like no other. The launch of the Swachh Bharat Mission on 2nd October 2014 has transformed rural sanitation coverage from 39% in 2014 to almost 100% as of September 2019. India is on the verge of becoming Open Defecation Free by 2nd October 2019, a befitting tribute to Mahatma Gandhi on his 150th birth anniversary.

This Independence Day, the Prime Minister made another clarion call to the nation - to achieve a plastic waste free India.

“ इस 2 अक्टूबर पूज्य बापू की 150वीं जन्म-जयंती के अवसर पर, आइए हम सब मिलकर पूरे देश में प्लास्टिक के ख़िलाफ़ एक नए जन-आन्दोलन की नींव रखें। ”

(Mann Ki Baat, 25th Aug 2019)

India's Plastic Waste Problem

India generates

95 lakh tonnes of plastic waste per annum

38 lakh tonnes is uncollected (mainly SUP*) which ends up in dumps, rivers and even our animals

Ganga and Brahmaputra are among the 10 most plastic polluted rivers in the world

All this plastic comes back to each one of us

6,00,000 tonnes enters sea annually in India

Micro plastic particles are found in bottled water, table salt

Open burning of plastic waste causes respiratory ailments

Plastic consumption is expected to double by 2022, significantly increasing the waste

* Single Use Plastic
Source: Central Pollution Control Board

To further intensify the Swachhata Jan Andolan, Swachhata Hi Seva (SHS) has been celebrated annually since 2017 in the run up to Gandhi Jayanti. The campaign has mobilized crores of people every year to create awareness for Swachhata.

Approximately 10 crore citizens came together for Swachhata in SHS 2017 and the numbers doubled to an estimated 20 crore individuals in SHS 2018. People from all walks of life, political leaders, government officials, sportspersons, actors, corporates, school children, youth from NYKS/NCC/NSS and faith leaders, alike have joined the campaign these past few years.

स्वच्छता ही सेवा (SHS) 2019

Massive community mobilization for Plastic Waste Shramdaan and curbing of Single Use Plastic (SUPs)

SUPs, also often referred to as disposable plastics (use-and-throw items), are commonly used for plastic packaging and include items intended to be used only once, before they are thrown away or recycled. These products may include:

Plastic carry bags

Plastic cutlery including plates, plastic cups, straws, etc.

Cutlery and other decorative items made from Styrofoam (Thermocol)

Calendar: SHS 2019

11 th Sep - 1 st Oct	2 nd Oct	3 rd Oct - 27 th Oct (Diwali)
जन जागरुकता, तैयारी और स्वच्छता श्रमदान	व्यापक Plastic Waste श्रमदान	समुचित निपटान
<p>Awareness generation across towns and villages</p> <p>Preparation for collection, disposal of plastic waste</p> <p>Shramdaan for general swachhata</p>	<p>Nationwide shramdaan for plastic waste collection & Segregation</p>	<p>Recycling and effective disposal of the collected plastic waste</p>

Key Features of SHS 2019

जन जागरूकता, तैयारी और स्वच्छता श्रमदान

Preparation for collection & disposal of all plastic waste, especially from the railways and highways

Campaign for replacing plastic bags with jute/cloth bags; mobilization for mass production

व्यापक Plastic Waste श्रमदान

Massive plastic waste collection drives by all, across rural and urban areas

10,000 – 15,000 tonnes of estimated plastic waste to be collected

समुचित निपटान

3rd-7th October 2019

Transportation of collected waste from 78,000 wards/6 lakh villages to City/District collection hubs

8th-10th October 2019

Segregation into recyclables and non-recyclables

11th-27th October 2019

Transportation of industries for recycling/disposal (Road construction, cement kilns, etc.)

Route

ULBs and Aggregators
(50% of plastic waste)

Road construction
(25% of plastic waste)

Cement Kilns (25% of plastic waste)

*Based on industry consultations

Role of Key Stakeholders

A Jan Andolan, Swachhata Hi Seva 2019 is expected to be undertaken by all individuals across 6 lakh villages and 4000 towns

Government of India The Department of Drinking Water and Sanitation, Ministry of Jal Shakti, is the nodal Department for SHS 2019. All other Ministries to participate in Swachhata Hi Seva, while few will play key roles during the identified phases.

State Governments State Governments are responsible for end-to-end collection, segregation and effective disposal of plastic waste during the campaign with the help of key Ministries/Departments*. States will coordinate with District administrations to ensure maximum people's participation and preparation for all the campaign phases.

Private Sector The private sector is encouraged to support the campaign by mobilizing shramdaan, offering means for effective disposal of collected plastic waste and fund operations and awareness generation media campaigns for SHS 2019.

NGOs NGOs may support District administrations for on ground support in generating awareness and ensuring maximum participation for shramdaan, especially on 2nd October 2019.

Media All national and regional media houses are encouraged to run campaigns for Swachhata Hi Seva 2019 and ensure maximum message to curb the use of SUPs and effective plastic waste management.

*Key Ministries/Departments: M/o Jal Shakti; M/o Environment, Forest & Climate Change; M/o Housing and Urban Affairs; M/o Road Transport & Highways; D/o Promotion of Industry and Internal Trade; M/o Railways; M/o Rural Development; M/o Panchayati Raj; M/o Textiles; M/o Tourism; M/o Human Resources Development.

All Action Plans and outcomes to be uploaded on sbm.gov.in/shs2019

Plastic Waste Shramdaan: roll out plan

- Massive Information, Education and Communications (IEC) campaign for awareness generation**
 - Dedicated IEC campaign on Plastic Waste Management from 9th September
 - Interpersonal Communication (IPC) in villages by trained Swachhagrahis
 - Outdoor IEC activities like wall painting, slogan writing and mobilization of children/youth through rallies etc.
 - Deployment of Swachhata Raths with focus on Plastic Waste Management Awareness
 - Felicitation of Swachhata Champions at the state and district level
- Overall coordination of the campaign**
 - Urban areas – to be undertaken by the Municipal Corporations/Municipalities
 - Rural areas - to be undertaken by the District Collectors
 - The collected plastic waste to be accumulated in a central location in every district
 - District authorities to devise plans for collection and effective disposal of the plastic waste

Suggested IEC messaging

- स्वच्छ भारत का है ये नारा, प्लास्टिक कचरे से मुक्त हो देश हमारा ।
- प्लास्टिक छोड़ो, कपड़े और जूट के थैलों से नाता जोड़ो ।
- आज से संकल्प करें, प्लास्टिक थैलों का प्रयोग बंद करें ।
- प्लास्टिक कचरे को मिटाना है, स्वच्छ भारत बनाना है ।
- देश ने भरी हुंकार, प्लास्टिक कचरे का हो बहिष्कार ।

Outcome Indicators

People mobilized

Activities undertaken

Plastic waste collected

Plastic waste recycled/effectively disposed

Hours of shramdaan

पेयजल एवं स्वच्छता विभाग
जल शक्ति मंत्रालय
भारत सरकार
DEPARTMENT OF DRINKING WATER AND SANITATION
MINISTRY OF JAL SHAKTI
GOVERNMENT OF INDIA
सत्यमेव जयते

स्वच्छ भारत
एक कदम स्वच्छता की ओर
**Swachhata
Hi Seva**
11th September to 2nd October 2019

R. Subrahmanyam, IAS
Secretary

Ministry of Human Resource Development
Department of Higher Education
Government of India

D.O. No. M.11018/08/2019-EBSB
27th September, 2019

Dear Principal Secretary,

The Hon'ble Prime Minister of India had launched the FIT INDIA Movement on 29th August, 2019 to inculcate physical activity/sports into the daily life of citizens and the student community in particular. Such a fitness orientation is vital for the faculty and non-teaching staff of Higher Education Institutions also to build a vibrant nation.

2. Secretary, Department of Sports, Government of India vide his D.O. letter dated 19th September, 2019 (copy enclosed) has stated that as the Nation is celebrating 150th Birth Anniversary Mahatma Gandhi, organizing FIT INDIA Plogging Run on 2nd October, 2019 at as many places as possible would be a befitting tribute to the Father of the Nation. The participants would collect plastic garbage while running. The plastic garbage could be collected from homes, streets and open spaces along the path of the run. A note containing the guidelines for the Run and also a list of activities to be done by the organizers is also attached herewith.

3. I therefore request you to issue necessary instructions immediately to all the Universities and Colleges to organize the "FIT INDIA Plogging Run" on 2nd October, 2019 accordingly.

Yours sincerely,

(R. Subrahmanyam)

All Principal Secretaries/Secretaries Higher Education of States/UTs

Encl. As above

Radhey Shyam Julaniya, IAS
Secretary

खेल विभाग
शास्त्री भवन, डॉ. राजेन्द्र प्रसाद रोड
नई दिल्ली-110 001
Department of Sports
Shastri Bhawan, Dr. Rajendra Prasad Road
New Delhi-110 001

638788

**FIT
INDIA**

D.O.No.31-1/MYAS/MDSD/2019

19th September, 2019

Dear Shri Subrahmanyam,

As you are aware FIT INDIA Movement has been launched by the Hon'ble Prime Minister on 29th August, 2019. FIT INDIA movement involves behavioural change, which is possible by making it a people's movement wherein every citizen gives time to himself for being physically active and fit. This requires State Government to be a prime catalyst.

2. The Nation is celebrating 150th Birth Anniversary of Mahatma Gandhi. Organizing **FIT INDIA Plogging Run** on 2nd October, 2019 at as many places as possible would be a befitting tribute to the Father of the Nation. The participants would collect plastic garbage while running. The plastic garbage could be collected from homes, streets, and open spaces along the path of the Run.

3. I request you to write to State/UT Governments and UGC for organizing **FIT INDIA Plogging Run** in all Universities and Colleges. A self-contained note in this regard is enclosed.

Encl: As above

Warm Regards.

Yours sincerely,

(R.S. Julaniya)

To
Shri R. Subrahmanyam
Secretary
Department of Higher Education
Ministry of Human Resource
Development
Govt. of India
Shastri Bhawan, New Delhi

FIT INDIA PLOGGING – 2nd October, 2019

Guidelines:

1. Fit India Plogging is an event to promote the habit of fitness and cleanliness in all citizens.
2. FIT India Plogging involves running of 2 Km or more and collecting of plastic / garbage while running on 2nd October, 2019. Those who cannot run, may walk fast.
3. Plastic garbage can be collected from homes, offices, streets alongwith the path, etc.
4. For collection of plastic garbage, the organizer would have to fix collection points. Arrangements would have to be tied up in consultation with local Government for lifting and onward transportation of plastic garbage.
5. The organizer could be any School, Panchayat, Urban Body, Private organization, NGO, College, University, any Group, RWA or any volunteer.
6. The organizer is advised to register online on the FIT India portal **fitindia.gov.in** giving information relating to the place and expected number of participants.
7. The photograph / video of the FIT India Plogging are to be uploaded by the organiser on FIT India portal **fitindia.gov.in**. Upon uploading photograph /video on online e-certificate would be issued from FIT India Mission Office under the Sports Authority of India.
8. On registration by the organizers, the FIT India Mission office would provide the following to organizers through the website **fitindia.gov.in**
 - a. Backdrop;
 - b. Selfie Points;
 - c. E - Certificate Design for distributing to Participants; and
 - d. Information Booklet
9. FIT India Plogging is a public event to be organized by the public for the public. No fund support should be expected from any Government. However, the organizers are free to solicit voluntary contribution/sponsorship for organizing events.

To Do List for Organizers:

1. Organizers are expected to register online on Fit India portal fitindia.gov.in. because what you do should be known to all too.
2. Organise 2 km (or more)Plogging Run on 2nd October
3. Upload Photograph or Video at the end of the event on fitindia.gov.in and Fit India facebook page.
4. Identify track / field for the Fit India Run and if possible create a map.
5. Wherever required, inform police for traffic management.
6. Inform local bodies to place large empty garbage collection containers at the finish point.
7. During Fit India Run do not use plastic (e.g. bottles and cups). Avoid use of Plastic. Participants could carry jute/plastic bags, gloves and other necessary equipment required for plogging (plastic collection).
8. Inform communities around you of the Fit India Run.
9. Encourage participation for atleast 1 adult family member along with child from every family.
10. Schools within the radius of 5kms can organise joint Plogging for all the children in the schools.
11. Partner with local businesses to sponsor FIT INDIA T-shirts/caps for children.

Mr
19.09.19
R.S. JULANIYA, I.A.S.
(Officer)

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

डॉ. प्रभाकर देसाई

एम्.ए., पीएच्.डी.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६९७३४१

०२०-२५६०११५३

फॅक्स क्र. : ०२०-२५६९७३४१

मोबाईल : ९८८१९०८०२०

संदर्भ : रासेयो/२०१९-२०/३३५
प्रति,

अत्यंत महत्वाचे-सुधारित परिपत्रक

दि. ३०/०९/२०१९

मा. प्राचार्य/संचालक/विभागप्रमुख,
संबंधित महाविद्यालये/विभाग/परिसंस्था
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
पुणे व पिंपरी-चिंचवड शहर

विषय : स्वच्छता ही सेवा उपक्रमांतर्गत नदी स्वच्छता व प्लॅस्टीकमुक्त अभियान

मा. महोदय,

मा. पंतप्रधान महोदय यांनी निर्देशित केल्यानुसार स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत व क्षेत्रिय संचलनालय, भारत सरकार, पुणे आणि मा. राज्यसंपर्क अधिकारी यांच्या परिपत्रकानुसार 'स्वच्छता ही सेवा' उपक्रमांतर्गत सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने राष्ट्रीय सेवा योजना सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त व महात्मा गांधी ह्यांच्या १५० व्या जयंती निमित्त दि. २ ऑक्टोबर २०१९ रोजी खालील उपक्रमांचे आयोजन करणे अनिवार्य आहे.

- माहिती, शिक्षण आणि संपर्क अभियानांतर्गत जनजागृतीकरिता भितीपत्रक, घोषवाक्ये, रॅली, पथनाट्ये, सभा यांसारखे उपक्रम आयोजित करणे.
- ग्रामीण परिसरात राष्ट्रीय सेवा योजना स्वयंसेवकांनी दत्तक गावातील ग्रामस्थांशी वैयक्तिक संपर्क साधून प्लॅस्टीक मुक्तीसाठी जनजागृती करणे.
- शहर विभागामध्ये नगरपरिषद व महानगरपालिकेच्या सहकार्याने शहरातील स्वच्छता व प्लॅस्टीक जमा करण्यासारखे उपक्रम राबवणे आणि प्लॅस्टीक कचरा निर्मूलन करणे.

सर्व महाविद्यालयांनी रासेयो एकक आणि महाविद्यालयातील इतर विद्यार्थ्यांच्या साहाय्याने या उपक्रमांचे आयोजन करावे. या अगोदरच्या परिपत्रकानुसार 'स्वच्छता ही सेवा' या उपक्रमास अनुसरून दि. २ ऑक्टोबर २०१९ रोजी, पुणे व पिंपरी-चिंचवड शहरातील नदीपात्रात साखळी पद्धतीने स्वच्छता अभियान राबवण्याबाबत निर्देशित केले आहे. पुणे व पिंपरी-चिंचवड शहरातील एकूण २०० महाविद्यालयांचे किमान १०००० रासेयो स्वयंसेवक सहभागी होणे अपेक्षित आहे. या अभियानादरम्यानच 'फिट इंडिया' हा उपक्रम नदी परिसरात स्वच्छतेसाठी जाताना रॅलीच्या स्वरूपात आयोजित करण्यात यावा. याबाबत जागृती करण्यासाठी घोषवाक्यांची निर्मिती करून फलक प्रदर्शित करावेत. तसेच या संदर्भातील केवळ कापडी बॅनरच प्रत्येक महाविद्यालयाने रासेयो एककाकडे उपलब्ध करून द्यावेत. नदी स्वच्छता उपक्रमात नेमून दिलेली विद्यार्थी संख्या वगळता इतर विद्यार्थ्यांच्या सहभागातून महाविद्यालयांनी उपरोक्त कार्यक्रम घेणे अपेक्षित आहे.

पुणे व पिंपरी-चिंचवड शहर विभागातील नदी स्वच्छता उपक्रमासाठी सोबतच्या यादीतील महाविद्यालयांनी दि. २ ऑक्टोबर २०१९ रोजी, यादीमध्ये नमूद केलेल्या विद्यार्थी संख्येनुसार व नमूद केलेल्या ठिकाणी (पूल) सकाळी ७ ते सकाळी ९.२० या वेळेत स्वच्छता अभियान राबवण्याकरिता उपस्थित रहावे. नदीठिकाणी येताना त्या-त्या महाविद्यालयाने 'फिट इंडिया' रॅलीचे आयोजनही करावे.

स्वच्छता अभियान संपन्न झाल्यानंतर 'नदी स्वच्छता व प्लॅस्टीकमुक्त अभियान' समारोप समारंभाकरिता सकाळी ९.४५ वाजता शनिवारवाडा, मुख्य पंटागण या ठिकाणी सहभागी विद्यार्थी व कार्यक्रम अधिकारी यांनी उपस्थित राहणे आवश्यक आहे. कळावे ही, विनंती.

टिप: सहभागी स्वयंसेवकांची यादी सोबत जोडलेल्या तक्त्यामध्ये जिल्हा समन्वयकांकडे जमा करावी. सहभागी स्वयंसेवकांसमवेत भितीपत्रक, घोषवाक्य तयार करून देण्यात यावेत. सहभागी स्वयंसेवक व कार्यक्रम अधिकार्यांचा प्रवासखर्च नियमित कार्यक्रमातून करण्यात यावा.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, राष्ट्रीय सेवा योजना आयोजित
राष्ट्रीय सेवा योजना सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त व महात्मा गांधी १५० व्या जयंती निमित्त
स्वच्छता ही सेवा उपक्रम अंतर्गत नदी स्वच्छता व प्लॅस्टीकमुक्त अभियान, दि. २ ऑक्टोबर २०१९
सहभागी स्वयंसेवक नावनोंदणी

महाविद्यालयाचा रासेयो क्र.		कार्यक्रम अधिकारी नाव	
महाविद्यालयाचे नाव		संपर्क	
सहभागी स्वयंसेवक संख्या		स्वच्छता अभियान ठिकाण	
क्र.	स्वयंसेवकाचे नाव	संपर्क	स्वाक्षरी
१			
२			
३			
४			
५			
६			
७			
८			
९			
१०			
११			
१२			
१३			
१४			

क्र.	स्वयंसेवकाचे नाव	संपर्क	स्वाक्षरी
१५			
१६			
१७			
१८			
१९			
२०			
२१			
२२			
२३			
२४			
२५			
२६			
२७			
२८			
२९			
३०			
३१			
३२			
३३			
३४			

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, NATIONAL SERVICE SCHEME
MAHATMA GANDHI 150TH JAYANTI & NATIONAL SERVICE SCHEME 50TH YEAR
RIVER CLEANLINESS PROGRAM - COLLEGE LIST - PARTICIPANTS ON 2 OCTOBER 2019 @ 7.00 AM

NSS	College Name & Address	Unit			ACTIVITY PLACE	Area Coordinator	District Coordinator
A-15	Dr.D.Y.Patil Unitech Society Pune DR D. Y. Patil Arts Commerce and Science College Addr: Sarve No 27Near Lokmanya HospitalNigdi Pradhikaran AkurdiPune Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode:	125	A-SF-120	75	AUNDH BRIDGE	Prof. D. S. Jambhulkar 9881095394	Dr. Vishal Gaikwad 9860402365
A-23	Rayat Shikshan Sanstha Mahatma Phule College Pimpri Addr: Pimprigav Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411017	125	-	0	AUNDH BRIDGE		
A-25	Jai Hind Sindhu Education Trust Manghanmal Udham College of Commerce Addr: Opposite Jijamata Hospital Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411017	50	-	0	AUNDH BRIDGE		
A-36	Dr. D.Y. Patil Vidya Pratishthan Society Pune Dr.D.Y.Patil Institute of Technology Addr: Sant Tukaram Nagar Pimpri Pune Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411018	50	-	0	AUNDH BRIDGE		
A-10	Pune Jilha Shikshan Mandal Baburaoji Gholap College Addr: Sangvi Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411027	150	-	0	AUNDH BRIDGE		
A-17	Rayat Shikshan Sanstha Dr. Babasaheb Ambedkar Mahavidyalay Addr: 85 Shinde Sarkar Vada Aundh Pune-411067 Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411007	75	-	0	AUNDH BRIDGE		
A-30	Progressive Education Society Modern Arts Commerce & Science College Addr: Ganeshkhind Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411053	50	-	0	AUNDH BRIDGE		
A-68	Progressive Education Society Modern Law College Addr: Ganesh Khind Pune 16 Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411016	25	-	0	AUNDH BRIDGE		
A-52	Chanakya Education Society Indira College of Commerce and Science Pune Addr: Dhruv 89/2 A New Pune Mumbai Highway Wakad Police Chowki Pune Tal: Mulashi Dist: Pune Pincode: 411033	25	-	0	BANER BRIDGE		
A-SF-135	Shree Chanakya Education Society Indira College of Pharmacy Addr: Niramay 89-2 A Pune Mumbai Highway Tathwade Tal: Mawal Dist: Pune Pincode: 411033	0	A-SF-135	25	BANER BRIDGE		
A-87	Alard Charitable Trust Alard College of Pharmacy Addr: Survey No 50 Rajiv Gandhi Infotech Park Phase 2 Marunje Road Hinjawadi Pune 57 Tal: Mulashi Dist: Pune Pincode: 411057	0	A-SF-87	25	BANER BRIDGE		
A-SF-127	Shri Khanderao Pratishthan Dyansagar Arts And Commerce College Addr: Balewadi Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411045	0	A-SF-127	25	BANER BRIDGE		
A-SF-156	Hope Foundation and Research Centre (Hope Foundation) International Institute of Information Technology (I ² IT) Addr: P - 14 Rajiv Gandhi Infotech Park Phase - I Hinjawadi Pune Tal: Mulashi Dist: Pune Pincode: 411057	0	A-SF-156	25	BANER BRIDGE		
A-SF-178	Indian Institute of Cost and Management Studies & Research (IndSearch) Indian Institute of Cost and Management Studies & Research (IndSearch) Addr: S No37/2/2/4 Bavdhan KhurdPune 411021 Tal: Pune (corporation	0	A-SF-178	25	BANER BRIDGE		

NSS	College Name & Address	Unit			ACTIVITY PLACE	Area Coordinator	District Coordinator
A-8	Pune Jilha Shikshan Mandal Prof. Ramkrishna More Arts Commerce and Science College Addr: Sec No 28 Ganganagar Akurdi Pradhikaran pune Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411044	150	A-SF-131	25	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)	Prof. Minal Bhosale 9960153164	Dr. Vishal Gaikwad 9860402365
A-12	Camp Education Society Dr.Arvind B.Telang Sr. College of Arts Commerce Science Addr: Sector No 27/ANigdiPradhikaran Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411044	125	-	0	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-14	Dr.D.Y.Patil Unitech Society Pune Dr.D.Y. Patil Arts Commerce and Science College Addr: Sant Tukaram Nagar Pimpri Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411018	75	-	0	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-32	Progressive Education Society P.E.S. MODERN COLLEGE OF PHARMACY Addr: SECTOR - 21 YAMUNANAGAR NIGDI PUNE 44 Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411044	50	-	0	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-41	Shri Jain Vidya Prasarak Mandal Sangavi Keshri Arts And Commerce College Addr: Opposite Finolex Company Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411019	100	-	0	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-60	Kamala Education Society Pratibha College Of Commerce And Computer Studies Addr: Block No D IIIPlot No 3 Off Mumbai Pune Road Behind Mehta Hospital Chinchwad Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune	25	A-SF-161	50	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-104	Audyogik Tantra Shikshan Sanstha ATSS College of Business studies & computer application Addr: C2 MIDC Chinchwad Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411019	25	-	0	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-SF-164	Progressive Education Society Modern college of Commerce and Computer Studies Addr: Yamuna Nagar Nigdi Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411044	0	A-SF-164	25	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-53	Pimpri Chinchwad Education Trust Pimpri Chinchwad Engineering College Addr: 26 Sector Nigadi Pradhikarn Pune Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411044	50	-	0	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-63	Dr. D.Y. Patil Pratishthan Padmashree D.Y.Patil College of Pharamcy Addr: D Y Patil Educational Complex Sector 29 Pradhikaran Akurdi Pune Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411044	25	-	0	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-73	Jayawant Shikshan Prasarak Mandal Rajarshi Shahu Engineering College Addr: Survey No 80 Pune-Mumbai By-Pass Highway Tathwade Pune-33 Tal: Mulashi Dist: Pune Pincode: 411033	25	-	0	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-76	Dr. D.Y. Patil Pratishthan Dr.D.Y. Patil Institute of Management Studies Addr: Sector 29 Behind Akurdi Railway StationNigdi PradhikaranAkurdi Pune Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode:	50	-	0	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-77	Dr.D.Y.Patil Unitech Society Pune Pad.Dr.D.Y.Patil Science and Computer Science College Addr: Sect.-27 A Near Lokmanya Hospital Nigadi Pradhikaran Akurdi Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune	25	-	0	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-80	Marathwada Mitra Mandal Marathwada Mitra Mandals College of Pharmacy Addr: Sr No 4/17Sector No 34PCNTDA Kalewadi Phata Pimpri RdThergaon Kalewadi Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune	25	-	0	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-105	Dr. D.Y. Patil Vidya Pratishthan Society Pune Dr. D.Y.Patil Institute of Pharmaceutical Sciences & ResearchPimpri Pune Addr: Sant Tukaram Nagar Pimpri Pune Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode:	25	-	0	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-106	Dr. D.Y. Patil Pratishthan D.Y.Patil College of Engineering Addr: Sector No 29 Nigdi Pradhikaran Akurdi Pune Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411044	25	-	0	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		

NSS	College Name & Address	Unit			ACTIVITY PLACE	Area Coordinator	District Coordinator
A-112	Pimpri Chinchwad Education Trust. Pimpri Chinchwad College of Engineering and Research Addr: Plot BSurvey No 110 PLaxminagarRavetPune Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist:	25	-	0	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)	Prof. Minal Bhosale 9960153164	Dr. Vishal Gaikwad 9860402365
A-SF-140	Shri Jain Vidya Prasarak Mandal Shri Jain Vidya Prasarak Mandal B.Ed College Addr: Fattechand MargChinchwadgaon pune Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411033	0	A-SF-140	25	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-SF-148	Jayawant Shikshan Prasarak Mandal Rajarshi Shahu College of Pharmacy Addr: Pune Mumbai Bypass TathwadePune Tal: Mulashi Dist: Pune Pincode: 411033	0	A-SF-148	50	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-SF-149	Subhadra Educational Society S.N.B.P College Of Arts CommerceScience and Management Studies Addr: Sant Dyaneshwar NagarMorwadiPimpri Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411018	0	A-SF-149	50	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-SF-150	Shri Jain Vidya Prasarak Mandal Rasiklal M. Dhariwal Institute Of Pharmaceutical Education And Research Addr: Acharya Anand Rushiji Marg Telco Road D-2 60-61 Chinchwad Station Pune-19 Tal: Pimpri Chinchwad	0	A-SF-150	50	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-SF-152	Dr.D.Y.Patil Pratishthan Kolhapur Dr. D.Y.Patil Institute of EngineeringManagement and Research Addr: Sector no 29 PCNTDA Ravet Nigdi Pardhikaran Akurdi Pune 44 Tal: Pimpri Chinchwad (corporation	0	A-SF-152	25	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-SF-159	Dr.D.Y.Patil Unitech Society Pune Dr.D.Y.Patil Arts Commerce & Science Womens College Addr: Sant Tukaram Nagar PimpriPune-18 Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411018	0	A-SF-159	75	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-SF-169	Dr. D.Y. Patil Unitech Society Dr.D.Y. Patil Law College Addr: Sant Tukram Nagar Pimpri Pune Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411018	0	A-SF-169	50	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-SF-170	Sri Balaji Society Balaji College Of Arts Commerce & Science Addr: Dange chowkAundh Ravet Road Tathawade S.No 3/1+4 Tal: Mulashi Dist: Pune Pincode: 411033	0	A-SF-170	25	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-SF-171	Shri Balaji Society Balaji Law College Addr: Sr.No.3/1+4Aundh Ravet RoadTathawadePune-33 Tal: Mulashi Dist: Pune Pincode: 411033	0	A-SF-171	25	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-SF-174	Dr. D.Y. Patil Unitech Societys Dr.D.Y. Patil Institute of Hotel Management And Catering Technology Addr: Sr No 87/88Tathwade Pune 33 Tal: Mulashi Dist: Pune Pincode: 411033	0	A-SF-174	50	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-SF-177	Jayawant Shikshan Prasarak Mandal Jayawant Institute of Management Studies Addr: Tathawade Tal: Mulashi Dist: Pune Pincode: 411033	0	A-SF-177	25	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-SF-183	CES's Rasiklal M. Dhariwal Institute of Management, Nigdi, Pradhikaran, Pune 24	0	A-SF-183	25	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-SF-186	Dr.D.Y.Patil Unitech Society's Dr. D. Y. Patil Arts, Commerce & Science College, Tathawade, Pune 411033	0	A-SF-186	25	BIRLA HOSPITAL (CHINCHWAD)		
A-6	Janata Shikshan Sanstha C.K. GOYAL COLLEGE Addr: DAPODI Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411012	75	-	0	HARRISH BRIDGE		
A-7	Rajmata Jijau Shikshan Pasarak Mandal Arts Commerce and Science College Addr: LandewadiBhosari Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411039	75	-	0	HARRISH BRIDGE		

NSS	College Name & Address	Unit			ACTIVITY PLACE	Area Coordinator	District Coordinator
A-47	Khadki Shikshan Sanstha Tikaram Jagannath Arts Commerce & Science College Addr: Elphiston Road Khadki Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411003	75	-	0	HARRISH BRIDGE	DR. SUCHITA DALVI 9922957508	Dr. Vishal Gaikwad 9860402365
A-108	Bhagwan Mahavir Education Society preetam prakash college (Arts&Commerce) Addr: 12mini market2nd Floor Indrayani Nagar Bhosari Pune Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode:	50	-	0	HARRISH BRIDGE		
A-SF-173	Camp Education Society Dr. Arvind B. Telang Institute of Hotel Management Addr: Plot No G P 159 G Block MIDC Tal: Pimpri Chinchwad (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411019	0	A-SF-173	25	HARRISH BRIDGE		
A-1	Pune Jilha Shikshan Mandal Annasaheb Magar College Addr: Mahadev Nagar Hadapsar Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411028	125	-	0	KHARADI BRIDGE	Prof. Ketan Dumbre 9970922682	Dr. Savita Kulkarni 7720036774
A-39	Rayat Shikshan Sanstha S.M.Joshi College Addr: Malwadi Hadapsar Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411028	125	-	0	KHARADI BRIDGE		
A-48	The Poona Diocesan Educational Society Vidya Bhavan College of Commerce Addr: 20 Sholpur Road Bhairabanala Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411013	50	-	0	KHARADI BRIDGE		
A-59	Pune District Education Association College of EngineeringManjari Budruk Addr: Hadapsar-Manjari RoadManjari BkPun Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 412307	50	-	0	KHARADI BRIDGE		
A-SF-91	Jayawant Shikshan Prasarak Mandal Jayawantrao Sawant College of Pharmacy and Research Addr: Handewadi Road Hadapsar Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411028	0	A-SF-91	25	KHARADI BRIDGE		
A-94	Pune District Education Association Pune District Education Associations Shankarrao Ursal College of Pharmaceutical Sciences And Research Centre Addr: 15/2A/1/1 Near Zensar IT TowerKharadi Pune Tal: Pune (corporation	25	-	0	KHARADI BRIDGE		
A-101	ARIHANT EDUCATION FOUNDATION Arihant College of Arts Commerce and Science Addr: Apolo TowerNext to Vijaya BankSolapur BazaarNear Mahatma Ganadhi Bus StandCampPune Tal: Pune (corporation Area) Dist:	75	-	0	KHARADI BRIDGE		
A-SF-128	Pune Jilha Shikshan Mandal Law College Addr: S.No.215/2277/2 Annasaheb Magar College Campus Hadapsar Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411028	0	A-SF-128	25	KHARADI BRIDGE		
A-SF-185	JSPM's Jaywantrao Sawant College of Commerce & Science, S.No. Handewadi Road, Satavnagar, Hadapsar, Pune 411028	0	A-SF-185	50	KHARADI BRIDGE		
A-9	Deccan Education Society B.M. College of Commerce Addr: 845 Shivajinagar Daccan Gymkhana Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411004	75	-	0	LAKADI BRIDGE		
A-2	Shri Shivaji Maratha Society Samajbhushan Baburao Alias Appasaheb Jedhe Arts Commerce and Science College Addr: 425 Shukrwar Peth Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411002	125	-	0	LAKADI BRIDGE		

NSS	College Name & Address	Unit			ACTIVITY PLACE	Area Coordinator	District Coordinator
A-19	Deccan Education Society Fergusson College Addr: FC Road Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411004	150	-	0	LAKADI BRIDGE	Prof. Santosh Pharade 9881323712	Dr. Shivaji Pacharane 9822626778
A-28	M.G.E.SocietyS Huzurpaga Huzurpaga Mahila Vanijya Mahavidyalaya Addr: 691 Narayan Peth Laxmi Road Pune 30 Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411030	100	-	0	LAKADI BRIDGE		
A-31	Progressive Education Society Modern College Shivajinagar Addr: Shivajinagar Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411005	150	A-SF-125	25	LAKADI BRIDGE		
A-64	Bharati Vidyapeeth College of Fine Arts Addr: Pune Satara Road Pune Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411043	25	-	0	LAKADI BRIDGE		
A-84	Pune Vidyarthi Griha Pune Vidyarthi Grihas College of Engineering and Technology Addr: 44 Vidyanagari Parvati Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411009	50	A-SF-144	25	LAKADI BRIDGE		
A-66	Abhinav Education Society Abhinav Education Societys College Of Computer Science & Management(B.Sc.Computer ScienceB.A.B.C.A) Addr: Post- Narhe Ambegav Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist:	25	-	0	MHATRE BRIDGE	Dr. Prabhakar Varade 9822856527	Dr. Shivaji Pacharane 9822626778
A-69	Sinhgad Technical Education Society Sinhgad College of Science Addr: Survey No 44-1 Off- Sinhgad Road Ambegaon Pune Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 414041	25	-	0	MHATRE BRIDGE		
A-107	Marathwada Mitra Mandal Marathwada Mitra Mandals College of Engineering Addr: Survey No 18 Plot No 5-3 CTS-205 Karvenagar Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411052	50	-	0	MHATRE BRIDGE		
A-116	BSPML Jaikranti College Of Computer Science & Management Studies Addr: BRT Bus stand katraj pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411046	50	-	0	MHATRE BRIDGE		
A-SF-129	Sinhgad Technical Education Society Smt. Kashibai Navale College of Engineering Addr: Survey No 44/1 Sinhgad Road Vadgav Bu Pune-41 Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411041	0	A-SF-129	50	MHATRE BRIDGE		
A-43	Akhil Bharti Maratha Shikshan Parishad Shri Shahu Mandir Mahavidyalaya Addr: Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411009	100	-	0	MHATRE BRIDGE		
A-49	Akhil Bharti Maratha Shikshan Parishad Yashwantrao Chavan Law College Addr: Parvati Ramana Shahu College Campus Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411009	75	-	0	MHATRE BRIDGE		
A-83	Akhil Bharatiya Maratha Shikshan Parishad Pune Anantrao Pawar College of Engineering & Research Addr: S No 103 Shahu College Campus Parvati Pune 09 Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411009	25	-	0	MHATRE BRIDGE		
A-86	All India Shri Shivaji Memorial Society AISSMS College of Engineering Addr: Kennedy Road Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411001	75	-	0	OMKARESHWAR BRIDGE		
A-22	The P.G.K. Mandal H.V.Desai College Addr: Desai Brothers Vidyabhavan 596 Budhavar Peth Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411002	50	-	0	OMKARESHWAR BRIDGE		
A-95	Shri Shivaji Maratha Society Shri Shivaji maratha Societys Law College Addr: 425 Shukrwar Peth Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411002	25	-	0	OMKARESHWAR BRIDGE		

NSS	College Name & Address	Unit			ACTIVITY PLACE	Area Coordinator	District Coordinator		
A-113	Deccan Education Society Shri Navalmal Firodia Law College Addr: Fergusson College Campus Pune Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411004	25	-	0	OMKARESHWAR BRIDGE	Dr. Nana Shejwal 9422309104	Dr. Bharat Rathod 8380066867		
A-117	Progressive Education Society Modern Engineering College Addr: 1186 A JM Road Shivajinagar Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411005	100	-	0	OMKARESHWAR BRIDGE				
A-SF-154	Maharashtriy Mandal Chandrashekhar Agashe Physical Eduaction College Addr: Gultekadi Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411037	0	A-SF-154	50	OMKARESHWAR BRIDGE				
A-SF-172	Shree Swaraj Education Society Swaraj College of Commerce and Computer Studies Addr: Survey 3 Plot No 1 Krishnamai Co-op Housing Society Ltd Dhankavadi Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411043	0	A-SF-172	25	OMKARESHWAR BRIDGE				
A-26	Marathwada Mitra Mandal College of Commerce Addr: 302/a Deccan Gymkhana Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411004	50	-	0	RAJARAM BRIDGE				
A-40	Maharshi Karve Stree Shikshan Sansthas Shri Sidhvinayak Mahila Mahavidyalaya Karvenagar Pune Addr: Karvenagar Pune -52 Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411052	75	-	0	RAJARAM BRIDGE	Prof. Avinash Shelar 9881371261	Dr. Shivaji Pacharane 9822626778		
A-50	Sinhgad Technical Education Society Sinhgad College Of Commerce Addr: Kondhwa Bk Pune - 48 Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411048	75	-	0	RAJARAM BRIDGE				
A-54	Maharshi Karve Stri Shikshan Samstha MKSSSs Cummins College of Engineering for Women Addr: Karvenagar Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411052	25	-	0	RAJARAM BRIDGE				
A-SF-55	Mandke Human Happiness Foundation Smt. Sudhatai Mandke College Addr: 47-8 Paud Road Erandwane Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411038	0	A-SF-55	25	RAJARAM BRIDGE				
A-67	Karve Institute Of Social Service Karve Institute of Social Service Addr: 18 Hillside Karvenagar Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411052	50	-	0	RAJARAM BRIDGE				
A-SF-75	Maharashtra Academy Of Engineering And Educational Research Maharashtra Institute Of Pharmacy Addr: Maharashtra Institute Of Pharmacy MIT Campus Paud Road Kothrud Pune Tal: Haweli(excluding	0	A-SF-75	25	RAJARAM BRIDGE				
A-SF-176	Jog Educational Trust P. Jog College of Science & Commerce Addr: Mayur Colony Kothrud Pune Tal: Pune Dist: Pune Pincode: 411038	0	A-SF-176	25	RAJARAM BRIDGE				
A-SF-184	MES's Night College of Arts & Commerce, Karve Road, Pune 411004.	0	A-SF-184	25	RAJARAM BRIDGE				
A-4	Maharashtra Education Society Abasaheb Garware Mahavidyalay Addr: Karve Road Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411004	125	-	0	S M JOSHI BRIDGE				
A-21	Maharashtra Education Society Garware College Of Commerce Addr: Off Karve Road Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411004	50	-	0	S M JOSHI BRIDGE				
A-24	Pune Jilha Shikshan Mandal Mamasahab Mohol Mahavidyalaya Paud Road Addr: 48/1 A Erandwane Paud Road Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411038	125	-	0	S M JOSHI BRIDGE				

NSS	College Name & Address	Unit			ACTIVITY PLACE	Area Coordinator	District Coordinator
A-46	Symbiosis International Cultural Center Symbiosis College of Arts and Commerce Addr: Senapati Bapat Road Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411004	100	-	0	S M JOSHI BRIDGE	Dr. Savita Itkarkar 9326115757	Dr. Shivaji Pacharane 9822626778
A-51	Bharati Vidyapeeth Bharati Vidyapeeth Mahila Abhiyantriki Mahavidyalay Addr: Pune-Satara Road Dhanakawadi Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411043	100	-	0	S M JOSHI BRIDGE		
A-71	Kannada Sangh Pune Kannada Sangh Punes Kaveri College of Arts Science & Commerce Addr: 36 Ganeshnagar Erandwane Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411038	50	-	0	S M JOSHI BRIDGE		
A-SF-142	Mauli Pratishthan Shrimati Kalawati Badhe Arts Commerce Mahila Mahavidyalaya Addr: KONDHWA Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411048	0	A-SF-142	50	S M JOSHI BRIDGE		
A-5	MCE Society Abeda Inamdar Senior College Of ArtsScience and Commerce Addr: 2390 BKB Hidaytullah road Azam Campus Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411001	125	-	0	SANGAM BRIDGE	Dr. Nana Shejwal 9422309104	Dr. Bharat Rathod 8380066867
A-13	Institute Of Science Poona College of Computer Science Addr: Near Mumbai Benglor Highway Wakad Tal: Mulashi Dist: Pune Pincode: 411057	25	-	0	SANGAM BRIDGE		
A-38	Anjuman Khairul Islam Poona College Addr: 1647 Camp New Modikhana Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411001	100	-	0	SANGAM BRIDGE		
A-85	All India Shri Shivaji Memorial Society College of Pharmacy Addr: College of Pharmacy Kenedy Road Near RTO Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411001	25	-	0	SANGAM BRIDGE		
A-SF-175	All India Shri Shivaji Memorial Society All India Shri Shivaji Memorial Societys Institute of Management Addr: Kenedy Road Pune Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411001	0	A-SF-175	25	SANGAM BRIDGE		
A-3	MCE Society A K K New Law Academy Addr: 2390 B K B Hidaytullah Road Azam Campus Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411001	25	-	0	SANGAM BRIDGE		
A-SF-18	D.C.M.Society Of IndiaPune Dr.Babasaheb Ambedkar Commerce & M.V.R.Shinde Arts College Addr: 896 Nana PethPune 2 Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411002	0	A-SF-18	125	SANGAM BRIDGE		
A-62	All India Shri Shivaji Memorial Society College of Hotel Management and Catering Technology Addr: 55-56 Shivajinagar Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411005	25	-	0	SANGAM BRIDGE		
A-81	College of Engineering Pune College of Engineering Pune Addr: Shivajinagar Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411005	50	-	0	SANGAM BRIDGE		
A-82	All India Shri Shivaji Memorial Society Institute of Information Technology Addr: Kennedy Road Near RTO Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411001	75	A-SF-120	0	SANGAM BRIDGE		
A-90	MCE Society H.G.M. Azam College of Education Addr: Azam Campus Camp Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411001	0	-	0	SANGAM BRIDGE	Dr. Nana Shejwal 9422309104	Dr. Bharat Rathod 8380066867
A-SF-151	MCE Society Allana College Of Pharmacy Addr: K B Hidaitula Rd Azam Campus Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411001	0	A-SF-151	25	SANGAM BRIDGE		

NSS	College Name & Address	Unit			ACTIVITY PLACE	Area Coordinator	District Coordinator
A-SF-182	Sadhu Vaswani Institute of Management Studies of Girls,6 Koregaon Raod, Pune 411001	0	A-SF-182	25	SANGAM BRIDGE		
A-78	Sanskar Mandir Sanstha varje pune Arts And Commerce College Addr: Ganpati mathaOpp Ganpati mandir Warje Malwadi Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411058	25	-	0	SHIVANE BRIDGE	Prof. Amit Gogawale 9922074847	Dr. Shivaji Pacharane 9822626778
A-102	Sinhgad Technical Education Society Sinhgad Institute Of Technology And Science Addr: Narhe Ambegaon Apojit Weshterly BypassPune Mumbai Express Highwaypune 41 Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist:	25	-	0	SHIVANE BRIDGE		
A-109	Surydatta Education Foundation Suryadatta College of Hospitality Management and Travel Tourism (SCHMTT) Addr: Gayatri SNo 342 Chandani Chowk Pashan RoadBeside DSK Ranwara Bavdhan Pune Tal: Pune	25	-	0	SHIVANE BRIDGE		
A-110	Surydatta Education Foundation Surydatta College of Management Information Research & Technology Addr: S No 342 Chandani Chowk-Pashan Road Near DSK Ranwar Tal: Mulashi Dist: Pune Pincode: 411021	25	-	0	SHIVANE BRIDGE		
A-SF-130	The Shetkari Shishan Mandal SANGALI Padmbhushan Vasantdada Patil Institute of Technology Bavdhan Pune Addr: Paud Road Bavdhan Pune Tal: Mulashi Dist: Pune Pincode: 411021	0	A-SF-130	50	SHIVANE BRIDGE		
A-42	Chandrakant Yashwant Dangat Patil Shikshan And Krida Mandal Shivchatrapati Arts and Commerce College Addr: S No 46 Vidyanagar Wadgaon Bk Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411041	100	-	0	VADGAON BRIDGE		
A-100	LATE UDHAVRAO TULSHIRAM JADHAVAR FOUNDATION Principal Dr.Sudhakarrrao Jadhavar Arts Commerce and Science College Addr: Manaji NagarNarhe-Dhayri Pune Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist:	100	-	0	VADGAON BRIDGE		
A-103	K.Js Educational Institute Trinity College of Engineering And Research Addr: Kondhawa-Saswad Road Bopdev Ghat Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411048	50	-	0	VADGAON BRIDGE		
A-SF-143	Asian Academy Of Education And Research Asian College of Science And Commerce Addr: 28/15/16 narhe road narhe dhayri road pari company chouk pune Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode:	0	A-SF-143	50	VADGAON BRIDGE		
A-93	The Shetkari Shikshan Mandal Bhivarabai Sawant College of Engineering & Research Addr: At/p-Narhe Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411041	25	-	0	VADGAON BRIDGE		
A-98	Jayawant Shikshan Prasarak Mandal Bhivarabai Sawant Institute of Technology and research Addr: Survey no 720 Pune Nagar road Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 412207	25	-	0	VADGAON BRIDGE		
A-111	Sinhgad Technical Education Society Sinhgad College of Engineering Addr: 44/1 Vadgav Bu Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411041	75	-	0	VADGAON BRIDGE		
A-115	Prerana Pratishthan Universal College of Engineering & Research Addr: At/Post- Sasewadi Tal: Bhor Dist: Pune Pincode: 412205	25	-	0	VADGAON BRIDGE		
A-SF-118	Sinhgad Technical Education Society Sinhgad Academy of Engineering Kondhava Pune Addr: Kondhava Saswad Road Kondhava Bu Pune 48 Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411048	0	A-SF-118	50	VADGAON BRIDGE		
A-122	Zeal Education Society Zeal College of Engineering and Research Addr: Sr No 39Katraj-Dhayari Road Narhe Pune Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411041	50	-	0	VADGAON BRIDGE		

NSS	College Name & Address	Unit			ACTIVITY PLACE	Area Coordinator	District Coordinator
A-SF-134	Vasantdada Patil Pratishthan Guruvaraya Sadanand Maharaj Arts and Commerce College Addr: Kondhawa Budruk Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411048	0	A-SF-134	50	VADGAON BRIDGE	Prof. Amit Gogawale 9922074847	Dr. Shivaji Pacharane 9822626778
A-SF-137	Sinhgad Technical Education Society Rasiklal M. Dhariwal Sinhgad Technical Institutes Campus Addr: 111/1WarjeMumbai-Banglore bypassPune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411058	0	A-SF-137	50	VADGAON BRIDGE		
A-SF-146	Sinhgad Technical Education Society NBN Sinhgad Technical Institutes Campus Addr: S NO 10/1 OFF SINHGAD ROAD AMBEGAON BK PUNE Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411041	0	A-SF-146	50	VADGAON BRIDGE		
A-SF-155	KJs Educational Institute Trinity Academy of Engineering Addr: Sr No 25 & 27 Near Bopdev ghatKondhwa-Saswad Road Pune Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411048	0	A-SF-155	100	VADGAON BRIDGE		
A-SF-158	Jayawant Shikshan Prasarak Mandal JSPM Narhe Technical Campus Rajarshree Shahu Institute of Technology And Research Addr: JSPM Narhe Technical CampusNarhe Pune-41 Tal: Haweli(excluding Corporation Area)	0	A-SF-158	25	VADGAON BRIDGE		
A-SF-181	STES's Sinhgad Law College, S.No. 44/1, Vadgaon Bk, off. Sinhgad Road, Pune 411041	0	A-SF-181	25	VADGAON BRIDGE		
A-57	Sinhgad Technical Education Society Sinhgad College of Pharmacy Addr: Survey No 44 1 off- Sinhgad Road Vadgav Bu Pune - 41 Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411041	25	A-SF-179	25	WARAJE BRIDGE	Prof. Amit Gogawale 9922074847	Dr. Shivaji Pacharane 9822626778
A-58	Sinhgad Technical Education Society Sinhgad College Arts and Commerce Addr: Mumbai-Pune By Pass Highway Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411041	25	-	0	WARAJE BRIDGE		
A-65	Bansilal Ramnath Agarwal Charitable Trusts Vishwakarma Institute of Technology Addr: 666 Upper Indira Nagar Bibwewadi Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411037	25	A-SF-126	25	WARAJE BRIDGE		
A-70	Bansilal Ramnath Agrwal Charitable Trust Vishwakarma Institute Of Information Technology Addr: Sr no 34 Kondhava BkPune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411037	125	-	0	WARAJE BRIDGE		
A-74	Bansilal Ramnath Agarwal Charitable Trust Vishwkarma Arts Commerce and Science College Addr: KondhawaBk Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411048	50	-	0	WARAJE BRIDGE		
A-79	Sinhgad Technical Education Society Sinhgad Institute Of Pharmacy Addr: Opp Smt Kashibai Navale Hospital Narhe Road Narhe Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411041	25	-	0	WARAJE BRIDGE		
A-96	Sinhgad Technical Education Society Smt. Kashibai Navle College of Commerce Addr: 19/15 Smt Khilare Marg Erandwane Karve Road Pune Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411004	25	-	0	WARAJE BRIDGE	Prof. Amit Gogawale 9922074847	Dr. Shivaji Pacharane 9822626778
A-97	Sinhgad Technical Education Society Smt. Kashibai Navale College of Pharmacy Addr: Kondhava Saswad Road Kondhava Bu Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411048	25	-	0	WARAJE BRIDGE		
A-99	Sarhad sarhad college Addr: 76/4 near katraj dearikatrajpune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411046	25	-	0	WARAJE BRIDGE		
A-SF-163	ARIHANT EDUCATION FOUNDATION ARIHANT COLLEGE OF ARTS COMMERCE AND SCIENCE Addr: 27612277122782 BEHIND CRYSTAL HONDA SHOWROOM BAVDHAN BK Tal: Mulashi Dist: Pune Pincode:	0	A-SF-163	50	WARAJE BRIDGE		

NSS	College Name & Address	Unit			ACTIVITY PLACE	Area Coordinator	District Coordinator
A-20	Genba Sopanrao Moze Trust Genba Sopanrao Moze Arts Commerce and Science (B.C.S.) College Addr: 191 AMHB Yerwada Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411006	75	-	0	YERAWADA BRIDGE	Dr. Nana Shejwal 9422309104	Dr. Bharat Rathod 8380066867
A-27	Modern Education Society M.E.S. College of Engineering Addr: Wadia College Campus 19 Late Principal V K Jog Path Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411001	25	-	0	YERAWADA BRIDGE		
A-33	Modern Education Society Ness Wadia Addr: 19 V K Joag path Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411001	125	A-SF-121	25	YERAWADA BRIDGE		
A-34	Modern Education Society Nowrosjee Wadia College Addr: PRIN 19 LATE V K JOAG PATH PUNE Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411001	50	-	0	YERAWADA BRIDGE		
A-SF-133	Genba Sopanrao Moze Trust Genba Sopanrao Moze College of Pharmacy Addr: Gat No 2181 Wagholi Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 412207	0	A-SF-133	25	YERAWADA BRIDGE		
A-SF-139	Genba Sopanrao Moze Trusts Genba Sopanrao Moze College of Engineering Genba Sopanrao Moze College Of Engineering Addr: 25/1/3 Balewadi Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411045	0	A-SF-139	50	YERAWADA BRIDGE		
B-73	Jayawant Shikshan Prasarak Mandal IMPERIAL COLLEGE OF ENGINEERING AND RESEARCH Addr: Pune Nagar Road Wagholi Pune Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 412207	50	-	0	YERAWADA BRIDGE		
A-SF-16	Peoples Education Society Dr.Ambedkar ArtsCommerce College Addr: Jay JavanNagar YerwadaPune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411006	0	A-SF-16	50	YERAWADA BRIDGE		
A-11	Bharatiy Jain Sanghtana Bharatiy Jain Sanghatana Arts Science & Commerce College Addr: Bakori Phata Wagholi Pune-Nagar Road Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 412207	75	-	0	YERAWADA BRIDGE	Dr. Nana Shejwal 9422309104	Dr. Bharat Rathod 8380066867
A-45	Sadhu Vaswani Mission St.Miras College for Girls Addr: 6 Koregaon Road Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411001	75	-	0	YERAWADA BRIDGE		
A-61	Carmel Vidya Bhavan Trusts Christ College Addr: Matchwell Road VadgaonSheri Pune-14 Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411014	25	-	0	YERAWADA BRIDGE		
A-72	G.H. Rasoni Education And Medical Foundation G.H. Rasoni College of Arts Commerce and Science Addr: Pune Nagar Road Wagholi Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 412207	50	-	0	YERAWADA BRIDGE		
A-88	G.H. Rasoni Educational and Medical Foundation G.H. Rasoni College of Engineering and Management Addr: Pune-Nagar RoadGat No 1200 Domkhel Road Wagholi Pune Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist:	25	-	0	YERAWADA BRIDGE		
A-89	G.H. Rasoni Education And Medical Foundation G.H Rasoni Institute of Engineering and Technology Addr: Pune-Nagar RoadGat No 1200 Domkhel Road WagholiPune Tal: Haweli(excluding Corporation Area) Dist: Pune	25	-	0	YERAWADA BRIDGE		
A-92	Vikas Pratishthan Late T.D. Pathare College Addr: Chandan NagarPune -14 Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411014	50	-	0	YERAWADA BRIDGE		
A-SF-119	Marathwada Mitra Mandal Marathwada Mitra Mandals Institute of Technology Addr: Survey no 35 Plot No.5/6 Lohgao Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411047	0	A-SF-119	50	YERAWADA BRIDGE		

NSS	College Name & Address	Unit			ACTIVITY PLACE	Area Coordinator	District Coordinator
A-SF-123	Jayawant Shikshan Prasarak Mandal Jayawantrao Sawant College of Engineering Addr: Sr No 58 Indrayani Nagar Handewadi Rd Hadapsar Pune 28 Tal: Haweli (excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411028	0	A-SF-123	50	YERAWADA BRIDGE		
A-SF-138	Jayawant Shikshan Prasarak Mandal JSPMs Charak College of Pharmacy and Research Addr: Wagholi Pune Nagar Road Pune Tal: Haweli (excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 412207	0	A-SF-138	25	YERAWADA BRIDGE		
A-SF-157	Dr D Y Patil Educational Enterprises Charitable Trust Dr. D Y Patil School of Engineering & Technology Addr: Dr D Y Patil Knowledge City Charoli Bk Via Lohegaon Pune Tal: Haweli (excluding Corporation Area) Dist: Pune	0	A-SF-157	75	YERAWADA BRIDGE		
A-114	Om Shiv Foundation OM SHIV FOUNDATIONS ARTS & COMMERCE NIGHET COLLEGE Addr: Janta Mahavidyalaya Campus Kasturba Housing Society PUNE Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411015	25	-	0	Z/BHIDE/PMC BRIDGE	Prof. Sushil Thigale 8806968411	Dr. Shivaji Pacharane 9822626778
A-SF-132	Society For Computer Technology And Research SCTR Pune Institute of Computer Technology Addr: Survey No 27 Pune-Satara Road Dhanakwadi Pune -43 Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411043	0	A-SF-132	50	Z/BHIDE/PMC BRIDGE		
A-SF-153	Marathwada Mitra Mandal Marathwada Mitra Mandals Shankarrao Chavhan Law College Addr: 302 Deccan Gymkhana Pune 4 Tal: Haweli (excluding Corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411004	0	A-SF-153	25	Z/BHIDE/PMC BRIDGE		
A-SF-167	MCE Society M.A. Rangoonwala Institute of Hotel Management and Research Addr: Azam Campus Camp Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411001	0	A-SF-167	25	Z/BHIDE/PMC BRIDGE		
A-SF-180	Shalaka Foundation keystone school of Engineering Addr: Handewadi Urali Devachi Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 412308	0	A-SF-180	25	Z/BHIDE/PMC BRIDGE		
A-SF-187	KEFS's Swaraj College of Commerce, Gurudatta Society, Khushabu Hotel Backside, Balaji Nagar, Pune 411043	0	A-SF-187	25	Z/BHIDE/PMC BRIDGE		
A-44	Shikshan Prasarak Mandali S.P. college Addr: Tilak Rd Sadashiv Peth Pune Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411030	150	-	0	Z/BHIDE/PMC BRIDGE		
A-SF-168	Raja Shri Shivray Pratishthan Maharashtra College of Science and Commerce Addr: Baburav Sutar Road Rambag Colony Paud Road Kothrud Tal: Pune (corporation Area) Dist: Pune Pincode: 411038	0	A-SF-168	25	Z/BHIDE/PMC BRIDGE		

Director
National Service Scheme

Ministry of Youth Affairs & Sports
Department of Youth Affairs
Office of Joint Secretary (Administration)

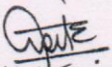
Dated the 16th September, 2019

Sub: Campaign for phasing out of Single Use Plastic.

In response to Hon'ble Prime Minister's call for phasing out of Single Use Plastic by promoting sustainable alternatives and proper disposal of plastic waste, a nationwide campaign has been launched on 11th September, 2019 for creating awareness regarding phasing out of Single Use Plastic by promoting sustainable alternatives and proper disposal of plastic waste.

The Cabinet Secretary to the Government of India has sent a D.O. letter (copy enclosed) to all the Secretaries of the Ministries to lead the effort in their Ministries by replacing Single Use Plastics such as PET bottles, cups, folders, artificial flowers etc. and any other plastic items by suitable alternatives.

In view of this, you all are requested to kindly take all necessary steps in this regard and ensure that all the officials and staff in your administrative control not only take active part in this campaign, but also ensure adherence to these guidelines.

(Asit Singh)

Joint Secretary (Administration)

Encl: As above

1. Ms. Kiran Soni Gupta, AS&FA, Ministry of Youth Affairs & Sports with request to issue necessary directions to all formations of IFD.
2. Shri Navin Aggarwal, DG, NADA with request to issue necessary directions to all the offices of NADA.
3. Shri Inder Dhamija, Joint Secretary (Sports), MoYAS – for issuing suitable instructions to all the offices under his administrative control.
4. Shri Sandeep Pradhan, DG, SAI – for similar exercise in all the offices of Sports Authority of India.
5. Shri L. S. Singh, Joint Secretary (Development), MoYAS – for similar exercise in the offices under his administrative jurisdiction.
- ✓ 6. Shri Konthang Touthang, Joint Secretary for similar exercise in RGNIYD and NSS.
7. Shri J. P. S. Negi, Director (Admn.)/ CDN, NYKS for issuing suitable instructions to all the field officers of NYKS for strict compliance in this regard.
8. Shri. N. Raja, Director (Admn.), MoYAS for strict compliance by giving suitable instructions to General and Administrations Sections of the Ministry.

Copy for information to :

1. PS to MoS (IC), MoYAS
2. Sr. PPS to Secretary (YA), MoYAS
3. Sr. PPS to Secretary (Sports), MoYAS

JS (YA)

F.T.S No. 92.191
Date. 16.09.19

राजीव गौबा
Rajiv Gauba

सत्यमेव जयते

मंत्रिमंडल सचिव
भारत सरकार
CABINET SECRETARY
GOVERNMENT OF INDIA

92151
16/9/19
(YS)

D.O. No.561/2/1/2017-CA.V

Dated : 12th September, 2019

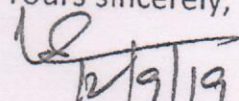
Dear Secretary,

You are aware that a nation-wide campaign has been launched on 11th September, 2019 for creating awareness regarding phasing out of Single Use Plastic by promoting sustainable alternatives and proper disposal of plastic waste. /-

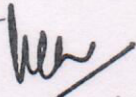
Pl. capture

2. I request you to lead the effort in your Ministry by replacing Single Use Plastics such as PET bottles, cups, folders, artificial flowers etc. and any other plastic items by suitable alternatives.
3. You may also ensure that attached offices, PSUs and all other organizations related to your Ministry take an active part in the campaign. You may regularly monitor the progress achieved in this campaign and keep Secretary, Ministry of Environment, Forest & Climate Change informed of the same.
4. You may like to refer to the detailed guidelines issued by the Ministry of Environment, Forest & Climate Change on 13th June 2018 and the letter from Secretary, D/o Drinking Water & Sanitation on various activities that can be undertaken in this regard.

With regards,

Yours sincerely,

12/9/19
(Rajiv Gauba)

JS(YA)

रजिव गौबा
मंत्रिमंडल सचिव

PM's call to the nation

Five years ago, the Prime Minister made a clarion call for Swachh Bharat, which started a Jan Andolan like no other. The launch of the Swachh Bharat Mission on 2nd October 2014 has transformed rural sanitation coverage from 39% in 2014 to almost 100% as of September 2019. India is on the verge of becoming Open Defecation Free by 2nd October 2019, a befitting tribute to Mahatma Gandhi on his 150th birth anniversary.

This Independence Day, the Prime Minister made another clarion call to the nation - to achieve a plastic waste free India.

“ इस 2 अक्टूबर पूज्य बापू की 150वीं जन्म-जयंती के अवसर पर, आइए हम सब मिलकर पूरे देश में प्लास्टिक के ख़िलाफ़ एक नए जन-आन्दोलन की नींव रखें। ”

(Mann Ki Baat, 25th Aug 2019)

India's Plastic Waste Problem

India generates

95 lakh tonnes of plastic waste per annum

38 lakh tonnes is uncollected (mainly SUP*) which ends up in dumps, rivers and even our animals

Ganga and Brahmaputra are among the 10 most plastic polluted rivers in the world

All this plastic comes back to each one of us

6,00,000 tonnes enters sea annually in India

Micro plastic particles are found in bottled water, table salt

Open burning of plastic waste causes respiratory ailments

Plastic consumption is expected to double by 2022, significantly increasing the waste

* Single Use Plastic
Source: Central Pollution Control Board

To further intensify the Swachhata Jan Andolan, Swachhata Hi Seva (SHS) has been celebrated annually since 2017 in the run up to Gandhi Jayanti. The campaign has mobilized crores of people every year to create awareness for Swachhata.

Approximately 10 crore citizens came together for Swachhata in SHS 2017 and the numbers doubled to an estimated 20 crore individuals in SHS 2018. People from all walks of life, political leaders, government officials, sportspersons, actors, corporates, school children, youth from NYKS/NCC/NSS and faith leaders, alike have joined the campaign these past few years.

स्वच्छता ही सेवा (SHS) 2019

Massive community mobilization for Plastic Waste Shramdaan and curbing of Single Use Plastic (SUPs)

SUPs, also often referred to as disposable plastics (use-and-throw items), are commonly used for plastic packaging and include items intended to be used only once, before they are thrown away or recycled. These products may include:

Plastic carry bags

Plastic cutlery including plates, plastic cups, straws, etc.

Cutlery and other decorative items made from Styrofoam (Thermocol)

Calendar: SHS 2019

11 th Sep - 1 st Oct	2 nd Oct	3 rd Oct - 27 th Oct (Diwali)
जन जागरुकता, तैयारी और स्वच्छता श्रमदान	व्यापक Plastic Waste श्रमदान	समुचित निपटान
<p>Awareness generation across towns and villages</p> <p>Preparation for collection, disposal of plastic waste</p> <p>Shramdaan for general swachhata</p>	<p>Nationwide shramdaan for plastic waste collection & Segregation</p>	<p>Recycling and effective disposal of the collected plastic waste</p>

Key Features of SHS 2019

जन जागरूकता, तैयारी और स्वच्छता श्रमदान

Preparation for collection & disposal of all plastic waste, especially from the railways and highways

Campaign for replacing plastic bags with jute/cloth bags; mobilization for mass production

व्यापक Plastic Waste श्रमदान

Massive plastic waste collection drives by all, across rural and urban areas

10,000 – 15,000 tonnes of estimated plastic waste to be collected

समुचित निपटान

3rd-7th October 2019

Transportation of collected waste from 78,000 wards/6 lakh villages to City/District collection hubs

8th-10th October 2019

Segregation into recyclables and non-recyclables

11th-27th October 2019

Transportation of industries for recycling/disposal (Road construction, cement kilns, etc.)

Route

ULBs and Aggregators
(50% of plastic waste)

Road construction
(25% of plastic waste)

Cement Kilns (25% of plastic waste)

*Based on industry consultations

Role of Key Stakeholders

A Jan Andolan, Swachhata Hi Seva 2019 is expected to be undertaken by all individuals across 6 lakh villages and 4000 towns

Government of India The Department of Drinking Water and Sanitation, Ministry of Jal Shakti, is the nodal Department for SHS 2019. All other Ministries to participate in Swachhata Hi Seva, while few will play key roles during the identified phases.

State Governments State Governments are responsible for end-to-end collection, segregation and effective disposal of plastic waste during the campaign with the help of key Ministries/Departments*. States will coordinate with District administrations to ensure maximum people's participation and preparation for all the campaign phases.

Private Sector The private sector is encouraged to support the campaign by mobilizing shramdaan, offering means for effective disposal of collected plastic waste and fund operations and awareness generation media campaigns for SHS 2019.

NGOs NGOs may support District administrations for on ground support in generating awareness and ensuring maximum participation for shramdaan, especially on 2nd October 2019.

Media All national and regional media houses are encouraged to run campaigns for Swachhata Hi Seva 2019 and ensure maximum message to curb the use of SUPs and effective plastic waste management.

*Key Ministries/Departments: M/o Jal Shakti; M/o Environment, Forest & Climate Change; M/o Housing and Urban Affairs; M/o Road Transport & Highways; D/o Promotion of Industry and Internal Trade; M/o Railways; M/o Rural Development; M/o Panchayati Raj; M/o Textiles; M/o Tourism; M/o Human Resources Development.

All Action Plans and outcomes to be uploaded on sbm.gov.in/shs2019

Plastic Waste Shramdaan: roll out plan

- Massive Information, Education and Communications (IEC) campaign for awareness generation**
 - Dedicated IEC campaign on Plastic Waste Management from 9th September
 - Interpersonal Communication (IPC) in villages by trained Swachhagrahis
 - Outdoor IEC activities like wall painting, slogan writing and mobilization of children/youth through rallies etc.
 - Deployment of Swachhata Raths with focus on Plastic Waste Management Awareness
 - Felicitation of Swachhata Champions at the state and district level
- Overall coordination of the campaign**
 - Urban areas – to be undertaken by the Municipal Corporations/Municipalities
 - Rural areas - to be undertaken by the District Collectors
 - The collected plastic waste to be accumulated in a central location in every district
 - District authorities to devise plans for collection and effective disposal of the plastic waste

Suggested IEC messaging

- स्वच्छ भारत का है ये नारा, प्लास्टिक कचरे से मुक्त हो देश हमारा ।
- प्लास्टिक छोड़ो, कपड़े और जूट के थैलों से नाता जोड़ो ।
- आज से संकल्प करें, प्लास्टिक थैलों का प्रयोग बंद करें ।
- प्लास्टिक कचरे को मिटाना है, स्वच्छ भारत बनाना है ।
- देश ने भरी हुंकार, प्लास्टिक कचरे का हो बहिष्कार ।

Outcome Indicators

People mobilized

Activities undertaken

Plastic waste collected

Plastic waste recycled/effectively disposed

Hours of shramdaan

पेयजल एवं स्वच्छता विभाग
जल शक्ति मंत्रालय
भारत सरकार
DEPARTMENT OF DRINKING WATER AND SANITATION
MINISTRY OF JAL SHAKTI
GOVERNMENT OF INDIA
सत्यमेव जयते

स्वच्छ भारत
एक कदम स्वच्छता की ओर
**Swachhata
Hi Seva**
11th September to 2nd October 2019

R. Subrahmanyam, IAS
Secretary

Ministry of Human Resource Development
Department of Higher Education
Government of India

D.O. No. M.11018/08/2019-EBSB
27th September, 2019

Dear Principal Secretary,

The Hon'ble Prime Minister of India had launched the FIT INDIA Movement on 29th August, 2019 to inculcate physical activity/sports into the daily life of citizens and the student community in particular. Such a fitness orientation is vital for the faculty and non-teaching staff of Higher Education Institutions also to build a vibrant nation.

2. Secretary, Department of Sports, Government of India vide his D.O. letter dated 19th September, 2019 (copy enclosed) has stated that as the Nation is celebrating 150th Birth Anniversary Mahatma Gandhi, organizing FIT INDIA Plogging Run on 2nd October, 2019 at as many places as possible would be a befitting tribute to the Father of the Nation. The participants would collect plastic garbage while running. The plastic garbage could be collected from homes, streets and open spaces along the path of the run. A note containing the guidelines for the Run and also a list of activities to be done by the organizers is also attached herewith.

3. I therefore request you to issue necessary instructions immediately to all the Universities and Colleges to organize the "FIT INDIA Plogging Run" on 2nd October, 2019 accordingly.

Yours sincerely,

(R. Subrahmanyam)

All Principal Secretaries/Secretaries Higher Education of States/UTs

Encl. As above

Radhey Shyam Julaniya, IAS
Secretary

खेल विभाग
शास्त्री भवन, डॉ. राजेन्द्र प्रसाद रोड
नई दिल्ली-110 001
Department of Sports
Shastri Bhawan, Dr. Rajendra Prasad Road
New Delhi-110 001

638788

**FIT
INDIA**

D.O.No.31-1/MYAS/MDSD/2019

19th September, 2019

Dear Shri Subrahmanyam,

As you are aware FIT INDIA Movement has been launched by the Hon'ble Prime Minister on 29th August, 2019. FIT INDIA movement involves behavioural change, which is possible by making it a people's movement wherein every citizen gives time to himself for being physically active and fit. This requires State Government to be a prime catalyst.

2. The Nation is celebrating 150th Birth Anniversary of Mahatma Gandhi. Organizing **FIT INDIA Plogging Run** on 2nd October, 2019 at as many places as possible would be a befitting tribute to the Father of the Nation. The participants would collect plastic garbage while running. The plastic garbage could be collected from homes, streets, and open spaces along the path of the Run.

3. I request you to write to State/UT Governments and UGC for organizing **FIT INDIA Plogging Run** in all Universities and Colleges. A self-contained note in this regard is enclosed.

Encl: As above

Warm Regards.

Yours sincerely,

(R.S. Julaniya)

To
Shri R. Subrahmanyam
Secretary
Department of Higher Education
Ministry of Human Resource
Development
Govt. of India
Shastri Bhawan, New Delhi

FIT INDIA PLOGGING – 2nd October, 2019

Guidelines:

1. Fit India Plogging is an event to promote the habit of fitness and cleanliness in all citizens.
2. FIT India Plogging involves running of 2 Km or more and collecting of plastic / garbage while running on 2nd October, 2019. Those who cannot run, may walk fast.
3. Plastic garbage can be collected from homes, offices, streets alongwith the path, etc.
4. For collection of plastic garbage, the organizer would have to fix collection points. Arrangements would have to be tied up in consultation with local Government for lifting and onward transportation of plastic garbage.
5. The organizer could be any School, Panchayat, Urban Body, Private organization, NGO, College, University, any Group, RWA or any volunteer.
6. The organizer is advised to register online on the FIT India portal **fitindia.gov.in** giving information relating to the place and expected number of participants.
7. The photograph / video of the FIT India Plogging are to be uploaded by the organiser on FIT India portal **fitindia.gov.in**. Upon uploading photograph /video on online e-certificate would be issued from FIT India Mission Office under the Sports Authority of India.
8. On registration by the organizers, the FIT India Mission office would provide the following to organizers through the website **fitindia.gov.in**
 - a. Backdrop;
 - b. Selfie Points;
 - c. E - Certificate Design for distributing to Participants; and
 - d. Information Booklet
9. FIT India Plogging is a public event to be organized by the public for the public. No fund support should be expected from any Government. However, the organizers are free to solicit voluntary contribution/sponsorship for organizing events.

To Do List for Organizers:

1. Organizers are expected to register online on Fit India portal fitindia.gov.in. because what you do should be known to all too.
2. Organise 2 km (or more)Plogging Run on 2nd October
3. Upload Photograph or Video at the end of the event on fitindia.gov.in and Fit India facebook page.
4. Identify track / field for the Fit India Run and if possible create a map.
5. Wherever required, inform police for traffic management.
6. Inform local bodies to place large empty garbage collection containers at the finish point.
7. During Fit India Run do not use plastic (e.g. bottles and cups). Avoid use of Plastic. Participants could carry jute/plastic bags, gloves and other necessary equipment required for plogging (plastic collection).
8. Inform communities around you of the Fit India Run.
9. Encourage participation for atleast 1 adult family member along with child from every family.
10. Schools within the radius of 5kms can organise joint Plogging for all the children in the schools.
11. Partner with local businesses to sponsor FIT INDIA T-shirts/caps for children.

Mr
19.09.19
R.S. JULANIYA, I.A.S.
(Officer)

डॉ. प्रभाकर देसाई
एम.ए., पीएच.डी.
संचालक

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

राष्ट्रीय सेवा योजना
गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६९७३४९
०२०-२५६०११५३
फॅक्स क्र. : ०२०-२५६९७३४९
मोबाईल : ९८८१९०८०२०

संदर्भ : रासेयो/२०१९-२०/३३१

दि. २८/०९/२०१९

प्रति,
मा. प्राचार्य व,
रासेयो कार्यक्रम अधिकारी,
रासेयो संलग्नित व स्वायत्त महाविद्यालये व परिसंस्था,
पुणे ग्रामीण, अहमदनगर व नाशिक जिल्हा.

विषय : जलस्रोत परिसर स्वच्छता अभियान राबविणेबाबत

महोदय,

मा. पंतप्रधान महोदय यांनी निर्देशित केल्यानुसार स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने राष्ट्रीय सेवा योजना सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त व महात्मा गांधीजींच्या १५० व्या जयंती निमित्त दि. २ ऑक्टोबर २०१९ रोजी, पुणे ग्रामीण, अहमदनगर व नाशिक जिल्हयातील नदी, नाले, विहरी, तलाव यांसारख्या पिण्याच्या पाण्याचे जलस्रोत असलेल्या परिसरात स्वच्छता अभियान राबविणे अनिवार्य आहे. या संदर्भातील सूचना जिल्हास्तरावर झालेल्या बैठकांमध्ये आपणांस निर्देशित केलेले आहे. तसेच जिल्हा समन्वयक, विभाग समन्वयक व कार्यक्रम अधिकारी यांनी सध्या निर्माण झालेल्या पूर परिस्थितीचा विचार करून विद्यार्थ्यांच्या आरोग्याची काळजी घेऊन सदर अभियान राबविणे आवश्यक आहे.

तरी दि. २ ऑक्टोबर २०१९ रोजी, जलस्रोत परिसरात सकाळी ०७.०० ते सकाळी १०.०० या वेळेत हे स्वच्छता अभियान राबविणे आवश्यक आहे. कळावे, ही विनंती.

संचालक
राष्ट्रीय सेवा योजना

डॉ. प्रभाकर देसाई
एम.ए., पीएच्.डी.
संचालक

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६९७३४१
०२०-२५६०११५३
फॅक्स क्र. : ०२०-२५६९७३४१
मोबाईल : ९८८१९०८०२०

संदर्भ : रासेयो/२०१९-२०/२२४

दि. ३१/०७/२०१९

प्रति,

मा. प्राचार्य/संचालक

रासेयो कार्यक्रम अधिकारी

रासेयो संलग्नित व स्वायत्त महाविद्यालये व

परिसंस्था, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

पुणे, अहमदनगर व नाशिक

विषय : स्वच्छ व स्वस्थ भारत अभियान पंधरवडा उपक्रम आयोजित करण्याबाबत

मा. क्षेत्रीय संचालक, भारत सरकार, युवा व खेल मंत्रालय, रासेयो क्षेत्रीय संचलनालय, पुणे व
मा. राज्यसंपर्क अधिकारी, रासेयो कक्ष, मंत्रालय, मुंबई यांनी पाठविलेल्या पत्रानुसार दि. १ ते १५ ऑगस्ट
२०१९ दरम्यान सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, राष्ट्रीय सेवा योजना संलग्नित महाविद्यालयांतील
स्वयंसेवकांमार्फत स्वच्छ व स्वस्थ भारत अभियान पंधरवडा आयोजित करण्याचे निर्देशित केले आहे. तरी
आपण आपल्या महाविद्यालयामध्ये तारखेनिहाय सोबत जोडलेल्या तपशीलानुसार उपक्रम राबविण्यात यावेत.

स्वच्छ व स्वस्थ भारत अभियान पंधरवडा कार्यक्रमानंतर www.bcud.unipune.ac.in
→login→menu→nsss→swaccha bharat abhiyan report या लिंकवर दि. १६ ऑगस्ट
२०१९ रोजी तारखेनिहाय अहवाल अपलोड करण्यात यावा व सदर खर्च राष्ट्रीय सेवा योजना नियमित
कार्यक्रमातून करण्यात यावा. कळावे, ही विनंती.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

सोबत : मा. क्षेत्रीय संचालक, रासेयो क्षेत्रीय संचालनालय पत्र, कार्यक्रम रूपरेषा व अहवाल नमुना

F. No. 21/10/NSS/RD/2019/

Date: 25th July, 2019

To

**NSS Programme Coordinator
In Maharashtra & Goa**

Subject: Swachhta Pakhwada (fortnight) - From 1st to 15th August, 2019 - Action Plan – Performa for reporting –regarding

Sir/ Madam,

Sir,

Ministry of Youth Affairs & Sports, Directorate of NSS New Delhi has informed to organize Swachhta Pakhwada (Fortnight) during 1st to 15th August, 2019 by NSS throughout the country.

In this regard it is requested to kindly inform all NSS units, Institutions having NSS under your jurisdiction to organise programme suggested in Action Plan & Reporting Performa in benefitting manner.

Copy of the Action Plan for organising activities by NSS during Fortnight 1st to 15th August, 2019 and Performa for reporting activities received from Directorate of NSS New Delhi is enclosed herewith.

It is requested to send the Consolidated report in the enclosed prescribed performa in r/o your University /+2 Council along with few action photographs with captions in jpg format as soon as the programme is over.

This may please be given top priority

Yours faithfully

Encl: As above

**(D Carthigueane)
Regional Director**

**Copy to: 1) State NSS officer, Govt of Maharashtra Mumbai
2) State NSS officer, Govt of Goa, Panjim Goa
with a request to ensure organisation of activities for Swachhta Pakhwada in the state and timely submission of report in the prescribed Performa.**

**OBSERVANCE OF SWACHHTA PAKHWADA BY THE NATIONAL
SERVICE SCHEME (NSS) UNITS
(01-15th August, 2019)**

Background

Hon'ble Prime Minister Sh. Narendra Modi urged the people of India to keep their surroundings clean during his first address to the nation on the eve of Independence Day. NSS have been conducting various activities under the cleanliness drive in the past.

To observe the Swachhta Pakhwara in befitting manner NSS organizations propose to conduct various activities during the observance of Swachhta Pakhwara. All the NSS Units will ensure due publicity of the activities/programmes to be conducted through all possible electronic and print media, so that the involvement of general public is also ensured in the celebration of this event. All the Regional Directorates of NSS will be entrusted with the responsibilities of providing guidelines to all the NSS units and also monitor the programme/activities during the conduct of the event. All the Regional Directorate will submit a brief report along with the action photographs and paper clippings after the culmination of the event. They will also ensure the necessary support of local authorities and other agencies as an when need arises during the conduct of various activities.

Action Plan

The following activities/programmes are proposed to be conducted by all the NSS Units across the country during the observance of Swachhta Pakhwara from 01st to 15th August, 2019:

1st August, 2019	One day seminar on Swachhta will be organized by all the NSS Units in the country, where locally available eminent speakers will be invited to address the NSS Volunteers on the various issues of Swachhta. The event will end with the Swachhta Shapath (Oath) by all the NSS Functionaries including NSS Volunteers.
2nd - 5th August, 2019	All the NSS Units will devote Four days for cleaning their respective campus of their institutions and make the campus plastic free. They will ensure that they clean each and every part of their campus like classrooms, laboratories, libraries, toilets, auditoriums, playgrounds, lawns, roads etc. <ul style="list-style-type: none">• All NSS units will work for Promotion of Green Campuses through Tree Plantation and maintenance.• Activity to be conducted for adequate sanitation in Educational Institution.

6th - 8th August, 2019	During the period, the NSS Volunteers shall visit the adopted village/slum and take up door to door campaign to make the local masses aware about the importance of cleanliness in their surroundings. During the campaign the discussion will be focused on Open Defecation Free (ODF) village/slum. The villagers will be convinced to construct the toilets in their premises and also to make use of them. NSS Units will also be directed to procure informative material like leaflets, handouts from the local agencies working in the similar fields, for further distribution to the people while visiting door to door in the adopted areas.
9th - 10th August, 2019	All the NSS Units will devote Two days for intensive cleaning of the adopted villages/slums. Efforts will be made to involve local people so that they understand the dignity of labour and develop a habit of keeping their surroundings clean.
11th - 13th August, 2019	All the NSS Units will identify locally based 1-2 welfare agencies like hospitals, dispensaries, community centers, old age homes, orphanages, center for disabled, rehabilitation centre, railway station, bus stations/stops etc., and dedicate their services for cleaning the area of the agencies and also to take up various welfare activities in the agencies. Special drives may be taken to clean statues & Archeological sites and tourist Places.
14th August, 2019	All the NSS Units will organize rallies in their respective cities/villages by depicting various messages of cleanliness on banners and placards to create awareness in the masses.
15th August, 2019	All the NSS Units will hold a meeting of NSS Volunteers in their campuses under the Chairmanship of the Head of Institution and will discuss the future plans of sustaining cleanliness in the area. Head of the institution may declare the institution as “Clean Institution”

डॉ. प्रभाकर देसाई
एम्.ए., पीएच्.डी.
संचालक

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६९७३४१
०२०-२५६०११५३
फॅक्स क्र. : ०२०-२५६९७३४१
मोबाईल : ९८८१९०८०२०

संदर्भ : रासेयो/२६९/१८

दि. १८/०९/२०१८

प्रति,

मा. प्राचार्य

रासेयो संलग्नीत महाविद्यालये

पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्हा

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

विषय : '२४ सप्टेंबर रासेयो दिन' व 'स्वच्छता हीच सेवा' उपक्रमाचे आयोजन

मा. महोदय/महोदया,

माननीय पंतप्रधान यांनी उद्घोषित केल्याप्रमाणे युवा व खेल मंत्रालय, भारत सरकार यांच्याकडून निर्देशित झाल्याप्रमाणे २४ सप्टेंबर २०१८ रोजी 'स्वच्छता हीच सेवा' या उपक्रमाच्या आयोजनाबाबत सविस्तर परिपत्रक प्रसारित केले आहे. त्या आधारे आपल्या महाविद्यालयात या उपक्रमाचे आयोजन करण्यात यावे.

तसेच '२४ सप्टेंबर २०१७' हा दिवस दरवर्षीप्रमाणे राष्ट्रीय सेवा योजना दिन म्हणून साजरा केला जातो. या निमित्ताने सोबत जोडलेल्या स्वतंत्र टिपणीनुसार हाही दिवस नेमकेपणाने साजरा व्हावा.

'२४ सप्टेंबर' राष्ट्रीय सेवा योजना दिन व 'स्वच्छता हीच सेवा' उपक्रम आपल्या महाविद्यालयामध्ये साजरा करताना सोबत जोडलेल्या परिपत्रकानुसार विविध उपक्रमांचे आयोजन करून त्याचा संक्षिप्त अहवाल व पुढील नमुन्यामध्ये फोटोसह nss_student_list@pun.unipune.ac.in या मेल आयडीवर (मेलचा विषय NSS Day-2018, College NSS Code No. A,B,C,D या विषयासह) मेलद्वारे पाठवण्यात यावेत. महाविद्यालयाने सदर उपक्रमाचा खर्च रासेयो नियमित कार्यक्रमांमधून करण्यात यावा. कळावे, ही विनंती.

टिप : १. २४ सप्टेंबर राष्ट्रीय सेवा योजना दिनाचा अहवाल व 'स्वच्छता ही सेवा' उपक्रमाचा सविस्तर अहवाल रासेयो कार्यालयाला पाठवण्यात यावा.

२. अधिक माहितीकरिता सोबतच्या पत्राचे अवलोकन करावे.

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

*OBSERVANCE OF SWACHHTA HI SEVA 2018 (SHS) BY THE
NATIONAL SERVICE SCHEME (NSS) UNITS*

Action plan on Swachhta Hi Sewa (SHS) to be conducted on 24.09.2018

The 24th of September being NSS Day, NSS throughout the country celebrates it by organizing various activities in their respective institutions.

The following activities/programmes are proposed to be conducted by all the NSS Units across the country during the observance of Swachhta Hi Seva (SHS) on 24.09.2018:

1. Organize cleaning of streets, drains and back alleys through awareness drives
2. Conduct Door-to-Door meetings to drive behavior change with respect to sanitation behaviors
3. Organize awareness campaigns around better sanitation practices like using a toilet, hand washing, health and hygiene awareness, etc.
4. Perform Swachhata related Nukkad/ street plays, folk song and dance performances
5. Conduct Village or School-level rallies to generate awareness about sanitation
6. Make wall painting in public places on the theme of Swachhata
7. Volunteer for segregation of solid waste into non-biodegradable and biodegradable waste
8. Mobilize community to build compost pits, where organic matter decomposes to form manure

.....

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय.

एलफिन्स्टन तंत्र विद्यालय परिसर, 3 महापालिका मार्ग, धोबी तलाव, मुंबई-४०० ००१.

ई-मेल- nssmantralaya@gmail.com

दूरध्वनी क्र. ०२२-२२६७९५६५.

क्रमांक: रासेयो-२०१८/प्र.क्र.१८९/साशि-७

दिनांक: ०७.०९.२०१८.

प्रति,

कार्यक्रम समन्वयक तथा संचालक, राष्ट्रीय सेवा योजना,
सर्व कृषी / अकृषी / तंत्र / आरोग्य विद्यापीठे,
+ २ स्तर / व्यवसाय शिक्षण

विषय : महात्मा गांधी यांच्या १५० व्या जयंतीनिमित्त रासेयो अंतर्गत हाती घ्यावयाचे उपक्रम.

सन २०१८-१९ हे महात्मा गांधी यांचे १५० वे जयंती वर्ष संपूर्ण देशामध्ये साजरा केले जात असल्याने रासेयोच्या एककांनी पुढीलप्रमाणे उपक्रम हाती घ्यावेत व त्याबरोबर सोबत जोडलेल्या सर्व उपक्रमांची काटेकोर अंमलबजावणी करावी.

१. दि. २४.०९.२०१८ ते दि. ०२.१०.२०१८ हा पंधरवडा साजरा करणे, यालाच प्रचार व प्रसार असे नाव देऊन उपक्रम कार्यान्वीत करणे. जसे रॅली, निबंध स्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा, प्रदर्शन, स्वच्छता, इ. दि. ०२.१०.२०१८ रोजी गावपातळीवर किंवा शहरातल्या मोक्याच्या ठिकाणी भजनसंध्या चा कार्यक्रम आयोजित करणे. मुंबई विद्यापीठाने गेटवे ऑफ इंडिया येथे ५००० विद्यार्थ्यांना एकत्र करून भजनसंध्येचे आयोजन करणे.
२. अहिंसा या विषयावर किंवा स्वच्छता या विषयावर पथनाट्य सादर करणे.
३. अहिंसा, व्यसनाधीनतेपासून परावृत्त करण्यासाठी व्याख्यानांचे आयोजन करणे.
४. सात दिवसीय विशेष शिबीरांमध्ये म.गांधींवर आधारीत उपक्रम आयोजित करणे.
५. सर्वोदय मंडळ, मुंबई यांच्याकडून नाममात्र किंमतीत पुस्तक उपलब्ध करून त्याद्वारे म.गांधींवर आधारीत परिक्षा आयोजित करून विद्यार्थ्यांमध्ये गांधीजींचे विचार पोचवणे.

उपरोक्त कार्यक्रमांची व्हिडीओ क्लिप, अहवाल, बुकलेट या स्वरूपामध्ये माहिती या कार्यासनाकडे उपक्रम संपन्न झाल्यानंतर अथवा दर दोन महिन्यांनी उपक्रमांनुसार सादर करणे बंधनकारक आहे. तसेच वेळोवेळी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शानुसार अहवाल सादर करणे.

श्रिता,

राज्य संपर्क अधिकारी/विशेष कार्य अधिकारी.

महाराष्ट्र शासन

Action Plan of 150 years of Mahatma Gandhi Birth Anniversary.

1. Government Polytechnic College, Wardha jointly with Gram Seva Mandal, Wardha conducting 6 month certificate course in Textile Fees as prescribed by Government.
2. As per the guideline received from Ministry of Youth Affairs New Delhi In this regards all the programmes & activities of NSS may highlight the ideals of Mahatma Gandhi. NSS through their activities propagate the principles enunciated by Gandhiji for Young India and Hind Swaraj. Activities suggested as below may be planned & organise by all the College NSS units.
 - a. Swachhata Abhiyan on railway station and bus stop, Government Hospitals, police station, old age home, adopted villages and school.
 - b. Bhajan Sandhya programme organized at Gateway of India on 2nd Oct2018 around 5000 volunteers will be participating.
 - c. Rallies will be proposed on International non- violence day.
 - d. In the Camp / programme organised by College NSS units, a clear module on Gandhi's life and work could be included.
 - e. Cleanness drive conducted by all colleges during the year.
 - f. A Quiz on "Gandhi – his life & works" could be organised on College.
 - g. Debate, Discussions and presentation on Gandhi's life and work could be organized during 24th Sept to 2nd Oct 2018.
 - h. Organise awareness campaigns around better sanitation practices like using a toilet, hand washing.
 - i. Perform Swachchata related Nukkad/street plays, folk song and dance performances,
 - j. Conduct village or school- level rallies to generate awareness about sanitation

- k. Make wall painting in public places on the theme of Swachchata .
- l. Volunteers for segregation of solid waste into non-biodegradable and biodegradable waste
- m. Mobilize community to build compost pits, where organic matter decomposes to form manure.
- n. In motivation and leadership programme organised by NSS, a module on Gandhian ethics could be included.
- o. Activities could be organised at places associated with Gandhi Viz, Wardha etc.

Dr Atul Salunke
SLO/OSD
Govt. of Maharashtra

CONSOLIDATED BRIEF REPORT ON “SWACHHTA HI SEVA” ON 24th SEPT, 2018

College/ Directorate _____

1) Total No of NSS Institutions / colleges who have organised SHS Campaigns: _____

2) Total No of NSS Volunteers involved in SHS Campaign: _____

3) No of Awareness Drive for cleaning of streets, drains and back alleys _____

4) No of Door-to-Door meetings to drive behaviour change with respect to sanitation behaviours _____

5) No of awareness campaigns around better sanitation practices like using a toilet, hand washing, health and hygiene awareness, etc. _____

6) No of Swachhata related Nukkad/ street plays, folk song and dance performances _____

7) No of Village or School-level rallies to generate awareness about sanitation _____

8) No of wall painting in public places on the theme of Swachhata prepared _____

9) No of Volunteer for segregation of solid waste into non-biodegradable and biodegradable waste _____

10) No of programme to Mobilize community to build compost pits, where organic matter decomposes to form manure _____

NSS PO

Principal

(Note: Few Selected action Photographs on Swachhta Hi Seva Campaigns may attached)

National Service Scheme
Swachhta Hi Sewa (SHS) , 24.09.2018

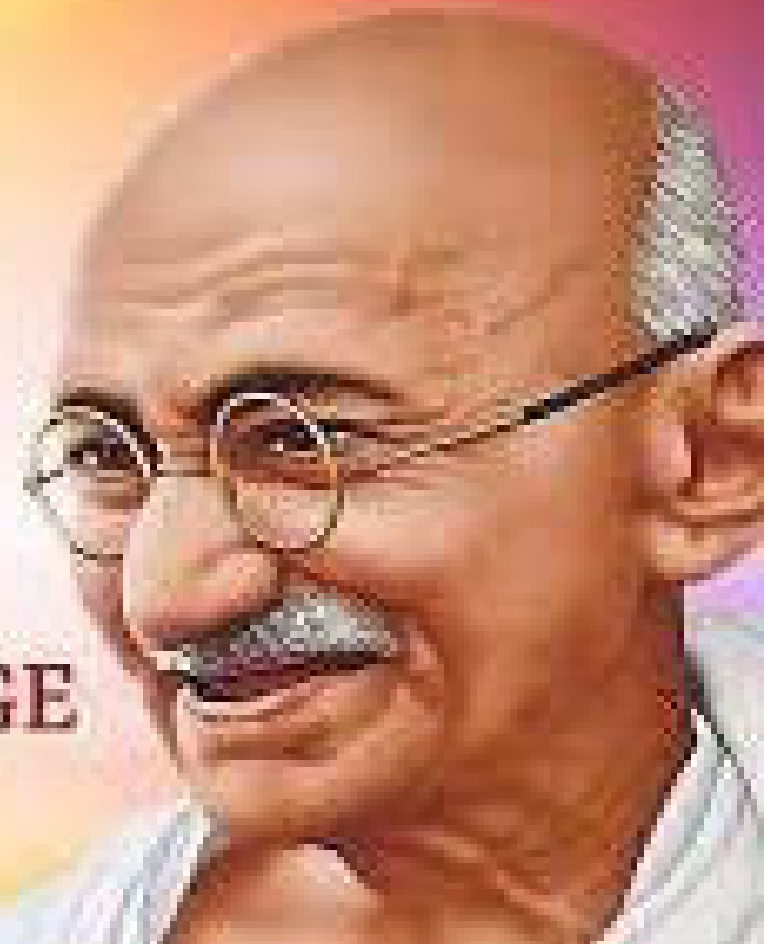
Name of the University/+2 :

Sl. No	Name of the Activities/Programme	No. of Institutions involved	No. of NSS Volunteers Participated in Activities/Programme			No. of Others participated in Activities/Programme			Remarks
			Male	Female	Total	Male	Female	Total	
1	Awareness Drives For Cleaning of Streets, Drain & Back Alleys								
2	Door to Door Meetings								
3	Awareness Campaigns								
4	Nukkar Nataks/Street Plays Organised								
5	Village or School-Level Rallies								
6	Wall Paintings Made by NSS Units								
7	Any Other Activity								
Total									

NSS PROGRAMME OFFICER

PRINCIPAL

150th Years of Mahatma Gandhi Birth Anniversary

MY LIFE IS MY MESSAGE

- MAHATMA GANDHI

Action Plan of 150 years of Mahatma Gandhi Birth Anniversary

As per the guideline received from Ministry of Youth Affairs New Delhi In this regards all the programmes & activities of NSS may highlight the ideals of Mahatma Gandhi. NSS through their activities propagate the principles enunciated by Gandhiji for Young India and Hind Swaraj. Activities suggested as below may be planned & organize by all the College NSS units.

- a) wachchata Abhiyan on railway station, bus stop, Government Hospitals, police station, old age home, adopted villages, school and College.
- b) Bhajan Sandhya programme organized at Gateway of India on 2nd Oct2018 around 5000 volunteers will be participating.

- C) Perform Swachchata related Nukkad/street plays, folk song and dance performances in adopted Village and surrounding community of College.
- D) A Quiz on “Gandhi – his life & works” could be organized on College.
- E) Debate, Discussions and presentation on Gandhi’s life and work could be organized during 24 Sep to 2 Oct 2018 and Residential 7 Day’s Camps
- F) Organize awareness campaigns around better sanitation practices like using a toilet, hand washing.
- G) Conduct village or school- level rallies to generate awareness about sanitation
- H) Make wall painting in public places on the theme of Swachchata .

- I) Volunteers for segregation of solid waste into non-biodegradable and biodegradable waste.
- J) Mobilize community to build compost pits, where organic matter decomposes to form manure.
- K) In motivation and leadership programme organized by NSS, a module on Gandhian ethics could be included.
- L) Activities could be organized at places associated with Gandhi Viz, Wardha etc.
- M) Rallies will be proposed on International non- violence day.
- N) In the Camp / programme organised by College NSS units, a clear module on Gandhi's life and work could be included.
- O) Cleanness drive conducted by all colleges during the year.

Joint Venture / Suggestive activities

➤ Government Polytechnic College, Wardha jointly with Gram Seva Mandal, Vardha conducting 6 month certificate course in Textile Fees as prescribed by Government.

➤ Start-up programme under Skill base Activities

Making of cloth by using 5 steps

1) Spinning 2)Winding 3)weaving 4)Dyeing 5) Printing

On experiment basis the idea of making cloth under start-up programme by using of above five steps.

- 1) Gram Seva Mandal, Vardha- 3 months certificate course offered by Gram Seva Mandal, inclusive of above 5 stages at Gram Seva Mandal, Vardha. Charges- Batch of 10 students training fees Rs. 10,000/- for 3 months Food Rs. 3000/- per students per month Accommodation charges Rs. 300/- per month per student Its comes around Rs. 109,000/- per batch of 10 students.
- 2) Mahatma Gandhi Mission at Aurangabad Training offered in *Khadi* and *Paithani* production 6 months course inclusive of above 5 stages. Rs. 25,000/- per students for 6 months Food & Accommodation extra – should be arranged by respective student

Date	Activities	Themes	Origination
24/09/2018	Awareness	Swachhata Hi Seva	Clean street, Drain & Back Allay
25/09/2018	Publicity	Behavior Change respect of sanitation	Conduct Door to Door Meeting
26/09/2018	Painting	Swachhata	Wall painting By Slogan (University Level competition)
27/09/2018	Plastic free Society	Environment Conservation	Adopted Area/ college campus
28/09/2018	Competition	Gandhiji's Life and His Work	Elocution/ Debate Competition
29/09/2018	Lectures	Non- Violence	Call Eminent personalities
30/09/2018	campaign	Sanitation	Street Plays, Exhibitions etc.
01/10/2018	Awareness Campaign	De-addiction	Rallies with the Help of Mumbai sarvoday Mandal, Jain Foundation Jalgaon, Sevagram, pawanar etc.
02/10/2018	Gandhi Jayanti	Peace	Bhajan sandhy at Gate way of India And Stale Level Activities

Proposed Programme

- SNTD University and Government of Nagaland to be organized Youth Exchange Programme in the month of December, 2018.
- Out of total seven days residential camps, one day should be dedicated to Mahatma Gandhiji in the entire State.
- To organize peace rally on the occasion of martyr's day i.e. 30th January 2019 at Mumbai.
- To organize an event namely Utkarsh State Level Socio-cultural festival in the month of December, 2018 at Nagpur.
- To organize Prerna Leadership Camp dedicated to Mahatma Gandhiji in the month of October, 2018 at Amravati

Director of Higher Education and NSS Cell Government of Maharashtra

डॉ. प्रभाकर देसाई
एम.ए., पीएच्.डी.
संचालक

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६९७३४१
०२०-२५६०११५३
फॅक्स क्र. : ०२०-२५६९७३४१
मोबाईल : ९८८१९०८०२०

संदर्भ : रासेयो/१९५/१८

दि. ३१/०७/२०१८

प्रति,

मा. प्राचार्य व

रासेयो कार्यक्रम अधिकारी

रासेयो संलग्नित व स्वायत्त महाविद्यालये व

परिसंस्था, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

विषय : स्वच्छ व स्वस्थ भारत अभियान पंधरवडा उपक्रम आयोजित करण्याबाबत

मा. क्षेत्रीय संचालक, भारत सरकार, युवा व खेल मंत्रालय, रासेयो क्षेत्रीय संचलनालय, पुणे व
मा. राज्यसंपर्क अधिकारी, रासेयो कक्ष, मंत्रालय, मुंबई यांनी पाठविलेल्या पत्रानुसार दि. १ ते १५ ऑगस्ट
२०१८ दरम्यान सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, राष्ट्रीय सेवा योजना संलग्नित महाविद्यालयांतील
स्वयंसेवकांमार्फत स्वच्छ व स्वस्थ भारत अभियान पंधरवडा आयोजित करण्याचे निर्देशित केले आहे. तरी
आपण आपल्या महाविद्यालयामध्ये तारखेनिहाय सोबत जोडलेल्या तपशीलानुसार उपक्रम राबविण्यात यावेत.

स्वच्छ व स्वस्थ भारत अभियान पंधरवडा कार्यक्रमानंतर www.bhud.unipune.ac.in
→login→menu→nss→swaccha bharat abhiyan report या लिंकवर दि. १६ ऑगस्ट
२०१८ रोजी तारखेनिहाय अहवाल अपलोड करण्यात यावा व सदर खर्च राष्ट्रीय सेवा योजना नियमित
कार्यक्रमातून करण्यात यावा. कळावे, ही विनंती.

संचालक
राष्ट्रीय सेवा योजना

सोबत : मा. क्षेत्रीय संचालक, रासेयो क्षेत्रीय संचालनालय पत्र, कार्यक्रम रूपरेषा व अहवाल नमुना

National Service Scheme

Action Plan Format- cum-Reporting Format for Swachhta Pakhwada (Fortnight) Activities from 1st to 15th August, 2018

Name of Universities/+2 Councils who would conduct the Swachhta Pakhwada.....

No. of Colleges/ Institutions who would conduct the Swachhta Pakhwada :

No. of NSS Volunteers to be involved in conduct of Swachhta Pakhwada:.....

Sr. No	Name of the programme	No. of Universities / Institutions			No. of NSS Volunteers taken Swachhta Shapath (Oath)			Name of the eminent personalities/ Speakers invited to address NSS Volunteers
					Male	Female	Total	
1.	Swachhta Shapath (Oath), seminars and Discussions (1 st August 2018)							
2.	All the NSS Units Cleaning their Institutions (2 nd & 5 th August, 2018)	No. of Universities / Institutions	No. of Area Cleaned	Total Man Hours Devoted	Male	Female	Total	Remarks
	a) Classrooms							
	b) Laboratories							
	c) Libraries							
	d) Toilets							
	e) Auditoriums							
	f) Playgrounds							
	g) Lawns							
	h) Roads							
	Total							
3.	Door to Door campaigning in the adopted villages/Slums on	No. of Universities / Instituti	No. of Villages/ Slums adopted for	No. of Villages/ Slums	No. of leaflet, handouts	No. of NSS Volunteers		Total Man Hours Devoted

	Swachhta (ODF, General cleanliness & hygiene 6 th to 8 th August, 2018)	ons	door to door campaign about importance of cleanliness	aware about open defecation free (ODF)	distributed on awareness	Male	Female	Total	
	Total								
4.	Distribution of Literature collected from concerned Departments in the district (9 th to 10 th August, 2018)	No. of Universities / Institutions	No. of adopted Villages/ slums for intensive cleaning	No. of People made aware about the cleanliness so that, they understand the dignity of labour and develop a habit of keeping their surroundings clean		No. of NSS Volunteers			Total Man Hours Devoted
						Male	Female	Total	
	Total								
5.	Intensive cleaning of the Villages & selected Places (11 th to 13 th August, 2018)	No. of Universities / Institutions	Cleanliness Activities undertaken (No. of Hospitals, Dispensaries etc. may be given)		No. of NSS Volunteers			Total Man Hours Devoted	
					Male	Female	Total		
	a) Hospitals								
	b) Dispensaries								
	c) Community Centers								
	d) Old Age Homes								
	e) Historical Places								
	f) Orphanages								
	g) Centre for disabled								
	h) Rehabilitation Centre								
	i) Railway Station								
	j) Bus stations								
	k) Statues								
	l) Archeological sites and Tourist Places								
	Total								
6.	Rally in the village (14 th August, 2018)	No. of Universities / Institutions	No. of Rallies Organize in Cities / Villages by depicting various Messages of cleanliness		No. of NSS Volunteers			Total Man Hours Devoted	

			No. of Cities Covered	No. of Villages Covered	Male	Female	Total	
	Total							
7.	Review of activities during the fortnight, future plans to sustain the cleanliness. (15th August, 2018)	No. of Universities / Institutions	No. of Meeting of NSS Volunteers held in their campuses under the Chairmanship of Head of the Institution for future plans of sustaining cleanliness in the area		No. of Institutions declared as clean institutions		No. of NSS Volunteers	
						Male	Female	Total
	Total							

Signature

**University/+2 Council
NSS Programme Coordinator
with Office Stamp**

Date _____

Swachhta Pledge

Mahatma Gandhi dreamt of an India which was not only free but also clean and developed.

Mahatma Gandhi secured freedom for Mother India.

Now it is our duty to serve Mother India by keeping the country neat and clean.

I take this pledge that I will remain committed towards cleanliness and devote time for this.

I will devote 100 hours per year that is two hours per week to voluntary work for cleanliness.

I will neither litter nor let others litter.

I will initiate the quest for cleanliness with myself, my family, my locality, my village and my work place.

I believe that the countries of the world that appear clean are so because their citizens don't indulge in littering nor do they allow it to happen.

With this firm belief, I will propagate the message of Swachh Bharat Mission in villages and towns.

I will encourage 100 other persons to take this pledge which I am taking today.

I will endeavour to make them devote their 100 hours for cleanliness.

I am confident that every step I take towards cleanliness will help in making my country clean.

स्वच्छता शपथ

महात्मा गांधी ने जिस भारत का सपना देखा था उसमें सिर्फ राजनैतिक आजादी ही नहीं थी, बल्कि एक स्वच्छ एवं विकसित देश की कल्पना भी थी।

महात्मा गांधी ने गुलामी की जंजीरों को तोड़कर माँ भारती को आजाद कराया।

अब हमारा कर्तव्य है कि गंदगी को दूर करके भारत माता की सेवा करें।

मैं शपथ लेता हूँ कि मैं स्वयं स्वच्छता के प्रति सजग रहूँगा और उसके लिए समय दूँगा।

हर वर्ष 100 घंटे यानी हर सप्ताह 2 घंटे श्रमदान करके स्वच्छता के इस संकल्प को चरितार्थ करूँगा।

मैं न गंदगी करूँगा न किसी और को करने दूँगा।

सबसे पहले मैं स्वयं से, मेरे परिवार से, मेरे मुहल्ले से, मेरे गांव से एवं मेरे कार्यस्थल से शुरुआत करूँगा।

मैं यह मानता हूँ कि दुनिया के जो भी देश स्वच्छ दिखते हैं उसका कारण यह है कि वहाँ के नागरिक गंदगी नहीं करते और न ही होने देते हैं।

इस विचार के साथ मैं गांव-गांव और गली-गली स्वच्छ भारत मिशन का प्रचार करूँगा।

मैं आज जो शपथ ले रहा हूँ, वह अन्य 100 व्यक्तियों से भी करवाऊँगा।

वे भी मेरी तरह स्वच्छता के लिए 100 घंटे दें, इसके लिए प्रयास करूँगा।

मुझे मालूम है कि स्वच्छता की तरफ बढ़ाया गया मेरा एक कदम पूरे भारत देश को स्वच्छ बनाने में मदद करेगा।